

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Passionis do=||minice textus litteralis. cu[m]
lucu||lentissima explanat[i]o[n]e. neminiq[ue] no[n]
fructuosa. ... ||**

Jacobus, Magdalius

Colonie, 1516

VD16 B 4714

urn:nbn:de:hbz:466:1-30834

...uero eu no hter si uenit
...angustie; aliq dicit que no
...filias tuas pstitui. quare
...uos eas manent. estis uos
...dicit ipe. qto q potu fatum
...q dicit regi h audet
...que: se filias suas no p
...fornicari. que uult eas ul ca
...as pmanē ul nuptui tradi. pot
...re do ire sua ul aliq ul aliq
...ay retinunt. q qone pstituta
...os qiat arege francie q no
...totu regnu urm u si aliq
...ay retineatis. ubi pmsat do
...hgnū pte unū. bene d
...uffice. **C**eteru
...festu e q do misericordit egi
...iano cu simplice fornicat
...nbit. qz e unis. qz potu uo
...hie fidele ad uitorū q tale
...ne ei q ego posset furari. co
...qz nescit q diu dbeat cu
...ne ei q ego posset. Cu mltib
...ordit egit. **V**ides e do q ml
...tat labore iportato plem
...re ipeudo sollicitudinez
...patet. 7 labore inuendo. uo
...an op carnale obligari
...ndo eas. Cu ple q misericord
...e pur. ptes si simp form
...sa eor ut pri ostndim. Cu
...e hūano do i h misericordi
...pmit 7 misericordit egit
...ino qz abilla uoluptate
...i pte uolunt q nullus
...uram absoz p. Adid. at
...hūm pte pte

...hoies e te nimis eent carnale
...q n allicet una allicet alia. **V**
...uto. xvij. di d rege. no hēbit u
...plimas q illicat aiaz ei. vl pte
...capitate. fornicarie e mlter
...paupat hoies 7 fures reddūt.
...oduz. qz q auferet ab alio illa c
...amaret. l. p. aliq pē ad i. z nica
...segrē. Adid. au q q dicit q. q pib
...e q mltiplicat. qm hūm i
...pater solodo ex lxx q dicit e p
...ille q oibz se exponunt stiles effi
...ptea do n fac magz um ipauit
...ul mltitudie hoim. **V**n eor. xv
...occupat do mltitudiez filioz
...i fidliu 7 intiliu. fat e do q me
...mal si ipas sic decedant q si
...no fuissent. 7 q pl uab un bon
...mille mali. **V**n. xvj. eor. Ne ioc
...ris i filis ipis si mltiplicent. 7
...uingt. **A**xeloz e e un tims dū
...mille filii impu. 7 utile e magz
...mori sine filis qm relinqre filioz
...impios. **V**n dñs bn pcep qstulu
...erq legi q pauioes i hoies qm
...adh q plus saluant. **V**n ipe qst
...ūginitate 7 castitate 7 filia. p
...tio n fornicatois. salte adh ual
...pfectoz st q saluant. Nota pūst
...quozda hūm qb. i displu. p pte
...do plac i mltitudo. 7 i placz n do d
...et i possibz. **D**impotētia gtingit
Multio cctatu q multi allegant
...olucia dicit e adde ipotētia
...nedi q mlti allegat. q p porem
...sa testioia. q qz qz qz qz qz
...possum

Beonawdus

Devotio castitas in delictis
Devotio in negotiis
Devotio in multiloquio
Devotio in hoc magis seculo

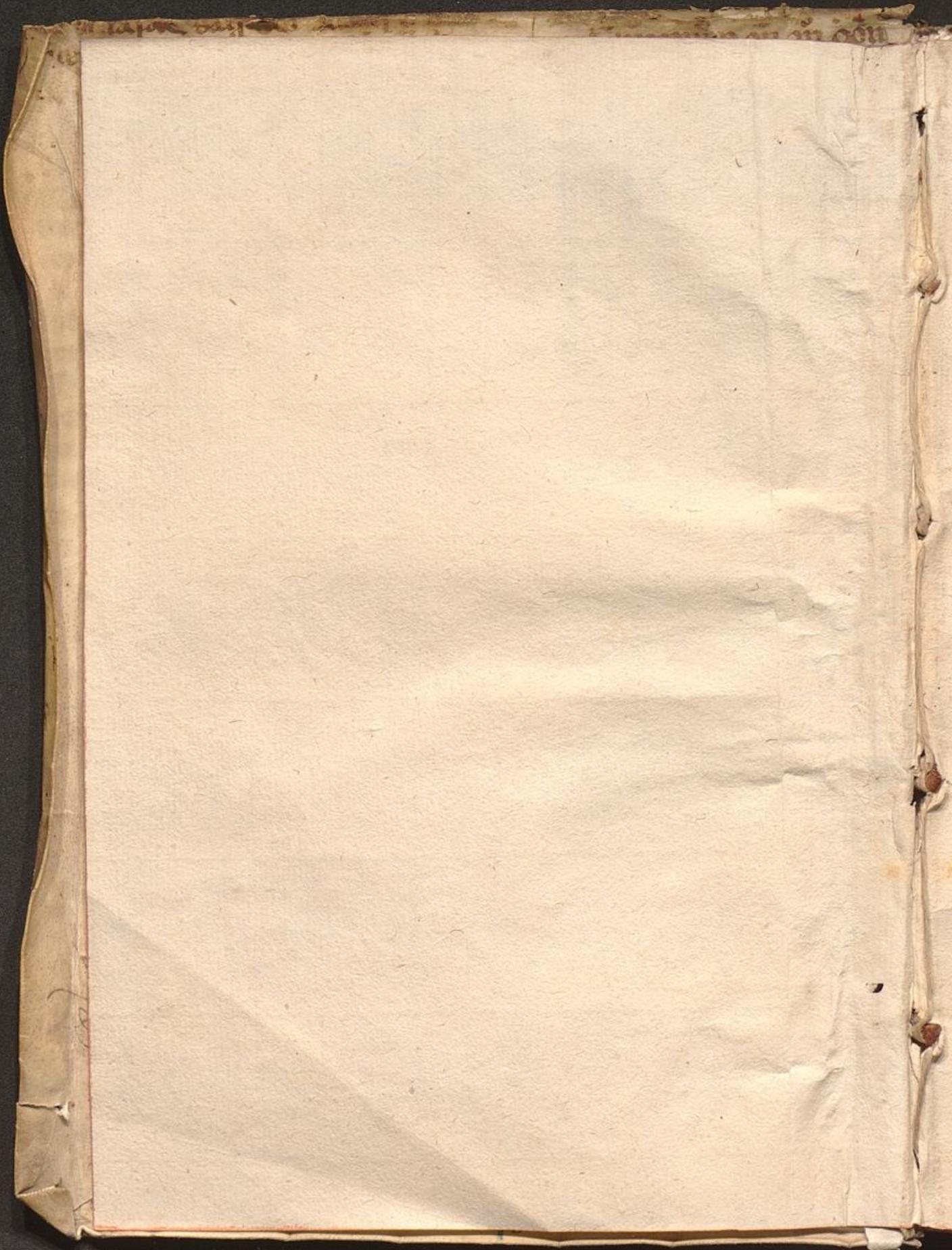
Imit nobiscum devotus quod est devotus
ad admodum

J. XVI. 3.

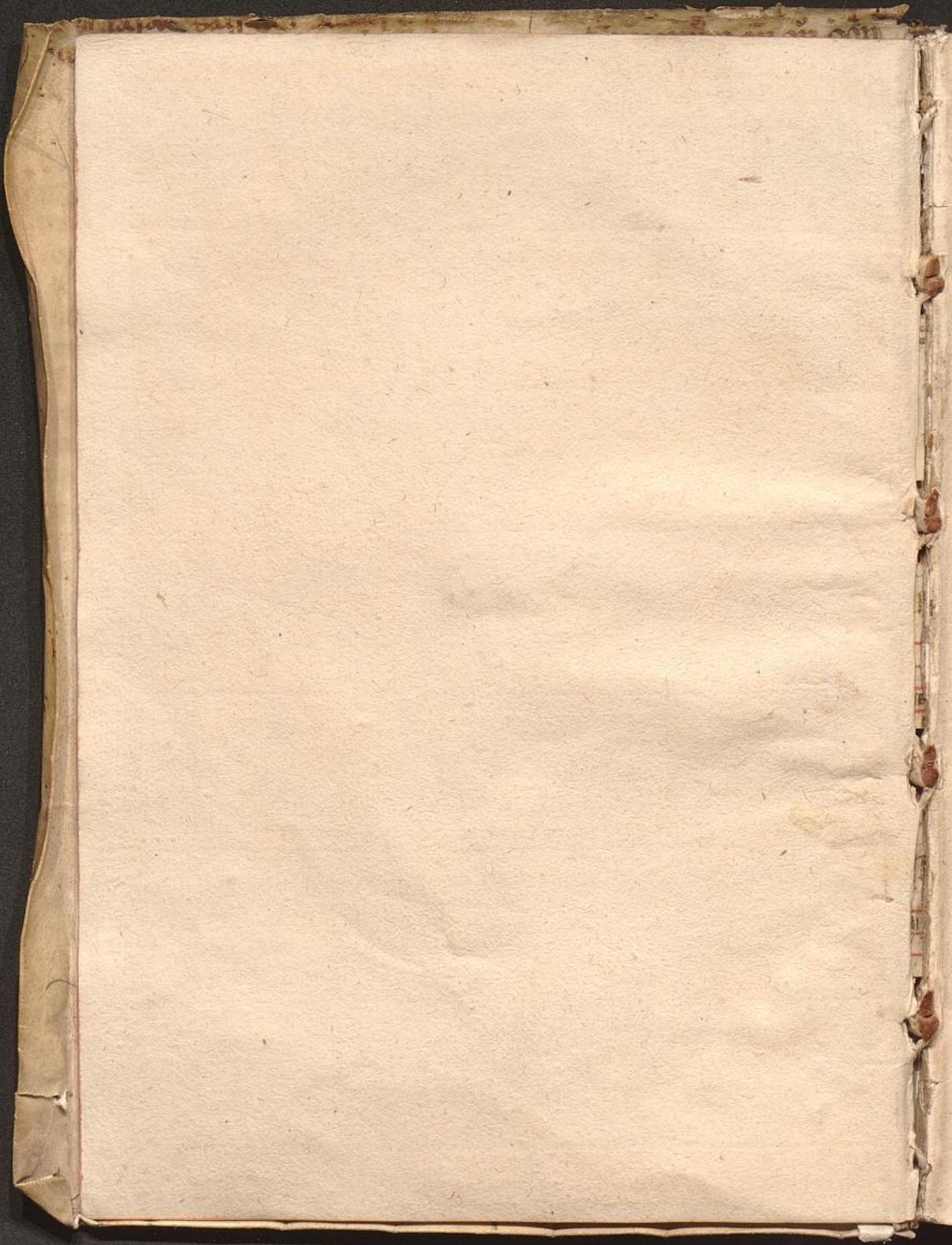
~~7374~~

van dignitate punit n.
Et etiam q: tu arbitriū nū in
ordinatis captivitate affis
nū ad etū aliqō obligatus
causq: nōtatis aorigit. cel
fat electo sum libras abri
mittit eligenti. Caronia
les eos obferentes pūf
ca mēribu x p asphont

mus adierita. Et nos?
mēto? pactiones suēdas
obligones sōta mēamta
omta sū mūmū sū cūly
altius sunt mēlo sūta
tes mēcha castitas? m
tam? r mēto? tecumms
oio carere. trant nūf ad
illa obferanti quob sū

J XVI
3

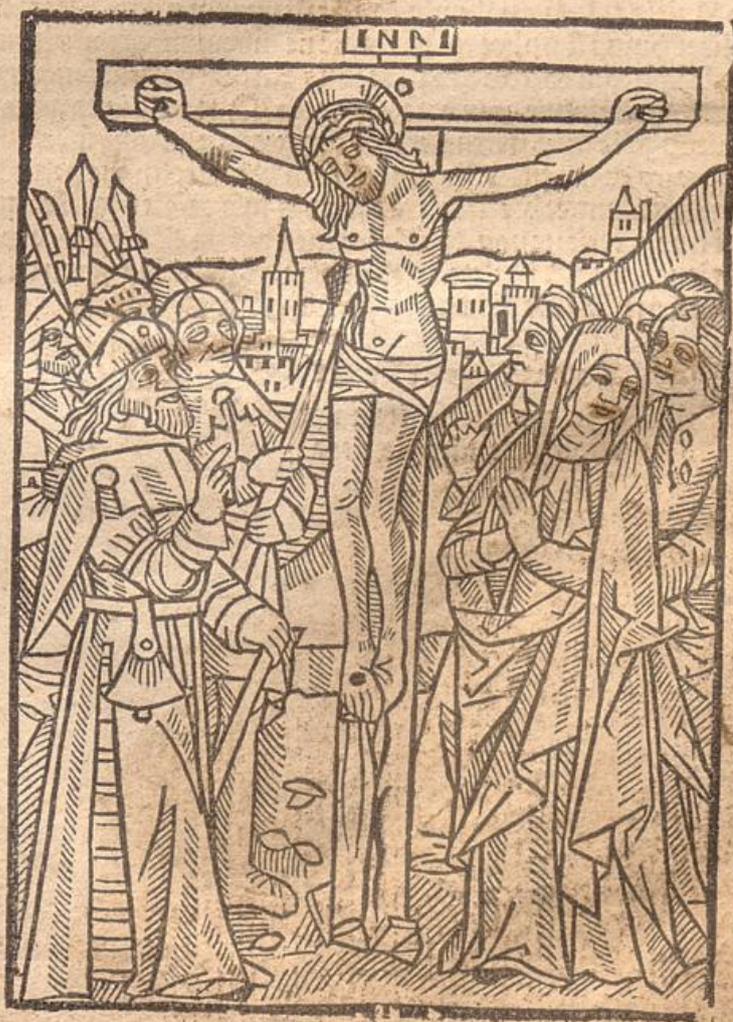
Assionis do-

minice textus litteralis. cū lucu

lentissima explanatōe. neminiq; nō fructuosa. Per fratrem Jacobuz
Magdaliū Baydensem ordinis Predicatorū. ex doctorum sen-

tentijs. inno quōdā artificio. Grece Latine et Hebraice collecta.

Anno salutis. M. CCCC. XVI

¶ Venerabilis viris. dño Joāni de Lunē Monasterij
Bruwilerensis abbati. et magistro Jacobo fabri Da-
uentriensi. frater Magdalinus Gaudensis. S. d.

Permissis a me superioribus annis dignissimi viri. litteralem
textum passionis dñice pspicatum ecclie catholice doctorum expo-
sitionem gracili sub cōpendio copulari. vt q̄ hactenus circa passi-
ones et figurale et magistrale nup̄ a nobis editas p̄lati fuistis. iam
circa litterale versari possitis fateor. (et si id plurimum me deterruit
negociū. nō potui tñ in p̄sentia vobis morē nō gerere. quippe vtri-
usq̄ alter se Marthā. alter s̄o Magdalenā mihi Magdalo sepe nume-
ro exhibuistis. Labore tñ libens subi. et qd̄ ipse nequū. nō mō gre-
cos et hebreos. verū etiā astrologos. geometrasq̄ p̄sulens hoc an-
no a christiano natali sextodecimo supra quingentesimū millesimū
anno Multis emensis voluminibus ad calcem vsq̄ p̄duri. Porro sty-
lum libri huius simplicem et difforme ne miremini velim. plurius
enī ecclesiasticorum doctorum donati regulis astringi nolētū sententias
p̄plectit. pari minime gravitate vagantes. Que autē in eo grece et
hebraice p̄gesta sunt. partim ex codicibus grecis et iis multū vetustis.
partim vero ex magistro Joanne Laden hebraice lingue peritissi-
mo profecta sunt. et hic gratia deuotionis inserta. Et ergo si ea que
scripsimus a veritate non dissideāt. bene quidem est. sin alis. vt pie
corrigātur optam⁹. Valete. ex Colonia. xvi. calendas Januarias
ip̄so die Lazari episcopi. beate Marie Magdalene germani.

¶ Ἰωάννης ὁ δὲ Λέκτορ

¶ In explanatōe textus parenthesi
vtrōbique textū p̄plectitur

Iste diues. ascendit in arborē sycomoz. qz inde erat trāsteturus. Luce. xix. caplo. Licet hec verba ad lrām de Zacheo legant. pnt nihilomin⁹ tñ z christo mystice assignari. Qui cū diuitū essz ditissim⁹. nō dēdignat⁹ est arborē crucis ascēdere. inde ex h̄ mūdo ad patrē trāstetur⁹ p mortē crucis. In sycomoro nō incōgruēter rēpēntate. Sycomoros q̄ppe ficus fatua interpretat. Nam συκη ficus. μωπος aut fatuus latine d̄r. Constat aut arborē ficū dulcissimos quosqz fruct⁹ pducere. Un̄ z Judicuz. ix. caplo arborē ficū cū ad regnū pteret. ita r̄ndisse legim⁹. Nūquid possuz dimittere dulcedinē meā. fructusqz suauissimos. z ire vt inter cetera ligna pmouear. Dulcior tñ longe nobis ip̄ius fruct⁹ crucis fuisse dinoscit. Un̄ canit ecclia. Dulce lignum. dulces clauos. dulce pondus sustinet. fatuitas aut. z si ip̄ius crucis apud gentiles reputet amplexio. pueris tñ iudeis z grecis. dei virtus z sapientia cōprobat. p̄me Loz. p. Nos aut pdicamus christū crucifixū. iudeis q̄dem scandalū. gentibz aut stulticiā. ¶ Pro thematis ḡ declaratione sciendū. q̄ duplices sunt diuitie. quaz possessores diuites nūcupatos legim⁹. Naturales z artificiales Naturales diuitie s̄ frumentū. vinū. z oleū. oues. z boues. z pecora campi. Et ab his z boni z mali diuites appellati sunt. Boni sicut Job eiusdem p̄mo. Mali sicut Nabal. p̄mi Regū. xxv. caplo. Artificiales diuitie dicuntur q̄ inuētē sunt ab arte. vt aurū z argētū. purpura z byssus Ab his diuitis. z boni z mali noīati sunt. Boni vt Abraā Genes. xij. caplo. Erat aut Abraaz diues valde in possessione auri z argenti. Mali vt Cresus lidoz rex. z Crassus p̄sul roman⁹. Stygi⁹ autē epulo. de quo legit. Mortuus est diues. qd̄ z loco thematis eo q̄ hic sermo collect⁹ est anno assumi potuissz (cum data annorum dñi tūc currētū. 1516. in ipsis resideat) nisi aliud obstuisset. ab vtrisqz diuitijs diues nūcupari potuit. Nā induebat purpura z bysso. q̄ sunt diuitie artificiales. Et epulabat quotidie splendide. In q̄ notat naturales diuitias ei non defuisse. Sz qz diuitie tam naturales q̄ artificiales caduce s̄. z hinc nō asportabiles vere diuitie dei nō pnt. Un̄ Job. xxvij. Diues cū dormierit nihil secuz auferet. aperiet oculos suos z nihil inueniet. Psalmista. Dormierūt somnū suuz z nihil inuenerūt oēs viri diuitiaz i manibz suis. Et ḡ p̄emptis his diuitijs (vt hortat Gregori⁹) si diuites esse cupim⁹ veras diuitias amemus. Cū ḡ diues epulo in inferno sepult⁹ sit quo vere diuitie suos nō pmittūt venire possessores. patz eū veras diuitias nō habuisse. z p̄p̄ns vere diuitē non fuisse. Verius ḡ de christo themata supra habita intelligi pnt. q̄ mortu⁹ est z resurrexit diues in omnes qui inuocāt eū. ad Roma. x. caplo. q̄ cū vere diues essz ppter nos egenus factus est. vt ei⁹ inopia diuites efficeremur. sedo ad Loz.

vñ caplo. Solent autē in morte diuitū q̄dam fieri q̄ etiā in morte christi facta legūtur. Solent em̄ familiares dom̄ p̄cipue extra vagantes nigris vestibz indui. Sic et in morte christi sol et luna et om̄es stelle toti orbi famulātes nigris amicti legūtur. Ab hora em̄ sexta tenebre facte sunt sup̄ vniuersam terrā vsqz in horā nonā. Matth̄ xxvij. Secūdo fit sanguineoz et amīcoz quērio. et eorūde in fletū et lamētū resolutio. Ita et in morte christi factū est Lu. xxiij. ca. Sequēbat illū turba mltā populi et muliez q̄ plāgebāt et lamētabant eū. Tertio solet in morte diuitū sepulchroz fieri referatio. Sic et in morte christi nō solū eius quo dī debuit. sed etiā plurimū apta monim̄ ita referūtur sc̄toz. Quarto solent in morte diuitū vngenta et aromata parari. Ita et in morte christi aromata parata sunt nō solū a viris. sed etiā a mulieribz. Quinto solet aliqñ in morte diuitū testamētū p̄us dīctū partim imutari. et partim testamēto nouo inseri ac p̄ mortē testatoris roborari. Ad Hebreos. ix. Ubi em̄ testamētū mors necē est intercedat testatoris. Testamētū em̄ in mortuis cōfirmatū est. alioqñ nōdū valet q̄ testat̄ est. Sic et vetus testamētū. partim imutatū et partim nouo insertū p̄ mortē christi testatoris ratū habitū est. Sexto in morte diuitū adhibent̄ notarij q̄ testimonij vere et fidelit̄ scribāt. et post mortē publicēt. Ita et nouū testamētū p̄ quatuor notarios euāgelistas fidelit̄ cōscriptū et publicatū est Joānis vltimo. Sic est discipul̄ ille q̄ testimonij p̄hibet de his. et scripsit hec. et scim̄ qz verū est testimonij eius. Septimo in morte diuitū fit oim̄ bonoz distributio. Sic et in morte christi factū est. Moritur̄ em̄ corp̄ suū Joseph et Nicodemo. aiām patri. matrē ioāni. Joānē matrī. paradysum latroni. eccliam Petro. vestimēta militibz. discipulis autē suis p̄secutōnem dereliquit. Bñ ergo de eo dicit̄ p̄ mortū est diues. Et si mors quorūdā diuitū multū fructū attulerit. supra oim̄ tñ mortes. xpi mors nobis fructuosior fuisse dignoscit̄. Joānis. xñ. Nisi granū frumētī cadēs in terrā mortuū fuerit. ip̄ nō solū manet. si autē mortuū fuerit multū fructū affert. Christus iesus granū frumenti est. qd̄ in die annūciatōis in terrā p̄iectum. i. in virgineū vterū marie. q̄ terra appellat̄. Psal. Veritas de terra orta est. In die circūcisionis incisum in die purificatōis in horreū templi p̄sentatū. In die parasceues ligatum. sub pedibz calcatum. fustigatū. enucleatū. ventilatū. in cruce molitum. in sepulchro pistum. in die cene in panē versum et apostolis distributū. et vsqz ad summationē seculi vt a nobis sumat̄ accommodatū. Porro diuites qui p̄ suam mortem vtilēs fuerūt. et si plures sint. tres tñ potiores fuisse legimus. videlz Attalū regē pargamēnoz. q̄ moriens Romanos heredes instituit. cuius Linius in multis passibus meminit. Lodrum Atheniēsiū ducē. qui cū Doziensibz con-

flucturus euz audisset ab oraculo apollinis delphici se posse sum
ab inimicis populū saluū reddere si ipe interiret. mutauit habitū ne
agnosceretur z congerens sarmenta in humeros quēdā ex aduersa
rys falce vulnerando irritans occiditur. Cuius mors duz comper
ta est. obsidio soluitur. aduersarij terga vertunt. Atheniensesq; du
cis sui morte liberantur. vt refert Iustinus libro scdo. Item mors
summi sacerdotis apud iudeos exulib; z refugis reditū z faculta
tem donauit ad ppria remeandi. Lege em̄ cautum erat Josue. xx.
caplo. q; om̄is animā proximi nescius percutiens ad ciuitates refu
gij p̄fugeret quoad summus sacerdos moreret. z eo mortuo ad pro
pria haberet facultatē redeūdi. Ciuitates aut̄ refugij sex erant. tres
videlicet vltra Iordanē. Quaz vna vocabatur boso. altera gau
lon. tertia Ramoth. Tres vero ab altera parte iordanis. scz Cedes
in galilea montis Neptalim. Debron in monte iuda. z Sichem
in monte Ephraim. Christus autē dominus in cuius domo sunt
diuitie z gloriā plus per mortem suam vtilitatis z cōmodi nobis
tribuisse dignoscitur. Quia nō solū romanos paternoz bonorum
heredes p̄stituit. sed om̄es hoies saluos fieri cupientes. si in cōpa
tiantur vt glorificētur. Vñ ad Romanos. viij. ca. Ipe em̄ spiritus
testimoniū reddit spiritui nostro q; sum; filij dei. Si aut̄ filij. z he
redes. Heredes q̄dem dei. coheredes aut̄ christi si p̄patimur vt glo
rificemur. Item z plus nobis attulit emolumentū q̄ Lodi; p̄ mor
tem suā Atheniensib;. Christ; em̄ veste mutans caro factus z ha
bitu inuēus vt hō postq; iudeos falce sue predicatōis sepe pupu
gerat. tandē lignū crucis humeris suis baiulās occisus est. cūctos
morte sua saluās. Porro z ipe pontifex cuius p̄ mortē z his qui vlt
tra iordanē. z his q̄ etiam iordane transito ad ciuitates refugij cō
fugerant. redeūdi ad proprias ciuitates facultas donata est. Nam
ante baptismū qui p̄ iordanē fluiū in quo z ipe christ; baptisimi
institutoz baptizatus est figurat. tres erant modi saluandi per tres
refugij ciuitates. que in sortem iudeoz ante iordanis introitū cesse
runt significati videlz circūcisionis. Sanguinis p̄ christo effusio
nis. Et diuine in cordib; gentiliū inspiratōis. Prima ciuitas refu
gij trans iordanē noīe Boso. p̄tra orientālē plagā hierico in cāpe
siri solitudine sita fuit. de tribu ruben. significans circūcisionē. In
terpretat̄ em̄ boso tribulatio. in angustia carne; siue pellice;. Cir
cūcisio aut̄ sacramentū fuit maxime tribulatōis Exemplū de sychi
mitis. de quib; legit Genesis. xxxiij. Assensū supple sychomite sunt
om̄es circūcisio cūctis marib;. Et ecce die tertio. supple circūcisio
nis quando grauissimus vulnerū dolor est. Itē actū. xv. ca. Pes
trus de circūcisione loq̄tur quibusdam putantib; sine circūcisione
legem euāgelicā nō sufficere ad salutē dices. Quid tentatis dū im

ponere supple circūcisionem sup ceruices discipulor. qđ neq; noā
neq; patres nostri portare potuimus. Q̄ autē hec ciuitas trans
iordanē sita sit. Jordanis autē riuus iudicij interpretatur. ad idē
ualet. quia via seminis qua transfusum est eorū peccatū per eandem
viam posita est remediū eiusdem p̄ riuū videlicet veri iudicij. Si
ta etiam fuit hec ciuitas contra orientalem plagam Hierico. Hierico
autē interpretatur luna. quod z superiorib; congruere digno
scitur. Circūcisio em̄ non a se. sed a sole iusticie christo virtutem ha
buit sicut figura a veritate. Q̄ autē hec ciuitas de tribu ruben fue
rit ad idē valet. Nam ruben dicitur videns p̄ mediū. qz nō dū
ipsam veritatem in se. sed per mediū figurarū inspiciabant. Secū
da ciuitas refugij dicta est Saulon de tribu manasse sita in basan.
denotans sanguinis effusionem pro christo. Nam gaulon interpre
tatur volutatio siue inuolutio eorū. innocentes significans. in pro
prio sanguine volutatos pro nomine christi in natiuitate sua pane
nis inuoluti. Simile autē de Holoferne legitur Judith. xiiij. caplo
Inuenerūt Holoferne in suo sanguine volutatū. Et p̄mi Regū. xv
dixit Saul Lyneo. Recedite ab amalec. ne forte inuoluam te cum
illo. Q̄ hec ciuitas in basan constituta fuit a superiorib; nō dissidet.
Nam basan confusio interpretatur. Mors siq; dem ipsorū apud m̄
dum confusibilis fuit. sicut dicit p̄mi Regū. v. facta est confusio mor
tis magne in ciuitate. Apud deum autē preciosa mors reputata est
et salutaris. Un̄ z alia interpretatio huius nominis basan pingue
do interpretatur. Q̄ autē hec ciuitas de tribu legitur fuisse manasse
qui obstupescens interpretatur a supra habitis nō discrepat. qz nō
solum parentes innocentū sed pene totus mūdus crudelitātē He
rodias in strage illorū obstupuit. ita vt illud iudiciū. xiiij. caplo ve
rificari videbatur. Percussit eos ingenti plaga ita vt stupentes si
ram femori imponerent. Tertia ciuitas refugij dicta est Ramoth
de tribu gad sita in galaad. gentiliū figurans saluationem. qui
legem nature seruantes a domino illuminati sunt. vt Job z similes
qui ab excelso edocti credūtur ad intra sicut iudei per legem scrip
tam. Unde bene Ramoth interpretatur excelsa responsio Deus em̄
illis reuelauit vt habetur ad Romanos p̄mo. Dicitur autē hec ci
uitas in galaad posita. quod interpretatur aceruus testimoniū. Nō
solum em̄ per christianos aut hebreos legem habentes. sed p̄ genti
les s̄m legem viuentes. increduli iudicantur cōdemnandi. Un̄ dicit
Apostolus ad Romanos. ij. caplo. Gentes ostendunt opus legis
scriptū esse in cordib; suis testimoniū reddente illis conscientia iporū.
Et p̄mittit. Cū gentes q̄ legē nō habēt naturalr que legis sunt faci
unt. eiusmodi legē nō hātes ipi sibi sunt lex. contrariū s̄o faciētes in
excusabiles sunt. ad Romanos p̄mo. Q̄ autē hec ciuitas in tribu

Had posita describat. sup'ib' sentaneū est. Quia gad accinct' la-
tro interpretatur. Tales em̄ gentiles ppriam gentē delerentes ⁊ feti-
da simulachroz stercora vitātes. accincti sunt ad currēdū superius
ad diuina. Referūtur autē qdā ex his ciuitatib' in cap'lib' s'stitu-
te. qz om̄es an̄ baptisimū morientes ascendere celuz nō valentes ad
limbū descendere coacti sunt. quousqz p mortē summi sacerdot' xpi
videlz inde educti celū pscendere meruerūt. Ciuitates autē ab alte-
ra pre Jordanis s'liter ⁊ tres selecte sunt. Quaz p̄ma **Ledes** dicta
fuit tribu neptalim. sitū habens in galilea. significās nobis p̄tri-
tionē. **Ledes** em̄ interpretatur antecedens siue oriētalis. Debet etenī
p̄tricio inter penitentie partes pcedere. vel saltem attritio. q̄ virtutē
clauū sit p̄tricio. q̄ ab oriente. id est ab illustratiōe diuina oritur. Ec-
recte sita d̄r in galilea. quod transgressionē sonat. cum p̄tricio qdā
transmigratio sit veteris vite in nouam. s̄m Aplm ⁊ beatum **Ber-**
nardū in sermone p̄mo de festo pasche. Et optime p̄cordat anteha-
bitis hec dictio neptalim. que p̄uersio interpretat. qz p̄ p̄ctm̄ auer-
t' homo a deo. p̄ p̄triciōem hō incipit p̄uerti. **Secūda** ciuitas re-
fugij dicta **hebron** in monte iuda sita fuit. significans nobis p̄sel-
sionē. Interpretat em̄ **hebron** paup̄ sensu. Nam p̄sitens se paup̄eres
spiritualiter fateri debet non diuitem. Nec dissidet ap̄remissis q̄ in
da confessio siue confitens interpretatur. **Tertia** ciuitas refugij
dicta est **sichem** in monte ephraim situm habens. significatqz satul-
factionem. Nam **sichem** labor seu humerus interpretat. humerus
autē laborē sustinet. Cui alludit qd̄ dixit **Jacob** filio suo **Isachar**. qd̄
interpretat d̄nm̄ memorans. vel vir mercedis. Nā s̄m̄ sctm̄ **Tho-**
mā nō solū penitens satul facit. sed ⁊ meret. Dixit ergo **Jacob** **Be-**
nesis. xlii. filio suo **Isachar** asin' fortis. supposuit humerus suū ad
portandū. factusqz est tributis seruiens. Et qz p̄ opa satisfactoria
nō solū redimūt debita. sed etiā acquirunt merita. recte dicit hec ci-
uitas in monte ephraim sita. quod interpretat fertilis siue auctus
seu crescens. Et dicunt he ciuitates ab altera parte Jordanis po-
site. Nam post baptismū si quis animam suam occiderit p̄ mors-
tale. ad has ciuitates fugiat necesse est si saluus fieri velit. cum pe-
nitentia secūda tabula dicatur post naufragium. vt tandem virtu-
te mortis summi sacerdotis **Jesu christi** ciuitatem suam in qua de-
cretus est ciuis intrare mereatur in eternum cum securitate victu-
rus. Amen. ¶ Et hec hactenus de dominice passionis exordio dici-
ta sufficiant. Jam em̄ series gestozum edisseratur reliquum est. Ad
aliquem ergo conuertamur sanctorum oportet. qui nobis celitua
sumministrat gratiam. cum ministra gratiarum que in sermonum
exordis inuocari solita est filij sui dolorib' p̄p̄dita videatur. Cō-
suetudo em̄ ecclie. cū de passione christi sermo fiend' est. p̄cionatozū

te facio pascha cū discipulis meis. Ubi est dinerforiū. vbi refectio
mea. vbi pascha cū discipulis meis māducem. Et ipse oñdet vobis
cenaculū grande stratū z illic parate nobis. Et abierunt discipuli
ei⁹ z venerūt in ciuitatē z inuenerūt sicut dixerāt illis iesus z para
uerūt pascha. Vespe at̄ facta venit cū duodecim. Et cū facta esset
hora discubuit. z xij. apli cū eo. Ante diē festū pasche sciēs iesus.
qz venit hora ei⁹ vt trāseat ex hoc mūdo ad patre cū dilexisset sui
os q̄ erāt in mūdo. in finē dilexit eos. Et cena facta cū diabol⁹ iaz
misisset in cor vt traderet eū Judas simonis iscariotis. sciēs qz oīa
dedit ei pater in man⁹. z qz a deo exiit z ad deū vadit. surgit a ce
na z ponit vestimenta sua z cū accepisset linteū p̄cinxit se. Deinde
misit aquā in peluim z cepit lauare pedes discipuloz. z extergere
linteo q̄ erat p̄cinctus. Venit ergo ad simonē petrū Et dicit ei Pe
trus. Dñe tu mihi lauas pedes? Rñdit iesus z dixit ei. Qd̄ ego
facio tu nescis mō. scies at̄ postea Dicit ei Petr⁹. Nō lauabis mihi
pedes ineternū. Rñdit ei. iesus. Si nō lauero te nō habebis par
tem meā. Dicit ei simon petrus. Dñe nō tm̄ pedes. s; z manus z
caput. Dicit ei iesus. Qui lotus ē nō indiget nisi vt pedes lauet.
s; ē mūdi totus. Et vos mūdi estis. s; nō oēs. Sciebat em̄ q̄ n̄
eēt q̄ traderet eū p̄pterea dixit. nō estis mūdi oēs. Postq; ergo la
uerat pedes eoz accepit vestimēta sua. z cū recubuisset itez dixit
eis Scitis qd̄ fecerim vobis. Vos vocat̄ me magr̄ z dñe. z bñ di
citis. Sum etem̄. Si ergo ego laui pedes vestros dñs z magr̄ et
vos debetis alter alteri⁹ lauare pedes. Exēplū em̄ dedi vobis vt
quēadmodū ego feci vobis. ita z vos faciatis. Amē amē dico vo
bis. Nō ē seruus maior dño suo. Neq; aplus maior ē eo q̄ misit
illū. Si hec scitis bñ eritis si fecerit̄ ea. Et discubētib; eis z man
ducantib; ait iesus. desiderio desiderauit hoc pascha māducare vob
biscū anq; patiar. Dico em̄ vob. Quia ex hoc nō māducabo illud
donec impleat in regno dei. Lenātib; at̄ illis accepit iesus panem. *Novū testamētum*
grās egit z bñdixit z fregit deditq; discipul⁹ suis. z ait. Accipite z
comedite hoc ē corp⁹ meū qd̄ p vobis tradet̄ hoc facite in meā cō
memoratiōem. Sitr̄ z calicē postq; cenauit accipies grās egit z det
dit illis dicēs. Accipite z diuidite inter vos. z bibite ex hoc omēs.
Dic ē sanguis me⁹ noui testamēti q̄ p vob z p multis effundet̄ in re
missionē pctōz. Dico at̄ vob. Quia nō bibā amodo de hoc genimi
ne vitis vsq; in diē illū cū illud bibam vobiscū nouū in regno dei.
p̄ris mei. Nō de oīb; vob dico. ego scio quos elegerim. s; vt i pleat̄
scriptura. Qui manducat panē meū leuabit̄ p̄tra me calcaneū suū
Amodo dico vob. priusq; fiat vt cū factum fuerit credat̄. qz ego
sum. Amen amen dico vobis. q̄ accipit si quē misero me accipit. q̄
aut̄ me accipit. accipit eū q̄ me misit. Cū hoc dixisset iesus turbat̄

pro lauit pedes
discipulorum
sicut legis

Novū testamētum

tus est spū z ptestatus ē z dixit. Amē dico vob. Quia vn⁹ ex vos-
bis me tradet q̄ māducat meū. Aspicientes ergo ad inuicē discipu-
puli hesitantes de q̄ diceret. Et tristati valde ceperūt sil' dicere. Nū-
quid ego sum dñe? At ille rīdens. ait. Un⁹ ex duodecim q̄ intingit
mecū manū in paropside hic me tradet. Fili⁹ quē hōis vadit sicut
scriptū ē de illo. Ue aut hōi illi p̄ quē fili⁹ hōis tradet. Bonū erat ei
si nat⁹ nō fuisset hō ille. Rīdens at Judas q̄ tradidit eum dixit.
Nūquid ego sum rabi. Ait illi. Tu dixisti. Erat ergo vn⁹ recūbēs ex
discipul' ei⁹ in sinu Jesu quē diligebat iesus. Innuīt ergo huic Si-
mon petrus z dixit ei. Quis ē de q̄ dicat. Itaq̄ cū recubūisset ille su-
pra pect⁹ Jesu. dicit ei. Dñe q̄s ē. Rīdit iesus. Ille ē cui ego intin-
ctū panē porrexero. Et cū intingisset panem dedit Jude Simonis
Scariotis. Et post buccellā tūc introiuit in eū Satanas. Et dicit
ei Jesus. Qd̄ facis fac citius. Hoc aut nemo sciuit discūtentū ad
quid dixerit ei. Quidā em̄ putabāt. qz loculos habebat Judas. q̄a
dicit ei Jesus. Eme ea q̄ opus sunt nob̄ ad diem festū. Aut egenis
vt aliqd̄ daret. Cū ergo accepisset ille buccellā exiuit continuo. Erat
at̄ nox. Cū ergo exisset dixit iesus. Nūc clarificat⁹ ē fili⁹ hōis. z de-
us clarificat⁹ ē in eo. Si de⁹ clarificat⁹ ē in eo. z de⁹ clarificabit eū
in semetipō z continuo clarificabit eū. Filioli adhuc modicū vobiscū
sum. Querētis me z sicut dixi Judeis. q̄ ego vado vos nō potestis
venire. z vobis dico mō. Nādatū nouū dō vob̄ vt diligat̄ inui-
cem sicut dilexi vos vt z vos diligatis inuicē. In hoc cognoscent
oēs. qz mei discipuli estis si dilectōem habuerit̄ ad inuicē. Dicit ei
Simon petrus. Dñe q̄ vadis? Rīdit iesus. Quo ego vado non
potes me mō seq̄. seq̄ris at̄ postea. Dicit ei Petr⁹. Quare nō possuz
te seq̄ mō. aīam meā p̄ te ponā. Rīdit ei iesus. Aīam tuā p̄ me po-
nes. Amen amē dico tibi. Nō cantabit gallus donec ter me neges.
Et ipi ceperūt q̄rere inter se. q̄s esset q̄ eū traditū⁹ eēt. Facta ē aut̄ z
p̄tentio inter eos q̄s eoz videre eēt maior. Dixit at̄ eis. Reges gen-
tū dominant eoz z q̄ potestātē hnt sup̄ eos bñfici vocant̄. Vos at̄
nō sic. s; q̄ maior ē in vob̄. fiat sicut iunior. z q̄ p̄cessor est sicut mi-
nistratoz. Nā q̄s maior ē q̄ recūbit an̄ q̄ ministrat. Nōne q̄ recūbit
Ego at̄ in medio vestz sum sicut q̄ ministrat. Vos at̄ estis q̄ pmā-
sistis meū in tentationibz meis. Et ego dispono vob̄ sicut dīpo-
suit mihi pater me⁹ regnū vt edatis z bibat̄ sup̄ mēsam meam in
regno meo. z sedeat̄ sap̄ thronos iudicātes duodecim tribz israel.
Ait at̄ dñs simoni. Simon ecce sathan expetiuit vos vt cribraret
sicut triticū. Ego at̄ rogavi p̄ te vt nō deficiat fides tua. Et tu ali-
quā p̄uersus p̄firma fratres tuos. Qui dixit ei. Dñe tecū parat⁹ suz
et in carcerē z in mortē ire. Et ille dixit. Dico tibi petre. Nō canta-
bit hodie gall⁹ donec ter abneges nosse me. Et dixit eis. Quā mis-

vos sine sacculo et pera et calciamentis. nūquid aliqd defuit vob. At illi dixerūt. Nihil. Dixit ergo eis. Sed nūc q̄ h̄z sacculū tollat silt et perā. et q̄ nō h̄z vēdat tunicā suam et emat gladiū. Dico em̄ vobis. qm̄ adhuc qd̄ scriptū ē optet impleri in me. Et cū iniqs deputat⁹ ē. Et em̄ ea q̄ sunt de me sine h̄nt. At illi dixerūt. Dñe. Ecce dno gladiū hic. At ille dixit eis. satis ē. Et ait discipul⁹ suis. Nō turbet cor v̄m. Creditis in deū et in me credite. In domo patris mei mansiones multe sunt. Si q̄ min⁹ dixissem vob. qz vado parare vobis locū. Et si abiero et p̄parauero vob locū. itez venio et accipiā vos ad meipm̄ vt vbi sum ego. et vos sitis. Et q̄ ego vado scitis et viā scitis. Dicit ei Thomas. Dñe nescim⁹ q̄ vadis. Et quō possum⁹ viā scire. Dicit ei iesus. Ego sum via et veritas et vita. Nemo venit ad patrem nisi p̄ me. Si cognouisset me et patrem meū utiqz cognouisset. Et amodo cognosceret eū. Dicit ei philipp⁹. Dñe onde nob̄ patrem et sufficit nobis. Dicit ei iesus. Tanto tpe vobiscū sum et non cognouistis me. Philippe q̄ videt me videt et patrem. Quo tu dicis. ostēde nobis patrem. Nō credis. qz ego in patre. et pater in me ē. Verba q̄ ego loquor vob. a meipso nō loquor. pater at̄ in me manēs ipse facit opa. Nō creditis. qz ego in patre et pater in me ē. Alioqn̄ ppter opa ipa credite. Amen amē dico vob. q̄ credit in me. opa q̄ ego facio et ipse faciet. et maiora horū faciet. qz ego ad patrem vado. et qd̄cūqz petieritis patrem in noīe meo. hoc faciat vt glificetur pater in filio. Si qd̄ petieritis in noīe meo hoc faciat. Si diligitis me mādata mea seruate. et ego rogabo patrem et alium paraclitū dabit vobis vt maneat vobiscū in eternū spm̄ veritat̄ quē mūdus nō p̄t accipere. qz nō videt eū nec scit eū. Vos at̄ cognosceret eū. qz apud vos manebit. et in vobis erit. Nō relinquit vob orphanos veniā ad vos. Ad huc modicū et mūd⁹iā me nō videt. Vos at̄ videtis me. qz ego vivo et vos viuetis. In illo die vos cognoscetis. qz ego sum in patre meo. et vos in me. et ego in vob. Qui h̄z mandata mea et seruat ea. ille est q̄ diligit me. Qui aut̄ diligit me. diliget a patre meo. et ego diligā eū. et manifestabo ei meipm̄. Dicit ei Judas nō ille Scariothis. Dñe qd̄ factū ē. qz manifestatur⁹ es nobis tempm̄ et nō mūdō. Rndit ei iesus et dixit ei. Si q̄s diligit me simonē meum suabit. et pater me⁹ diliget eū. et apud eū veniem⁹ et mansionē apud eū faciemus. Qui nō diligit me. simones meos nō suat. Et simonē quē audistis nō ē meus. s̄ ei⁹ q̄ misit me patris. Nec locut⁹ sum vobis apud vos manēs. Paraclit⁹ aut̄ spūscit⁹ quē mittet pater in nomine meo. ille vos docebit oīa q̄cūqz dixerō vob. Pacē relinq̄ vobis. pacē meā do vob. Nō quō mūdus dat ego do vob. Nō turbetur cor vestz neqz formidet. Audistis. qz ego dixi vob. vado et venio ad vos. Si diligeretis me gauderetis utiqz. qz vado ad patrem.

loquitur Thomas

loquitur philippus

Judas nō scariothis
Ioh̄ 16b

Tam no multa

nota

qz pater maloz me e. Et nuc dixi vob. pusqz fiat vt cu factu fuerit
credat. Ia no multa loquar vobiscu. venit em pnceps mudi z in
me no hz quicqz. Sz vt cognoscat mudus. qz diligo patre. z sicut
mādatu dedit mihi pater. sic facio. **Surgite eam⁹ hinc.** Ego sum
vitis vera. z pater me⁹ agricola e. **Dē** palmitem in me nō ferētē
fructū tollet eū z oēm q fert fructū purgabit eū vt fructū plus affe
rat. Ia vos mudi estis ppter s⁹monē quē locut⁹ sum vob. Manete
in me z ego in vob. Sicut palmes nō p^t ferre fructū a semetipō.
nisi māserit in vite. sic nec vos nisi in me manserit. Ego sum vitis
vos palmites. Qui manet in me z ego in eo hic fert fructū multū.
qz sine me nihil potestis facere. Si q^s in me nō māserit mittet fo
ras sicut palmes z arefcet z colligēt eū z in ignem mittent z ardet.
Si manserit in me. z vba mea in vob māserint. qdēcūqz voluerit^s
petetis z fiet vob. **In hoc clarificat⁹ e pater me⁹ vt fructū plurimū**
afferat^s z efficiamini mei discipuli. Sicut dilexit me pater. z ego
dilexi vos. Manete in dilectōe mea. Si pcepta mea suauerit^s. ma
nebitis in dilectōe mea sicut z ego patris mei pcepta suauī. z ma
neo in ei⁹ dilectōe. **Dec locut⁹ sum vob vt gaudiū meū in vob sit**
et gaudiū vestz impleat. **Doc e pceptū meū. vt diligat^s inuicē si**
cut dilexi vos. Maiorē hac dilectōem nemo hz. qz vt aiām suā po
nat q^s p amicis suis. Vos amici mei estis. si fecerit^s q ego p⁹cipio
vob. Ia nō dicā vos seruos. qz seruus nescit qd faciat dñs eius.
Vos at dixi amicos. qz oia q^{cūqz} audiui a patre meo nota feci vo
bis. Nō vos me elegistis. sz ego elegi vos z posui vos vt eatis et
fructū afferat^s. z fruct⁹ vester maneat. vt qdēcūqz petierit^s patre in
noīe meo det vob. **Dec mando vob vt diligat^s inuicē.** Si mūdus
vos odit. scitote qm me p⁹re vobis odio habuit. Si de mūdo fu
isset. mūdus qd suū erat diligeret. Quia s⁹ de mūdo nō estis. sz
ego elegi vos de mūdo. p⁹pterea odit vos mūdus. Memētote ser
monis mei quē ego dixi vob. Nō e s⁹uus maior dño suo. Si me
psecuti sunt. z vos psequent^s. Si s⁹monē meū suauerūt z vestz ser
uabūt. Sz hec oia facient vobis ppter nomē meū. qz nesciūt eū q
misi me. Si nō venissem z locutus fuissem eis pctm nō haberent.
Nūc at excusatōem nō hnt de pctō suo. Qui me odit. z patre meū
odit. Si opa nō fecissem in eis q nemo ali⁹ fecit pctm nō haberēt.
nunc at z viderūt z oderūt z patre meū. Sz vt adimpleat s⁹mo
q in lege eoz script⁹ e. qz odio habuerūt grat^s. **Cū at venerit para
clitus quē ego mittā vobis a patre spm veritat^s q a patre pcedit**
ille testimoniū phibebit de me. Et vos testimoniū phibebit^s. qz ab
initio meū estis. **Dec locut⁹ sum vob vt nō scādalizemini.** Absqz
synagogis faciet vos. Sz venit hora. vt ois q interficit vos arbi
tr⁹ obsequiū se prestare deo. Et hoc facient vobis. qz nō nouerūt

patre neq̄ me. Sed hec locutus sum vobis. vt cū venerit hora eorū
reminiscamini. qz ego dixi vobis. Dec aut̄ ab initio vob̄ nō dixi. qz
vobiscū erā. Et nūc vado ad eū q̄ misit me. ⁊ nemo ex vobis inter-
rogat me quo vadis. Sz hec locut⁹ sum vobis. tristitia implevit
cor vestrū. Sz ego veritatē dico vobis. expedit vobis vt ego vadā
Si em̄ nō abiero paraclitus nō veniet ad vos. Et euz venerit ille
arguet mundū de pctō. ⁊ de iusticia. ⁊ de iudicio. De pctō q̄dem. qz
nō crediderūt in me. De iusticia s̄o qz ad patrē vado. ⁊ iā nō vide-
bitis me. De iudicio aut̄. qz p̄nceps hui⁹ mūdi iam iudicat⁹ est. Ad
huc multa habeo vobis dicere. s; nō potestis cape mō. Cū aut̄ ve-
nerit spūs ille veritatis. docebit vos omnē veritatē. Nō em̄ loq̄tur
a semetip̄o. s; quecūq; audiet loquet. Ille me clarificabit. qz de meo
accipiet ⁊ annūciabit vobis. Quia q̄cūq; h; pater mea sunt. p̄pterea
dixi. qz de meo accipiet ⁊ annūciabit vobis. Modicū ⁊ iā nō vide-
bitis me. ⁊ iterū modicū ⁊ videbitis me qz vado ad patrē. Dixerūt
ergo ex discipulis ei⁹ ad inuicē. Quid est hoc qd̄ de modicū ⁊ non
videbitis me. ⁊ iterū modicū ⁊ videbitis me. ⁊ qz vado ad patrem
Dicebāt ḡ. quid est hoc qd̄ de modicū. nescim⁹ qd̄ loq̄tur. Cogno-
uit aut̄ Iesus qz volebāt euz interrogare. ⁊ dixit eis. De hoc q̄ritis
inter vos. qz dixi modicū ⁊ nō videbitis me. ⁊ iterū modicū ⁊ vi-
debitis me. Amē amē dico vobis. qz plorabitis ⁊ flebitis vos mū-
dus aut̄ gaudebit. vos aut̄ tristabimini. s; tristitia vestra vertet
in gaudiū. Mulier cū parit tristitia h; qz venit hora ei⁹. Cū autē
pererit puez iam nō meminit pressure. p̄pter gaudiū. qz natus est
hō in mūdū. Et vos igit̄ nūc qd̄ tristitia habetis. Itez aut̄ vide-
bo vos ⁊ gaudebit cor vestrū. ⁊ gaudiū vestrū nemo tollet a vob̄
Et in illo die me nō interrogabitis quicq;. Amen amē dico vobis
si qd̄ petieritis patrē in noīe meo dabit vobis. Usq; mō nō petistis
quicq; in noīe meo. Petite ⁊ accipietis vt gaudiū vestrū sit plenuz.
Decim puerbū locut⁹ sum vobis. Venit hora cū iaz nō in puer-
bū loquar vobis. sed palā de patre meo annūciabo vobis. In illo
die in noīe meo petitis. Et nō dico vobis qz ego rogabo patrē de
vobis. Ipe em̄ pater amat vos. qz vos me amastis ⁊ credidistis qz
a deo exiui. Exiui a patre meo ⁊ veni i mūdū. Itez relinquo mūdū
et vado ad patrē. Dicūt em̄ discipuli ei⁹. Ecce nunc palā loqueris
et puerbū nullū dicis. Nūc scim⁹ qz scis oīa. ⁊ non opus est tibi
vt qs te interroget. In hoc credimus. qz a deo existi. Rēdit eis Iesus
Nō creditis. ecce venit hora ⁊ iam venit vt disp̄gamini vnusq; qz
in pp̄tia ⁊ me solū relinq̄tis. Et nō sum sol⁹. qz pater mecū est. Hec
locutus sum vobis. vt in me pacē habeatis. In mūdō p̄ssurā habe-
bitis. sed p̄fidie ego vici mūdū. Hec locutus est Iesus. ⁊ subleua-
tis oculis in celū dixit. Pater venit hora clarifica filiū tuū. vt fili⁹

Spūs sanctus arguit
mundū de pctō
de iusticia ⁊ iudicio

nō potestis capere
mō

Subleuatis
oculis in celū

tuus clarificet te. Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis. ut omne quod
 dedisti ei de eis vitam eternam. Hec est autem vita eterna ut cognoscat te
 solum verum deum. et quem misisti Iesum Christum. Ego clarificavi te super
 terram. opus summaui quod dedisti mihi ut faciam. Et nunc clarifica me tu
 pater apud te ipsum claritate quam habui priusquam mundus fieret
 apud te. Manifestavi nomen tuum hominibus quos dedisti mihi de mundo.
 Qui erant et mihi eos dedisti. et sermonem tuum servaverunt. Nunc
 cognoverunt quia omnia que dedisti mihi abs te sunt. Quia verba que dedisti
 mihi dedi eis et ipsi acceperunt et cognoverunt vere quia te exiui. et credi
 derunt quia tu me misisti. Ego pro eis rogo. non pro mundo. sed pro his quos
 dedisti mihi quia tui sunt. Et mea omnia tua sunt. et clarificatus sum in
 eis. Et iam non sum in mundo. et ego ad te venio. Pater sancte serva
 eos in nomine tuo quos dedisti mihi ut sint unum sicut et nos. Tu essem
 cum eis ego servabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi ego custodi
 ui. et nemo ex eis perierit nisi filius perditionis. ut scriptura impleatur.
 Nunc autem ad te venio. et hec loquor in mundo ut habeant gaudium me
 um impletum in semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuum. et mundus eos
 odio habuit. quia non sunt de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo.
 sed ut serves eos a malo. De mundo non sunt sicut et ego non sum de
 mundo. Sanctifica eos in veritate. Sermo tuus veritas est. sicut tu
 me misisti in mundum. ita et ego eos misi in mundum. Et pro eis ego sancti
 fico meipsum ut sint et ipsi sanctificati in veritate. Non pro eis ego rogo
 timorem. sed et pro eis que credituri sunt pro verbo eorum in me. ut omnes unum sint si
 cut tu pater in me et ego in te. ut et ipsi in nobis unum sint. ut credat
 mundus quia tu me misisti. Et ego claritatem quam dedisti mihi dedi eis
 ut sint unum sicut et nos unum sumus. Ego in eis. et tu in me. ut sint con
 summati in unum. et cognoscat mundus quia tu me misisti et dilexisti
 et me sicut et me dilexisti. Pater quia dedisti mihi volo ut ubi sum ego
 et illi sint mecum ut videant claritatem meam quam dedisti mihi. quia dilexisti
 me ante constitutionem mundi. Pater iuste mundus te non cognovit. ego autem
 te cognovi. et hi cognoverunt quia tu me misisti. Et notum feci eis nomen
 tuum. et notum faciam ut dilectio que dilexisti me in ipsis sit. et ego in ipsis.
 Deum dixisti Iesus. id est. **DIUMNO DICTO**. hoc est gra
 tiarum actus pacta. nobis in exemplum. ut deo spiritus sanctus gratia de beneficiis
 nobis ipsius. Uel fin. Beda. Hymno dicto. i. sermone quem dominus
 patri gratias agens decantaverat. in quo et pro seipso. et pro discipulis. et pro eis qui
 pro verbis eorum credituri erant elevatis sursum oculum peractum est completo. (Egred
 ius est Iesus) civitatem hierusalem (cum discipulis suis trans torrentem cedron)
 Dabit enim hic torrentes potestatem adhuc lapidem eo in loco quo Christus transisse
 creditur. Est autem cedron hebraice. **קדרון**. kidron nomen obscu
 re vallis prope hierusalem. orientem Iesus. ab obscuritate et obumbratione sic
 notate. Interpretatur enim Hieronymus in 2. martiris. Hier. xxxi. ca.

Sermo tuus veritas est

Sermo tuus veritas est
 2 f. de hierosolymis

Cedron tenebras siue vt qdā volūt obūbratōem Et xps p suā pas-
sione quā trāgressus torrētē inchoauerat abstulit tenebras pcti et
legis. 7 expassis in cruce manibz prexit nos sub ymbra manū sue.
Perfluit autē hāc vallē torrētis. q̄ fm Hierony^m Ehrinar^o dicit q̄nqz
apparēs q̄nqz arid^o 7 exiccat^o Nūq̄ em aliqd aq̄z plectif nisi cū
tpe pluuiāli ex adiacētibz sibi montibz subministrē. Per hūc ḡ fm
Alber. ire dñs voluit. ad tenotādū q̄ cito de torrētē passiois esz bi-
bitur^o. sicut dixit ps. De torrētē in via bibit p̄pterea exaltabit ca-
put. Et bñ dicit torrētis. qz torrētis calore solis descēdit cū ipetu. sicut
xps calore charitatē 7 luce firmitatis accētus. sicut^o passionū. ipetu p̄-
prie volūtatis sustinuit. Sic ḡ lralr 7 figurāl^r viā fecit p torrētē
Cedron. veluti q̄ndā alter Dauid. licz dñter. Ille em absolū filiū
declināuit vt captōem mortēqz euaderet p torrētē Cedron hierusa-
lē egressus. ij. Reg. xv. Dic hō vt vlronee capt^o mortē venaret Ju-
dā declinās p torrētē cedron secessit (in montē) harzethim. hebraice
חַרְצֵתִים Latine autem (oliuay) ab oliuis in eo nascētibz
sic noiatū Har em hebraice mōtē. zethim hō oliuas fecit (In villā)
siue pdiū seu locū. Nā grece Χωριον legit regionē. agrū. seu locuz
fcās Bersemani. grece legit γερσεμανη. Est autē villa in pe-
de supradicti mōtis posita. 7 interpretat vallē pinguiū siue vallis pin-
guissima. Nā Esaie. xxvij. vbi trālatio nra hz vallis pinguis-
sima 7 vallē pinguiū hebraice vtrobiz legit **בְּיַרְדֵּן**
Bersemanim. In extremitate autē hui^o ville (erat hort^o in quem fm
p̄tudinē introiuit Iesus 7 discipuli ei^o) auiditate ducti 7 audie-
di 7 vidēdi eū. quē multi reges 7 p̄phete voluerūt audire 7 videre
sz nō audierūt neqz viderūt Triplr autē noiat loc^o iste. p̄pter tria q̄
passio xpi effecit. scz pcti remissionē. q̄ in oleo scāf. Bre copiositate
q̄ p gersemani intelligit. Interpretat em. vt dictū est. vallis pingui-
um. Cite p̄fectōem. quā hort^o exp̄mit. Trāsito autē torrētē hortuz
intrauit Primo vt satis faceret pctō p̄moz parētuz in orto p̄missio
Secūdo vt oñderet q̄ ad delicias paradisi venire nō possum^o nisi tor-
rētē p̄nie pus p̄trāserim^o. Tertio. vt hortis hui^o mūdi deliciofis
designaret periculū inesse. Quarto. qz erat locus aptus ad capiēdū
qz clausus 7 nemo p̄pe vel intus qui inuare possit. Quinto qz fuit
notus proditori. Un̄ subdit in textu (Sciebat autē iudas. q̄ tra-
debat eū. locū) Hoc dicit ad differentiaz Jude lebbi. qui cognomi-
natus est thaddeus fratris Jacobi minoris (Quia frequenter Je-
sus conuenerat illuc cum discipulis suis) purū a tumultibz semp
inq̄rens locū ne mens ab auditoē tumultuū. impediret. Illuc autē
et iudas venit qm̄ multoties christus extra hierusalem p̄noctabat
Iussit autem ad domū vbi cenauerat si eū putauisset ibi inueni-

Cynara felling

villam Bersemanim

re potuisse repaſante (Tūc dixit illis iſus) volens eos puenire de
futuro ſcandalo (Oēs vos ſcandalū patiemini in me in iſta nocte) *exmitti
mutat hui
in ſalem*
Scandalū pati in chriſto eſt cadere ab ei⁹ fide ⁊ ſeqla. Oēs ḡ
ſcandalū patiemini. i. cadet⁹ a mea fide ⁊ ſequela. Quia tradēdus
ſum ſicut ignar⁹ futuroꝝ. capiēdus ſicut ipotēs mēbroꝝ. accuſan-
d⁹ ſicut re⁹ maloz. crucifigēd⁹ inſtar iniquoz. in iſta nocte. qm̄ nō
mō lucis exterioris occaſus. ſed vera lux q̄ illuminat oēm hoīem
venientē in hūc mūdū. ſue claritatis videbit⁹ poſſe obſcuritatē ppe-
ri. (Scriptū eſt em̄. pcutiā paſtoꝝ ⁊ diſpſent oues gregis) *zachya 13*
Uerba em̄ ſunt Zacharie pphete. xij. caplo. in eadē ſentētia licz paruz
immutent. Quia ibi ponit pphētia ac ſi pphēta loq̄retur ad dñm
Percute paſtoꝝ ⁊c. Dic autē ponit ac ſi dñs loq̄tur. pcutiā paſtoꝝ
⁊c. Quia idē eſt ſbūm dñi ⁊ pphēte. licz diſſerēter. qz ipius dñi
pncipalr. ⁊ ipi⁹ pphēte inſtrumentalr Percutiā ḡ paſtoꝝ. i. pcuti p/
mittā. Uide tñ a q̄b⁹ pcuſſus ſit ⁊ qualr. qm̄ a dō p pmiſſionē. A
iudeis p illuſionē. a gentilib⁹ p alapizatōem ⁊ flagellatōem. In ca-
pite arūdine. in maxilla palmis. in toto corpe flagellis (Doſt q̄z at
reſurrexero pcedā vos in galileā) in q̄b⁹ ſb⁹ ptra duo q̄ pmiſerat
afflictiva alia duo ſublūgit pſolatōem efficiētia. Nā reſurrectuz ſe
dē ptra pcuſſionē paſtoꝝ. Et ptra diſpſionē ouīū dē ſe pceſſuruz
in galileā. ſicut pcedit paſtoꝝ ad pgregādas oues diſpſas. Eſt autē
galilea regio ſb⁹ a qlonē ſita reſpectu ciuitatis hieroſolymitane. li-
cet ſint q̄ dicāt nō hanc galileā. vbi ſe chriſt⁹ oſtēdendū apl⁹s pmit-
tit regionē eē. ſz collē quēdā in latere mōtis oliueti ſitū. vt in deſcrip-
tione terre ſancte p3. (Rñdēs autē Petr⁹ ait illi. Et ſi oēs ſcandalū-
zati fuerint ego nunq̄z ſcandalizabo.) hoc eſt. Si oēs a fide ⁊ ſeqla
tua ceciderint. ego autē minime. Nec in hoc mēdaciū dixit. cū ſic in
corde habuerit. licz pſumptuoſe loq̄bat ſm̄ Auguſtinū de ciuitate
dei nō attendēs ſuā fragilitatē (Et ait illi iſus. Amē dico tibi. quia
hodie in nocte hac p̄uſq̄ gallus bis voce dederit. ter me es negatu-
rus. At ille ampli⁹ loq̄bat) pfirmās ſuā pſumptōem (Etiā ſi oport-
uerit me ſimul ⁊ mori tibi non te negabo. Silitē ⁊ oēs diſcipuli
dixerūt) Et licz in hoc mēdaciū nō dixerint cū ita fore arbitrabant⁹
falſuz tñ dixerūt. Cū ⁊ ipi fugiētes eū dereliquerūt. Quare autē xp̄s
petrū grau⁹ cadere pmiſerit ſex rōnes aſſignari pnt. Prima eſt vt
null⁹ de ſeipō vnq̄z pſumat. Scōa. vt plus xp̄o q̄ ſibi credat Ter-
tia. vt p̄meret ei⁹ audaciā q̄ ſam tertio dixerat oīno ſe negare non
debere ſb⁹ xp̄i obuſās trinā illi⁹ negatōem ſam tertio pdicentis.
Dixerat em̄ p̄mū in cenaculo chriſt⁹ Filioli adhuc modicū vobis
cū ſum. queretis me. ⁊ ſicut dixi iudeis. quo ego vado. vos nō po-
teſtis venire. Dicit ei Simon petr⁹. Dñe quo vadis. Et quare nō *om̄g ponat q̄*
poſſum te ſeql̄ mo. Aiam mea p te pona. Rñdit ei iſus. Aiam tuā

pro me pones. Amē amē dico tibi. Nō cantabit gallus donec ter
me neges. Post aliquantulū at̄ t̄pis ait rursus dñs Simoni. Si
mon ecce satan expetuit vos vt cribraret sicut triticū. Ego at̄ roga
ui p̄ te vt nō deficiat fides tua. ⁊ tu aliqñ p̄uersus p̄firma frater
tuos. Qui dixit ei. Dñe tecū parat⁹ sum ⁊ in carcerē ⁊ in mortem
ire. Et ille dixit. Dico tibi petre. Nō cantabit hodie gall⁹. id ē nō
terminabit hodie galli cant⁹ donec ter abneges nosse me. Patz ergo
quō negatio petri bis a dño p̄dicta fuerit in domo vbi cenatū ē
Joāne ⁊ Luca referentib⁹ ⁊ semel extra domū cū dñm seq̄bat cum
discipulis in montē oliuaz. vt referūt Matthe⁹ ⁊ Marcus. Ter
ergo Petrus p̄sumptōem suā explicās. ter itē a dño meruit suam
negatōem p̄dici audire. Quarta rō ē. vt aliq̄ ei⁹ exēplo instruerent
Quinta. vt Petrus aliq̄s plari dīscerent q̄liter p̄descēdere sub diē
et p̄pati deberēt. Sexta. vt error hereticorū p̄funderet dicentiū cha
ritatē semel habitā nō amitti. nec amissam posse itē rehaberi. cui⁹
p̄trariū omnino patuit in Petro (Et cū puenisset ad locū) videlicet
(Bethsemani) mille passib⁹. hoc ē miliario italico vt ferūt. ab hiero
solyimis distantē (ait discipul⁹ suis) docto scz. Nā Judas abierat. Et
tres p̄ncipaliores apli adhuc assumēdi erāt a xpo (Sedete h̄ do
nec vadā illuc ⁊ orē) Sciens illos tota nocte turbādos ⁊ vagatu
ros. Iubet eos paululū vt q̄lescant sedere. Nā sedere q̄lescent⁹ eē dis
cif (Et assumit Petz Jacobū ⁊ Joannē filios zebedei secū) tāq̄ s̄
bi. mag⁹ familiares ⁊ ad sibi secretiora sepe nūero admissos. vt qui
gloriosiora viderāt in transfiguratiōe ⁊ duodēnis puelle resuscita
tione viderāt etiā infirmiora ⁊ tristiora. vt addiscerēt q̄ verus hō
erat qui tristabatur sicut experimento didicerant q̄ verus deus
erat q̄ resuscitauerat mortuos. ⁊ trāfigurabat (Et cepit pauere et
tedere ⁊ tristari ⁊ mēst⁹ eē) Lepit pauere. i. timere. naturali timore ⁊
carnis fragilitate. nō diabolū s̄ mortē. Et tedere. i. tediū habere q̄
ad mortis expectatiōem. Quia nō mors fm Hilariū. s̄ tps mortis
in metu ē. Recte at̄ dicif Lepit ⁊ tristari ⁊ nō tristatus est. Quia
tristicia ei⁹ aīo dñata nō fuit. Et q̄ ista tristicia fuerit maria sub diē
Et tūc ait illis (Tristis ē aīa mea vsq̄ ad mortē) Id ē tristicia q̄ est
in me p̄ p̄ditōne impiorū. Durabit mihi donec mortuus fuero. ⁊ sic
hec dictio vsq̄ capif extēsiue. Potest etiā hec dictio vsq̄ capi in
tēsiue. q̄ tā intēsa erat eius tristicia q̄nta poterat eē. Est at̄ passio
turbans in aīo tripl̄r reperibilis. Aut p̄ter iperū ⁊ iudiciū rōnis.
vt motus subitus q̄ appellat̄ p̄passio. Aut p̄tra iperū ⁊ iudiciū
rōnis. vt motus p̄gressiuus vsq̄ ad p̄turbatiōem rōnis. vel a sua
rectitudine. vt in malis. vel a sua trāquillitate. vt in bonis mis⁹ p̄
fectis. q̄ dicif passio. Aut fm iperū ⁊ iudiciū rōnis. vt mot⁹ a ra
tione iperatus. vt turbatio penitētis vel p̄patientis. Primo mō
b 14

passiones sunt in oibz puris hoibz pfectis. Scdo mo in imperfectis
tm. Tertio mo in christo. Quia in eo totalr subdita erat sensualis
tas roni. z ro inferior superiori. z superior deo. nec tm vna potetia im
pediebat alia in suo ope naturali (Sustinete h). i. expectate (z vigi
late mecu) Hortal discipulos sibi vigilare dñs. vt ostēdat illorū
vigilias z nostras. nisi sue vigilie vigant efficaces esse nō posse.
Psalmista. Nisi dñs edificauerit domū frustra vigilat q̄ custodiūt
eā. Et nō solū ad vigilandū. s̄ etiā ad orandū eos hortat dñs. di
cens (Orate ne intretis in tentatōez) Et p̄ hoc duplr exponi. p̄mo
mō sic. Orate. vt inter orādū nō intretis in tentatōez. vl̄ vt orates
tentationē nō incidatis. Scdo mō sic. Orate. hoc videlicet. vt nō
intretis in tentatōez. vel. vt e s̄bo transferat qd̄ grece legitur
πρὸς εὐχέσθε μὴ εἰσελθεῖς εἰς πειρασμῶν Orate nō
intrare in tentatōez. Et qz ip̄ possibile ē. teste Hieronymo. nō tētari
Nō ait christ⁹. Orate ne tentemini. s̄ ne intretis in tentatōez. h̄ ē ne
tētatio vos superet (Et cū pcessisset paululū Auulsus ab eis) No
tāter ponit euāgelista dñm a discipul̄ tanqz vitē verā a suis pal
mitibz auulsū. i. violentia qd̄a seiunctū. auelli em̄ p̄pe. violenter
amoueri significat. Nā adeo is q̄ sibi delicias existimat eē cū filiis
hoim vsqz in finē dilexit eos vt parū ab eis ita tristat seq̄strari
molestiā reputaret. Auulsus ḡ est ab eis (nō lōge s̄ q̄tū iact⁹ ē laz
pidis) Typice innuēs. teste Zacharia chrysopolitano. vt in eū dir
rigant lapidē. i. ad ip̄m pducant legis intentionē q̄ scripta erat in
lapide. finis em̄ legis ē christ⁹ ad iusticiā oī credenti. Lautū q̄des
fuit a sp̄sctō vt sic euāgelista describeret. eo q̄ p̄p̄i⁹ vl̄ longi⁹ lapis
p̄ici p̄t. put valitudo maior vel minor fuerit. iactēns. z q̄ntitas z
grauitas lapidis. p̄iecti vt mystice innuat qz cor lapideū hois pec
catoris nūq̄ tm̄ a christo elōgari poterit z ecōtra. qn̄ ad ip̄m possit
cū voluerit plene uertī. fieriqz participē illi⁹ p̄fundissime orōnis
q̄ se paterne subdidit volūtati. vt p̄ nobis biberet calicē passionis
Bene qz seq̄ (Positis genibz p̄cidit in faciē suā sup̄ terrā) Nā q̄
lis erat p̄scia mentis. in eandē trāsformabat z corp⁹. Per oīa em̄
nia christi paterne volūtati subiecta erat (Procidit at̄ sup̄ terrā) vt
maledictio terminaret̄. Ade. De q̄ dictū est Genes. ij. cap. Puluis
es z in puluere reuerteris. Nā christ⁹ natus ex terra Ade (p̄cidit su
p̄ terrā) q̄rens illā ponere supra celū ad qd̄ possidendū creata erat
(Et orabat si fieri posset) salua tm̄ ogruentia saluatōis hūane (trāsfe
ret ab eo hora) passionis (z dixit Abba pater mi) Abba z pater vnū
fcant. Nā vnū syru est aliez latinū z grecū. Pater ergo mi z nulli⁹
alteri⁹ p̄ deitas naturā (Quia tibi possibilis sunt) potetia absoluta
Si possibile ē salua redēptōis hūane ogruentia (Transfer calicē
istū a mē). i. passionē instantē p̄ calicē representatā. Dicit em̄ calix ca/

lida potio. sicut dicit Cassiodorus. non calore ignis. sed calidi potus. sicut
vini calidum et claretum propinat quod calefaciendo inebriat. Et hoc modo.
passio ex charitate suscepta dicitur calix. quia ita ebrii amoris est quod ho-
minem oblicum sui. prodigum faciat proprii sanguinis. Transfer calicem istum
a me Non ut non veniat. sed cito veniat. vel transfer calicem. id est timorem et sca-
dalum passionis mee a me. id est a meis discipulis ne diu maneat in erro-
re (sed non sicut ego volo) secundum naturalem humane nature affectum (sed sicut
tu) Duplex enim voluntas assignatur humana quaedam deliberativa. et hec
in christo spiritus fuit conformis divine voluntati. Alia naturalis que spiritus cedit
ad unum. et hec non spiritus fuit conformis divine voluntati in volito. sed in
modo volendi. sed ut vellet quod deus volebat eum velle. et sic non est proprie-
tarietas voluntatis. Nam homo naturaliter bona voluntate vult horum
sanctum non mori quem deus tamen vult mori. Et cum surrexisset ab oratione
et venisset ad discipulos tres videlicet Petrum Jacobum et Joannem quos
viciniores habuit invenit eos dormientes et ait Petro qui pre ceteris
ris ad se presumperat Simon dormis. Sic id est sicine grece enim
ovt wo legitur quod visitatus per sicine transferret. (Non potuisti vna
hora vigilare mecum) quasi dicat Memoria habe tue fragilitatis et
amplius tibi ne confidas. Si enim vna hora vigilare non potuisti. mul-
to minus et mori. Et notatur de vna hora. inmensum quod brevis est omnis
molestia tentationis respectu remunerationis eterne. Sed quia et alii idem
dixerunt quod Petrus etiam illorum infirmitatem arguit dicens. Ut quod dor-
mitis. Surgite vigilate oculis mentis et corporis Et orate de oratione
cordis et oris (ne intretis in tentationem). id est ut non vincamini a tenta-
tione. Quare voluerit eos monere ne in tentatione veniret. subiicit
Spiritus enim scilicet vester vel meus (promptus est) ad patiendum (caro
autem) mortalis (infirma) refugiet morte Iterum abiit et oravit eundem
Simonem dicens. pater mi Si non potest hic calix passionis transire nisi bi-
bam illum fiat voluntas tua. Et venit iterum ad discipulos suos et in-
venit eos dormientes. Nec mirum Erant enim oculi eorum gravati Lo-
ge enim in nocte processum erat Et ignorabat quod raderent ei id est suam
sentientes evidenter infirmitatem. Putant alii. sicut Nicolaus de
gorra. et Jacobus de paradyso. moti fortassis ex hoc quod evangelista
ponit Et ignorabat quod raderent ei. quod christus secundo veniens allocu-
tus sit eos somno oppressos dicens. Quid dormitis? Si enim dominum
veniens eos corripuerat dormientes. Multo magis secundo veniens cre-
dendum est eos fuisse correptos. Opinantur ergo isti in primo adventu
discipulos in solo Petro tanquam in capite correptos. In secundo autem simul
omnes a domino. desidia redargutos. Immo sunt nonnulli qui putant christum
etiam in tertio suo adventu discipulos increpasse dum diceret eis. Dor-
mite itaque et recedite. Sufficit. surgite eamus. Mirantes quomodo dominus ter-
tio veniens discipulos dormire iussit et recedere. quos paulo ante

Oratio prima ad
patrem

Oratio 24 ad patrem

phenderat q̄ dormirēt z statim subiicit. Sufficit. Surgite camus
 Mouent autē hi ex dictionibz grecis apud Mattheū z Marcū
 positis q̄ nō mō imperatiui modi. s; etiā indicatiui esse dignoscunt
 grece ei legif̄ καθευθετε το λοιπον και επαπαυεσθε. vez
 q; doctores nostri latini z greci. vt Hilari⁹ Hieronym⁹ Chrysolto
 mus eas dictōnes in imperatiuo mō exponūt. ita sentiendū puto p̄
 fertim cū hec dictio λοιπον apud grecos. deinceps seu igit̄ signi
 ficet quā nos in hanc dictōem iā h̄sam habem⁹. vt sit sensus dormi
 te deinceps z req̄escite (Et relictis illis itez abūt z orauit tertio cū
 dem simonē dicens. Pater si vis transfer calice istū a me. Verūm
 nō mea volūtas. s; tua fiat. Apparuit at̄ et angelus de celo) visioe
 corporali in specie humana gaudes de instauratioe nature angelice. z
 (fortans eū) nō ppter eius indigentia. s; maḡ ppter discipuloz
 assistentia solatioem z ppter nostrā instructōem ad ondendū q̄
 angeli assistāt nobis orantibz z nos confortant. Alibi dicit q̄ angeli
 accedētes ministrabāt ei. Dic dicit q̄ angel⁹ eū confortauit. vt vtra
 q; natura designet. Nā diuine nature angeli ministrāt. humanā ho
 confortāt (Et factus in agonia) erat at̄ ista agonia. reluctatio sensua
 litatis morte horretis z rōnem ipam acceptatis. q; p̄tute diuina q̄
 libet ps p̄mittebat agere z pati. qd̄ erat sibi ppriū (Prolix⁹ ora
 bar) ad ostendendū q̄ in maiori necessitate debet maḡ thō oratōi
 insistere (Et factus ē sudor ei⁹ sicut gutte sanguinis recurrentis in
 terra) Nō dicit euangelista stillatis in terrā. s; recurrentis. tanto em̄
 impetu sudor ille sanguineus ferebat in terrā vt nō mō vestimēta
 lesu imbueret. s; etiā humū madefaciens. facultatē illi impartiret.
 mortuos quos absumperat. viuos itez ad auras restituendi. Ex
 vehemēti em̄ an xietate sensualitat̄ q̄ p̄mittebat agere z pati qd̄ sibi
 ppriū fuerat. factū ē vt nō solū humores exirent p̄ sudorē. s; cū eo
 aliqd̄ sanguinis sudorē tingētis. Scdm̄ alios verō hoc supnatu
 rali factū ē. Nec solū sudasse christū in hortō. s; etiā collachryma
 tū fuisse. testat̄ glosa sup̄ illō Trenz. iij. Inundatōes aq̄z deduxerunt
 oculi mei Ex p̄cedentibz p̄tz quō christ⁹ oratur⁹ patrē Jaco
 bū z Joannē assumpserit. z sequestrat⁹ deinde ab eis in facie suā ce
 ciderit sup̄ terrā z patrē ter orans volūtatē se subdidit diuine. do
 cens septē necessaria eē exaudiri volentibz. ¶ Quaz̄ p̄mū ē vt Pe
 trus. i. firmitas fidei assumat. Nā πέρσο grece. dicit̄ saxū lati
 ne. saxo at̄ soliditas z firmitas inesse dignoscit̄. bñ ergo p̄ Petrum
 fidei firmitas p̄cat̄ q̄ orōnem exaudibilē facit. Aug⁹. fides orando
 impetrat. ¶ Scdm̄ est. vt z Jacobo q̄ supplātator interpretat̄. id est
 tpaliū supplātatio nō absit q̄ orō attentius in deū surgat. Grego
 rius. Illā orōnem deus nō audit quā pctōz nō intendit. ¶ Tertio
 ope precii est z Joannē assumi. oportz̄ em̄ orantē in grā versari. Jo

Sanguis oīa sudore
 rēditur Non solū
 sudore sanguine
 mixto Et hanc
 gl̄a confirmat
 sup̄. Trenz. iij.
 Inundatōes aq̄z

orō 3^a ad
 dnm̄ p̄tz
 confortatis
 angeli de

anhis. ix. caplo. **P**ctores dñs nō audit. 7 hoc Joānes inuit. In
terprat em̄ dñi grā vel in quo est grā. Quarto solitudo q̄rat necē. ē
Matth. vi. Tu autē cū oraueris. intra in cubiculū tuū. 7 ora patrē
tuū in abscondito. Quinto si oīo exaudiri debeat. optz q̄ illā humi
litas p̄comitet. Eccl. xxxv. Oīo hūiliat̄ se nubes penetrabit. Sexto
requit q̄ exaudied̄ salubriter petat. Joā. xvi. petite vt gaudiū v̄m
sit pleni. 7 accipiet̄. Septio q̄ p̄seuerātia accedat necē est. p̄me ad
Thessalon. v. Sine intermissione orate. Lu. xvij. Optz em̄ sp̄ orare
et nō deficere. Dec dñs volēs innuere petētibz necaria eē seq̄strat̄
ab aplis. p̄m̄ in terrā ter eādē orōem absoluerē dignat̄ est. Et bñ
qdē Primū vt 7 nos tria orēm. scz a pctis p̄teritis veniā. a p̄ncibz
malis tutelā. 7 a futuris picul̄ cautelā. Scdo vt oēm orōem n̄raz
ad tres p̄sonas dirigam̄. Tertio. vt p̄tentatōem triplicis pcti. su
pbie. auaricie. 7 luxurie clypeū orōnis opponam̄. Quarto. vt tres
vires aīe in orōne attētas habeam̄. ita q̄ rōnal̄ sit sollicita in medi
tādo. cupiscibil̄ feruēs in desiderādo. irascibilis fortis mala abo
minādo. (Et cum surrexissz ab orōne 7 venisset tertio ad discipulos
inuenit eos p̄tristitia dormiētes) Natura em̄ tristicie fm̄ Albiū est
q̄ inducit somnū p̄ recursū caloris. statim em̄ retracto calore 7 spi
ritu ab exterioribz organis. surrepit eisdem organis sensuū frigiditas
inducēs somnū p̄ h̄ q̄ ligat organa sensuū. qz somnū nihil aliud
est q̄ sensuū ex caliditate orbata ligamētū. (Et ait illis dormite iā et
requiescite) p̄paties eoz infirmitati. 7 vt cognosceret se infirmos. *h. laing dicit*
Vlla r̄. post orōez frequētē. post discursus recursusqz multiplices. metū
demit. securitatē reddit in requiē horat̄ dicēs. Dormite iā 7 requies
cite. Q̄ aut ad eos reuertēs. dormiētēsqz repiēs p̄mū reuersus ob
surgat. scdo silet. tertio q̄escere iubet. Rō ista est q̄ p̄mū post resurre
ctionē disp̄s eos 7 diffidētes 7 trepidos reprehendit. Scdo misso
spū paraceto grauat̄ ad cūēdā euāgelij libertatē ocul̄ visitauit
Nā aliquādiu legis amore detētū quodā fidei somno occupati sunt
Tertio h̄o claritatis sue reditu securitati q̄etiāqz restituit. Interposi
to aut aliq̄ tps̄ spacio fm̄ hilariū 7 chrysolst. postqz eos iusserat q̄
escere. 7 vt vult Albertus. vni⁹ hore mora rursus ait eis. (Sufficit
Ecce appropinquauit hora 7 fili⁹ hoīs tradit̄ in man⁹ p̄ator. Ecce
ce) inq̄t. (Appropinquat̄ hora) scz p̄secutōes q̄ ad hostē. hora retro
cessionis q̄ ad vos. hora passionis q̄ ad me. hora redēptōnis q̄ ad
hoiēm. Ecce venit hora (et fili⁹ hoīs tradit̄). 7 sic grece legit̄. 7 non
tradet. καρα δ. Δοτ αι. Et in hoc erigit sensus discipulorū fm̄
Chrysolst. Monstrās qm̄ h̄ erat opus neq̄tie eoz. nō q̄ ipe obnox̄
erat. Dicit ḡ. Surgite eam̄. supple obuiā p̄ditori 7 p̄secutoribz. vt
nō timētes vel latitātes nos inueniāt. sz leticiā passuri 7 p̄fidetiā
videāt. passionēqz volūtariā sciāt. (Surgite ḡ eamus. ecce q̄ me

tradet ppe est grece tradit legit δπ ἀπὸ τοῦ δοῦτο Adhuc eo lo-
quente. Ecce iudas q̄ cognominabatur Scarioth) a vico Scarioth
in tribu ephraim. vnde et ipse de tribu ephraim fuit Hieronymo tes-
te in commentarijs sup̄ Esaiā caplo. xxvij. (Unus de duodecim) nu-
mero. nō merito. (venit et cū eo turba multa cū gladijs) quibz vul-
nera feriunt. (et fustibz et lignis) quibz lindores inducunt (Missi)
grece legit missa. partim (a principibz sacerdotū) partim (et a seni-
oribz et scribis antecedēs eos) Anq̄ tñ iudas Jesu appropinqua-
ret dedit eis signū ad cognoscendū illū. ppter similitudinē Jacobi mi-
noris cū christo. qui ad eo assimilabatur ei vt non nisi a notissimis se-
cerni possz. quare et frater dñi appellatus est. Dicit aut̄ hic Jacobus
minor siue iunior et etate et vocatōne. Jacobus em̄ zebedei filius p̄or
vocatus est ad apostolatū. et vt putat q̄dam maior natu. Propter
ergo errorē vitandū (Dedit iudas turbis signū dicens. Quēcūqz
osculatus fuero ipse est tenete eū et ducite caute) Sciebat em̄ illū sepi-
us p̄ mediū eoz euasisse. licz hoc nō diuine virtuti sed arti magice
ascriberet. et hoc idē iam facere potuisset voluisset (Iudas ergo euz
accepisset cohortes et a pontificibz et phariseis ministros venit illuc
cū laternis. facibz. et armis) Nam cū in nocte poterat impediri. vel
ppter subitū p̄cursum turbaz. vel ppter tenebras q̄bz possz vl̄ eri-
pi vel euadere de manibz eoz. ideo p̄tra turbas munuit se armis.
p̄tra tenebras laternis et facibz. Sed qz de turba aliq̄ poterant si-
bi resistere p̄ potentiā populi. ideo p̄tra eos accepit cohortē nō iu-
deoz. sed militū a p̄side. vt sic seruato ordine legitime potestatz nul-
lus eis aunderet resistere. Itē aliq̄ ex iudeis zelo legis ducti. p̄sertim
qz a gentilibz capiebatur eis fortasse resistere voluissent. ideo accepit
etiā a p̄tificibz et phariseis ministros et venit illuc (Iesus itaqz sci-
ens om̄ia q̄ ventura erāt sup̄ eū p̄cessit) ne interrogatōem quā fac-
tur⁹ erat eis christ⁹. ex ignoratiā crederet fecisse. et ne videret qz seip-
sis inuitū et ppter ignoratiā obtulisset. (Et dixit eis. quē q̄ritis. Re-
sponderūt ei. Iesum nazarenū) sup̄ q̄rim⁹. nō qdē ad imitanduz. s̄
ad occidēdū. (Dixit eis iesus. ego sum) s̄ quē q̄ritis (Stabat autē
iudas cū eis) Hoc addit vt ostēdat nō tenebrarū cā iudeos christū
nō cognouisse. Nā iudas eū nec p̄ vocē cognouit. q̄ illi familiarissi-
mus fuit (Quē q̄ dixit eis. ego sum. abierūt retrosum et ceciderūt in
terrā) Nam audito hoc verbo sum. igneū qd̄dā et diuinū micans
in vultu eius p̄pendentes abierūt a p̄spectu eius. vultū ei⁹ ferre nō
valētes nō solū iudei. s̄ et iudas cū eis (Iterum q̄ interrogauit eos
quē q̄ritis) vt se q̄tū in se essz daret iudeis materia quētionis vi-
lo potētie sue miraculo. et fidelibz noticiā spontanee suūp̄ exhibi-
tionis in mortē (Illi autē dixerunt. Iesum nazarenū. Rēdit iesus.
Dixi vobis qz ego sum. Si q̄ me q̄ritis) facite qd̄ inq̄ditis. ita tñ

Traditio Iuda

Sanctus Iesus
summus aut

q̄ (sinatis hos abire) Quia nōdū est tēpus vt tollant de mūdo p
passionē. Ex quo p̄. q̄ christ⁹ dedit eis potatē se capiēdi. Nā sicut ex
sua potā seruauit discipulos. ita ⁊ multo magis se seruare potuissz
Un̄ subdit (Ut impleret sermo quē dixit. qz q̄s dediti mihi nō p/
didi ex eis quēq̄) s̄ spūalr. Nec digredit euāgelista ab itēde dñi
applicās s̄bū pdictū ad pditōem corpale. licz ipse de pditōe spūali
differuerit s̄m Augustinū. qz apli nōdū sic credebāt quō credūt q̄
nō pereūt. ⁊ ideo si tūc erissent de mūdo p passionē ⁊ mortē corpora
lem. fuissent de illis q̄ pereūt spūalr. (Appropinquabat autē iudas
iesu vt oscularet eū. Et cū venissz statim accedens ad eum ait. Aue
rabi. ⁊ osculatus est eus) Erat em̄ p̄suetudo iudeoz osculari se mu
tuo. ad designādū q̄ pacific⁹ erat eoz ingressus. Sumit autē oscu
lum dñs. nō vt pditōnem approbet. aut simulare nos doceat. s̄ ne
pditōem fugere videat (Iesus autē dixit illi Iuda osculo filiū hoīs
tradis.) qd̄ p̄ interrogatōem p̄nuciādū putat dñs. *Ambrosi⁹. q̄si*
amatis affectu corripit pditorē. q̄si dicat. Iuda mihi notissime os
culo tradis. id ē amoris pignore vuln⁹ infligis. ⁊ instrumēto pacis
mortē irrogas. Nō autē dicit Tradis m̄gr̄m tuū. dñm tuū. b̄n̄factorē
tuū. s̄z filiū hoīs m̄suetū ⁊ piū. q̄ si nō essz m̄gr̄ ⁊ dñs. qz tū tā sua
uiter erga te gessit nō essz a te pdēd⁹. addiditqz dñs (Amice ad qd̄
venisti.) Putat em̄ Aug⁹ de concordātia euāgelistaz p̄mū locutū fu
isse dñm Iuda osculo filiū hoīs tradis. Deinde subiūxisse Amice
ad qd̄ venisti recogita ad q̄ta mala p̄duces. ⁊ reuertere. Propte
rea te amicū voco ne despes de salute tua si reuerti voluerz ad me te
charitatiue admittētē (Tūc accesserūt) sicut lupi i agnū (⁊ man⁹ in
iecerūt i iesu) irreuerēt (⁊ tenuerūt eū) fortit ⁊ ipie. ipingētes eū ad
rupē ita vt adhuc i ipa rupē ondūt figura man⁹ ipse ac digitoz q̄
artiosoz humano studio sculpi nō possz. Nāc referūt xpm sua ve
nerabili manu iclinādo ad rupē effecisse. dū iudei ipuras man⁹ ad
capiēdū iniecerēt in eū Dec h̄nt i itinerario Joānis de mādenile. ca.
xvij. A loco autē rupis man⁹ figurā h̄ntis in meridie ad iactū la
pidis ē loc⁹ i q̄ xps orās sudorē sanguineū diffudit. hec ille ibidem
(Uidētes at̄ h̄i q̄ circa ipm erāt) s̄. discipuli ei⁹ (qd̄ futur⁹ erat) s̄. cap
tionē ei⁹ in mortē (Dixerunt ei. dñe si percutim⁹ in gladio) Memores
s̄boz xpi q̄i cenaculo dixerat. q̄ nō h̄z gladiū vēdat tunicā suam ⁊
emat illū (Simon q̄ pet⁹ vn⁹ ex his q̄ erat cū iesu) feruore s̄z celsus ⁊
xpi r̄ssionē nō expectās (h̄ns gladiū) s̄m glossam gladiuz hic acci
p̄it p̄ cultello quē forte habuit in mensa ad esum agni. ⁊ surgens de
cena tulerat secum (Eduxit eum) de vagina (Extendensqz manum)
vt fortiozem ictum daret (⁊ percutiens seruū p̄ncipis sacerdotū) eo
q̄ ille potestate dñi sui accepta videbatur caput esse cohortis. ⁊ co
gitabat q̄ illo interfecto aly confusi fugerent (Impytrauit auriculā

eius verberā) Nō ex sua pncipali intentōe. cū eū intēderat occidere.
s; icus quē dirigebat ad caput relapsus est ad aurē (Erat autē suo
nomē Malch⁹) ut Joānes refert. Ipe em̄ not⁹ erat pōsifici. z iō etiā
noticiā ministroz habebat. s; sciēs nomē ei⁹ nō tacuit ppter certitū
dinē facti. Rūdit autē iesus videlz ad interrogatōez discipuloz. an
in gladio pcuterēt q̄rētū (Ait. s; nite vsq; huc) Hoc ē pmittere eos
cape me. Hāc r̄sionē Pet⁹ nō exspectavit. s; educto e vagina gladi
dio pcutit (Dixit q; iesus petro. Couerte gladiū tuū in vaginā) in
locū suū (Oēs em̄ q; acceperit gladiū. gladio pibūt) s; diuine iustī
cie. Nō v̄t v̄t gladio. s; accepit. Ille em̄ accipit q; v̄t eo ad v̄n
dictā ppria auctoritate. z h̄ est illicitū. Gladio autē v̄t sibi traditō
q; eo v̄t ad punitōem maloꝝ zelo iusticie. sicut pncipes q; prātē h̄nt
a deo (Calicē quē dedit mihi pater nō vis vt bibam illū) q̄si diceret
Passionē quā ordinauit mihi pr ad salutē gn̄is humani deo pa
tiēter tolerare (An putas qz nō possūz mō rogare patrē meū. z exhi
berit mihi pl⁹ q̄. xij. legiones angeloz) q̄si diceret. nō indigeo auxi
lio. xij. aploꝝ q; possūz habere. xij. legiones angeloz. Legio sūm di
uū Hierony. sex milib; pple. Duodenari⁹ autē duct⁹ p senariū fa
cit. lxxij. z iō in. xij. legionib; sunt. lxxij. milia angeloz. in q̄b; expri
mūt lingue oīm getiū q; s; lxxij. Et in h̄ innuit q; oēs natōes si ins
surgerēt ctra ipm nihil possent si vellet. cū fortiores sint exercit⁹ ang
loꝝ (Quō q; p̄lebūt scripture) s; si sic nō fiat. q̄si diceret si aliter fie
rer nō implerent scripture pphetaz in q̄b; scriptuz est (qz sic optet
fieri) s; xpm pati ad vestrā redēptōem. qz z si v̄re liberatiōis alius
mod⁹ fuerit. null⁹ tñ q; p passionē z mortē cōgruētior. (et cū tetigiss;
auriculā ei⁹ sanauit eū (Ambrosius Opatorē suū limus agnoscit. z
opatricē suā dñi manū secuta est caro) In illa autē hora) qua s; eum
p̄benderāt (ait iesus ad eos q; venerāt ad se pncipes sacerdotuz)
id est pontifices (z magistratus templi) q; p̄erant officijs. sicut p̄
fecti (z seniores) qui p̄erant consilijs. sicut senatores. Nos ad ca
piendū christū euāgelista p̄memorat puenisse. nō q̄tum ad p̄senti
am corporalē. s; q̄tum ad auctoritatē. volēs nō min⁹ reos illos ha
beri quoz assilio hec cūcta gerebant. q; quoz manib; res executionē
dabat. Vel potuit esse q; aliq; senioꝝ ad capiendū christū pueniāt
et nōnulli in atrio caiaphē remāssissent (Tanq; ad latronem existis
cū gladijs z fustib; p̄bēdere me cū q̄tidie vobiscū sedebā docēs in
tēplo. z nō me tenuistis. nec extēdistis man⁹ in me) frustra inq; ci
uitate existis ad capiendū me. cū sepi⁹ in ciuitate vobiscū s; sat⁹ sim.
vbi prātē habuiss; etiā sine armis me capiēdi. frustra existis tanq;
ad latronē. a latendo dictū. Ego em̄ latere non volui. z latibula do
cturus non q̄sui. s; synagogas z tepla latronib; sp̄erosa frequēta
ui. Frustra cū gladijs z fustib; veniss; p̄bēdere me inermē z nihil

In. Ma hora
d. i. p. m. d. r. o.

quo vis vi repelli liceat penes se hñtem. frustra existis nocte pphē
dere me q̄ quotidie. id ē p̄ singulos dies ad lucē veniens vt mani
festarent opa mea tāq̄ in dco facta vobiscū erā in tēplo docens. Do
cens inq̄ nō occidere. s̄ sancte vivere. z nō tenuistis me nec exten
distis man⁹ in me ad tenendū. q̄ppe q̄ tūc t̄pis teneri nolebā ex q̄
p̄iectura p̄leq̄ potestis. Itē nec nūc me. violentia aliq̄ nisi volūtas
mea pp̄ria accessisset teneri potuisset. s̄ hec ē hora vestra. id est vob̄
p̄missa ad capiendū me. z p̄tās tenebray. id ē p̄tās p̄ncipis tene
bray diaboli ad tenendū me vos inflāmātis (Hoc at̄ totū factū ē
vt iplerent̄ scripture p̄phetay) Nō em̄ vn⁹ dūtaxat p̄phetay igi
nominosam ch̄risti captione p̄dixerat. s̄ fere oēs. Bene ergo dixit
euāgelista (Hoc at̄ totū factū ē vt iplerent̄ scripture) nō huius vl
illius in singulari. s̄ p̄phetay in plurali (Tūc discipuli) viso q̄ nō
euaderet sicut p̄us solitus erat. oēs fugerūt nodū p̄tate sp̄s̄cti cō
firmati ex alto (oēs fugerūt relicto illo) hostiles inter populi man⁹
timore p̄territi. z sic impletū ē qd̄ dixit. oēs vos scandalū patiem̄
ni. id ēa mea fide z seq̄la cadetis in ista nocte. Et Job. xix. fratres
mei lōge steterūt a me z noti mei q̄si alieni recesserūt a me (Adoles
cens hō qd̄a seq̄bat̄ eū amict⁹ sindone) id ē velle linea (sup̄ nudo
et tenuerūt eū. At ille relicta sindone nud⁹ pfugit ab eis) Dicit Be
da hunc adolescentē posse intelligi Joanne q̄ p̄mū fugit z postea
veste resumpta rediit Nā hoc t̄pe adoleuerat v̄tore. xxxij. etatis sue
nactus annos. Scdm̄ em̄ doctores eccl̄iasticos. Primo vulpij tra
iani q̄ in Colonia Agrippina ad ip̄erū electus est anno. nouem z
nonaginta natus annus in dño obdormiuit. Erat at̄ annus ip̄e
rij traiani p̄mus. s̄m̄ historiographos cētēsimus incarnatōis do
minice annus. Diuus tñ Hieronym⁹ sup̄ illd̄ psalmi. Uim facie
bāt q̄ q̄rebant aīam meā. opinat̄ adolescentulū hūc fugā relicta sin
done p̄sulentē fuisse Jacobū frat̄rē dñi Joāne euāgelista natu mis
norē (Lobors ergo). i. p̄gregatio militū (z tribun⁹ eoz) z ministri
iudeoz p̄p̄henderūt iesum) q̄ incōprehēbil̄ erat (z ligauerūt eū) q̄
soluere venerat p̄peditos z vincula eoz dirūpe (Et adduxerunt
ad Annā p̄mū) vt eū p̄derēt q̄ venerat oēs ducere in viā pacis.
Potest at̄ duplex rō assignari. q̄re p̄mū ad annā ductus sit. Una
sc̄z ad mandatū caiaphe anni illius pontificē. q̄ sc̄z ideo iesum ad
annā misit vt excusabilior esset si ab eo p̄denatū ip̄e postmodū cō
demnaret. Alia cā ē ex pp̄inq̄tate dom⁹ anne q̄ in via posita pp̄in
quior erat. z iō timctes. ne si excitaret tumultus populi Iesus de
manib⁹ eoz eriperet̄ declinauerūt illuc (Erat aut̄ Annas socer Caiā
p̄he q̄ erat pontifex anni illius) Sc̄ndū ē hic q̄ s̄m̄ legē sum̄
sacerdos p̄ totā vitā officio fungebat. cui post mortē filius succē
debat. Postea hō inuidia z ambitōne p̄ncipū crecente. nō solum

ff. de duplatoz

Johannes

choz

ad Annā p̄mū

patri nō succedebat filius. s; nec ultra alihū pōtificatus fungebat officio. r hoc ipm pecunia pcurabat. vt dicit Josephus. r pcorat h̄ dicitis enā geliste dicētis ipm fuisse pontificē anni illi. Erant aut Anne due ples. mascul⁹ r femina. Masculū dictū Jonathan. Cui tellius syrie ples amoto Josepho cognomēto caiaphas pontifices creauit. feminā h̄o Caiaphas in vxorē duxit. rōne cuius r Annas socer Caiaphē r Caiaphas gener Anne dictus est (Erat aut Caiaphas q̄ p̄siliū dederat iudeis. q; expedit vnū hoīem mori p̄ p̄plo) Qd̄ iō enā gelista p̄memorauit vt remoueret scandalū de cordib; fidei deliū. oñdendo etiā p̄ aduersarioz p̄phetias q; nō p̄pter infirmitatē aut ipotentia suā captus ē r mortuus. s; salutē populi. vt scz non tota gens pereat. Testimoniū em̄ ab aduersario efficacius est. Et talis nature ē veritas q; etiā aduersari⁹ tacere nō p̄t (Seq̄batur at̄ Jesum Simon petrus) ex amore r deuotōe. q̄uis (a longe) p̄pter timorē. Amor q̄dē in corde erat. s; timor in mēbris (Seq̄bat r alius discipul⁹) scz Joānes. cui⁹ nomē ip̄met occultat humilitatis grā. Dat̄ at̄ p̄ hoc intelligi q; reliq; discipuli aufugerūt. Discipul⁹ q̄ ille erat notus pontifici. vel q̄a pater ei fuerat. vel aliq; ex consanguineis suis. Nec hoc posuit Joānes p̄pter sui iactantiam. sed p̄pter humilitatē ne p̄ hoc q; p̄mo intrauit cū Jesu in atriu pontificis r nō Petrus. magis h̄tuti sue r maioritati. q̄ notitie ascribat Et iō dicit (Discipul⁹ at̄ ille erat not⁹ pontifici. r iō intrauit cū Jesu in atriu pontificis Petrus h̄o stabat ad ostiū foris) q̄si p̄lagiēs futura negatōem (Exiit ergo discipul⁹ ali⁹ q̄ erat not⁹ pontifici et dixit ostiariē) vt scz Petz introduceret (r introduxit Petz. Et ingressus intro sedebat foris in medio atrij deorsum cū ministris ad ignē) In exteriorē partē atrij ingressus Petrus. deorsum sedet cū ministris ad ignē seq̄stratus a christo. Christus em̄ in interiorē partē atrij admissus sursum ascēderat Petrus h̄o foris in exteriori parte atrij r deorsuz ad ignē sedet. nō solū corpalis frigoris amouendi cā. s; etiā vt finem videret. scz qd̄ iudicaret pontifex de Jesu. (Circūsedentib; at̄ illis ad ignē) videlicet (q; frigus erat. fuit r Petrus in medio eoz) Ne aliquā suspitionē faceret ministris si Jesu p̄pius accessisset (Quē cū vidisset ancilla qd̄ā ostiaria vna ex ancillis summi sacerdotis sedentē ad lumen r calefacientē se r eū fuisse intuita. aspiciens illū ait. dices. r tu cū Jesu galileo Nazareno eras) Quia sciebat Joannē christi discipulū. r tñ p̄pter familiaritatē nihil dixit ei. S; Petro dixit. Et tu cū Jesu. dicto a Nazareth. p̄uincie galilee eras. Bene dicit eras. q; iā esse desinebat (Nūqd̄ et tu ex discipul⁹ es hoīs istius) Ac si diceret. Scio qd̄ē aliqui te illi p̄gressum fuisse. s; an ex discipul⁹ eius sis me latet. p̄fertim cū nūc te videā aduersarijs illi⁹ p̄mixtū (Et ille negauit eū corā oīb; dices.

Caiaphas p̄t Anne filiam suā habuit

Simon r petrus a longe et alij q̄ qui diligebat h̄o

petrus stabat ad ostiū

vna ancilla d. p̄p̄o

pa ancilla d. p̄p̄o

negauit eū corā oīb; dices.

Mulier nō sum) supple illius discipul⁹ (Et nescio qđ dicit) id ē
nescio aliqđ de istius facto cui⁹ mētionē fecisti. cū (nō noui illū) Et
p̄ hec dictio noui habere sensum p̄ntis t̄pis z p̄teriti. s̄l̄r z grece c̄.
vbi habet ̄ō uk ̄ō. Δα. Id ē nō nosco vel nō noui (Et exiit foras an̄
atriū z gallus cantauit) Sz nō aduertit Petrus nimio timore cor
reptus. Apparet aut̄ timor ei⁹ in hoc. qz ex debili occasione mor⁹
est ad negandū. Et hoc ex duob⁹. Primo ex ipa p̄sona interrogan
tis. qz nō armat⁹ miles. nō admirand⁹ pontifex. s̄ mulier z ancil
la ostiaria interrogauit. Secdo ex forma interrogatōis. qz nō dicit.
Nūqđ ex discipul⁹ es pditoris istius. p̄ qđ videbas mag⁹ ex p̄passio
ne loq̄. Ex q̄ facile p̄spici p̄t qz periculosum sit in p̄ncipū curijs ver
sari. Ecce em̄ in atrio p̄ncipis Petrus negat. Jesus stat ligat⁹. Jo
annes decollat. stella Magoz ductrix pdit. z paz ibi iusticie repit.
Ibi saltatōnes. adulatōes. ebrietates. p̄messatōes. mēdacia. z mul
ta graua crimina paz reputant. Tu igit̄ aulice si saluari desideras.
cū Petro x̄aula oīm potentū exire festina (Pontifex hō interro
ganit̄ Jesum de discipulis suis z de doctrina ei⁹) Duo em̄ iponebat̄
christo a iudeis. scz falsa doctrina z noua. Marci p̄mo. Que ē ista
noua doctrina. Secdo. seditio z attractio hoīm ad se. Luce. xxij. Lo
mouet populu z seducit. Et iō de his duob⁹ eū examinat. Primo
qđ de discipul⁹ quos videbas seduxisse. Secdo de doctrina eius q̄si
notans eā falsam (R̄ndit ei Jesus. Ego palā locutus sum mundo
Ego ip̄ docui in synagoga z in tēplo q̄ oca iudei ueniūt z in oc
culto locutus sum nihil) Et si aliqñ locutus sum discipul⁹ meis in
cubiculis. nō tñ ea ueluti silentio mādanda. hortat⁹ sum illos p̄di
care in tectis (Quid ergo me interrogas) q̄si diceret p̄ alios potes
hoc scire (Interroga igit̄ eos q̄ audierūt qđ locutus sum ip̄is Ec
ce hi sciūt qđ dixerim ego) de q̄b pnt̄ testimonii p̄hibere (Hoc cū
dixisset vnus assiltes ministror⁹) Malchus uidelicz cui⁹ Petrus
auriculā absciderat s̄m Ehyssolo. sup̄ Joannē (Dedit alapa iesu
dices. Sic r̄ndes pontifici.) Motus at̄ ē minister ad p̄ntiendū
Jesum. ex hoc scz. qz audientū eū interpellasset testimoniū. cū pon
tifices misissent ministros vt caperēt Jesum. ip̄i capti ad s̄ba eius
redierūt dicētes qz nūq̄ sic locutus sit hō. Uolēs ergo hic se excu
sare qz nō eēt de eis p̄cussit eū Sz christū male r̄ndisse pontifici ex h
piccit p̄ hoc qđ dixit. qđ me interrogas? videbas em̄ sibi qz christ⁹
notasset pontificē de ip̄udētū interrogatōe. cū tñ scriptū sit Leui
tici. xxij. Principē populi tui nō maledices. Uide qz iniuriosam
dñs noster christ⁹ excipiat alapa. Lege em̄ cautū ē qz suus e fuitu
re mittēdus alapa a manu mittēte cedere. Et hic ecotrario dñs ala
pa ceditur a suo quē iā uenerat p̄ mortē suā e fuitutis opprobrio
relaxari? (R̄ndit ei Jesus. Si male locutus sum) licē r̄ndens pon

Duo imponebat
Christo a iudeis
noua doctrina
seditio attractio
hoīm ad se

malchus
dixit
dedit alapa

Et exiit foras an̄
atriū z gallus
cantauit

Joannes decollat
stella Magoz
ductrix pdit

Pontifex hō
interrogauit
Jesum

Malchus
dixit
dedit alapa

Malchus
dixit
dedit alapa

rifici (testimoniū phibē de malo. Si autē bñ docui (quid me cedis)
Nec dēet videri alicui q̄ christus nō suauerit ea q̄ docuerat excus
sando se z alterā maxillā nō p̄bendo. Nā christ⁹ nō mādauerat ad
lram alterā maxillā corpale p̄beri. cedentib⁹ vnā. s; hoc intelligi de
bet q̄tū ad p̄paratōem animi. s; q̄ si necesse fuerit ita debet eē dispo
situs vt nō turtet aīo ōtra p̄cutientē. s; paratus sit sille z amplius
sustinere. Et hoc christus suauit. qz corp⁹ suū p̄buit occisioni (Et
misit eū Annas ligatū ad Caiaphā p̄tifice p̄ncipē sacerdotū. vbi
id ē penes quē oēs sacerdotes z scribe z pharisei z seniores in vnū
conuenerāt) Sacerdotes inquit euāgelista. penes quos s; labat au
thoritas. Scribe. penes quos debuit eē sapientia. Pharisei. q̄b de
buit eē sanctimonia vite. Seniores. in q̄b debuit eē maturitas dis
creta (Petrus at a longe secut⁹ ē eū vsq; in atriuū summi sacerdot⁹)
Laudabile erat q̄ seq̄bat. qz ex amore z deuotōe. vituperabile qd
a longe. qz ex timore. Q̄ at timuit nature fuit. q̄ negauit sarreptio
nis. q̄ penituit fidei (Summi ergo sacerdotes z omne p̄ciliū id ē
gregatio. qz p̄ scribit (q̄rebant falsum testimoniū ōtra Iesū) qz
vez inuenire nō potuerūt (vt cū morti traderēt) nō vt veritatē in
q̄rerent (z nō inuenerūt cū multi falsi testes accessissent) qz vl̄ ma
nifestū falsum dixerūt vel nihil sup quo posset p̄denari. Et hoc est
qd̄ subiungit (Multi em̄ falsum testimoniū dicebāt aduersus eū
et conuenientia testimonia nō erāt. Nouissime at̄ uenerunt) id ē post
multoz falsa testimonia (duo falsi testes) Duos adducūt vt legez
suare videant. Deute. xix. ca. Nō stabit vnus testis ōtra aliquem.
S; transgrediunt̄ eā. licet duos adducāt. qz falsos (Et falsum testi
moniū ferebāt aduersus eū dicētes. Hic dixit. qm̄ audiuim⁹ eū di
centē. possum destruere hoc templū dei manufactū. z p̄ tridū) sic
em̄ grece legit Διὰ τὸ οὐκ ἔχει οὐρανὸν (aliud nō manufactū reedifi
cāre) Et hoc conabant̄ pbare q̄ ipe diuinā potentia q̄si deus sibi
vsurpasset. sed falsi testes erant. Falsitas em̄ testimoniū eoz patet ex
trib⁹. s; ex mutatōe. ex additōe z intentōe. Ex mutatōe. qz dñs
nō dixit. possum destruere s; solute. nec dixit reedificare. s; excitabo
illud. qd̄ tēplo viuētū uenit nō materiali. Itē ex additōe. qz addi
derunt dei z manufactū. Itē ex intentōe. qz nō eo sensu quo dñs
dixerat retulerūt. Nā dñs dixerat de tēplo corpis sui p̄dicēs suā
passionē in tēpli solutōe z resurrectōem in excitatōe Iudei at̄ ac
cipiebant hoc de tēplo materiali z lapideo ab herode rege. ascolo
nita videlicet. edificato. Itē em̄ destructo templo ab Esdra p̄structo
aliud edificauit. vt testat̄ Josephus libri antiq̄tatiū. xv. cap. xiiij.
(Et exurgens summ⁹ sacerdos) de solio quo sedebat (in mediū) ex
impatientia z ira (interrogauit iesum dicens. nō rīdes quicq; ad
ea q̄ tibi obijciunt̄ z isti aduersum te testificant̄) Voluit em̄ pp. n

omni
p̄ciliū
fauit

Deus
Non grabat
vobis q̄na alit

ad rñsum p̄uocare vt occasione s̄monis locū accūsandi inueniret.
(Jesús aut̄ tacebat z nihil rñdit) sciebat em̄ quicqd̄ rñdisset q̄ in
calūniā solum fuisset (Rursus at̄ summus sacerdos interrogabat
eū. z dixit ei. Adiuuro te p̄ deū viuū vt dicas nobis si tu es ch̄ristus)
q̄tū ad humanitatē (filius dei b̄ndicti) q̄tū ad diuinitatē (Jes
sus at̄) p̄pter reuerentiā noīs inuocati (dixit illi. Ego sum tu dix
illi) Et est filius Caiaphē z Pilati rñsto. nisi q̄ Pilato dixit de p̄nti
tu dicis. Caiaphē aut̄ de p̄terito. Tu dixisti. S̄z quare hoc? Rñsto
s̄m Rabanū. Sacerdos legem viderat q̄ ch̄ristū futuz p̄dixerat.
Ideo dñs loq̄tur ei de p̄terito. Tu dixisti. q̄si debeat in lege hoc di
cere potuisti. Pilatus h̄o de eo audierat. iō dicit ei. tu dicis (Ue
rūtū dico vobis Amodo) id est post hūc diem in extremo iudicio
(videbitis) oculis corp̄alibz (filiū hoīs) id ē me quē mō p̄temnis
et ignominiose tractatis (sedente) vt iudicem (a dextris s̄tut) sup
ple patris quē nūc timere deberet. z tūc (veniente) id ē ad iudiciū
s̄m formā humanā (in nubibz) ad lrām vel in nubibz (celi) id est in
sc̄tis (Tūc p̄nceps sacerdotū sc̄dit vestimēta sua dicens blasphem
mauit) s̄m morem iudeoz q̄ sc̄ndere soliti sunt vestes q̄ audie
bant aliquā blasphemā p̄tra deū in signū doloris z detestatiōis cri
minis. sicut Barnabas z Paulus in actibz ap̄loz fecisse legunt cū
cultu diuino se honorari viderūt (Dixit ergo Blasphemauit) s̄z no
minās se filiū dei (Quid adhuc egem? testibz) q̄si diceret frustra la
boramus q̄rendo testes (ecce nūc) id est in apto corā oībz (audistis
blasphemā eius) z sic est grece αω τοω (Quid vobis videt) Ne
videat in cā p̄cipitanter p̄cedere. s̄z p̄sulte agere. req̄rit opinionem
assistentiū (Qui oēs p̄dēnauerūt eē reum eē mortis) sententiā pon
tificis sequētes q̄ eū blasphemū p̄clamauerat (Et viri q̄ tenebāt eū
illudebāt eū cedētes. Et ceperūt q̄dā eū p̄spuere) fetidissimū sputū
in illū iacentes (z velare faciē ei?) reueredā in quā āgeli desiderāt p̄
spicere (z colaphis eū cedere). i. i collo a t̄go s̄bera dare (Alij at̄ pal
mas i faciē ei? dederūt). i. manu apta p̄cussit (Et interrogabat eū di
cētes. p̄phetiza nob̄ x̄pe q̄s ē q̄ te p̄cussit) Et ministri alapis eū cede
bāt z alia m̄lta blasphemates dicebāt i eū) Bernar. o s̄e obp̄obriū
hoīm z abiectio pleb. s̄z gl̄ia āgeloz. Deu charissimū libertas capti
uoz tradit. gl̄ia āgeloz illudit. speculū sine macula z cādor lucē eter
ne p̄spuit. deus oīm flagellat. vita viuētū in cruce morit. tradit tan
q̄ reus ad illudendū q̄si fatuus ad illudendū. tāq̄ maledic⁹ ad
p̄spuendū. tanq̄ vilis ad occidendū. tāq̄ p̄uaricator legis ad cru
cifigendū (Stabant aut̄ serui z ministri ad p̄unas. q̄z frig⁹ erat)
qualis in nocte vernali solet esse (z calefaciebāt se. Erat at̄ cū his es
simon petr⁹ stans z calefaciēs se. Post pusillū at̄ rursus cū vidisset
eum. alia) supple ancilla. nā grece i m̄ alia habet (cepit dicere his. q̄

de p̄nti r̄p̄ndit s̄m
m̄dū

z d̄m̄m̄d⁹

in domo caiaphē vid
p̄nti alia ancilla

miramini enim
et negavit dicitur

videtur quod

et

hora prima post
factus dicitur

Ibi erant. circumstantibus. Et hic erat cum iesu nazareno. Dixerunt ergo ei circumstantes quibus ancille p[ro]palauerat (Nunquid et tu ex discipulis eius es. Et itez negavit cum iuramento. et dixit. non sum) supple illi discipulo. Quia (non novi hominem) id est non cognosco vel non cognovi (Et intervallo facto quasi hore unius accesserunt qui astabant et dixerunt petro. Vere et tu ex illis es. Nam loquela tua manifestum te facit. Nam et galileus es) Licet enim hierosolymite et galilei sint unius lingue. dunt tamen in accentu et modo p[ro]ferendi. unum facile deprehendi potuit eum fuisse galileum (Dicit unus ex ieruis pontificis cognatus eius cui absciderat petrus auriculam. Nonne ego te vidi in horto eum illo. Itez ergo negavit et cepit anathematizare. id est detestari et turare. quia nescio hominem istum quem dicitis. Et statim gallus itez adhuc eo loquente cantavit. Et reversus dominus respexit petrum plus tamen spiritualibus oculis. Augustino teste quod corporalibus. unum notanter euangelista Lucam putat dixisse. Respexit dominus petrum. et non respexit Iesus petrum. Leo papa dominus iesus intra pontificale scilicet tenebat. sed redemptionem discipuli foris positi solo divino vidit intuitu. et pauertis animam movet respexit erexit et in fletum penitentie citavit. Unum scilicet (Et recordatus petrus sibi domini quod dixerat ei Iesus. Quia postquam gallus cantet bis) id est peccatet (ter me negabis. Et egressus foras) ut haberet liberum flendi locum (fleuit amare) id est ex cordis amaritudine. Notanda sunt hic tria que fuerunt provocativa petri ad penitentiam. scilicet caritatio galli. respectio domini. recordatio sibi. Primum pertinet ad auditum. Secundum ad infusione gratie. Tertium ad recordationem beneficentie (Et confestim ut factus est dies convenerunt seniores plebis et omnes principes sacerdotum et scribe cum uniuerso concilio) id est congregatoe (aduersus iesum ut eum morti traderet) Multi enim capto iesu domum ierant que mane reuerterentur (Et duxerunt eum in concilium suum dicentes. Si tu es christus) id est messias nobis promissus (dic nobis. Et ait illis. Si vobis dixero) scilicet quod sum christus (non credetis mihi. Si autem interrogauero non ridebitis mihi) sicut factum est dum omnibus vobis mihi respondentes christum debere esse filium David quaterim quare eum David dominum nuncupavit in spiritu dicens. Dixit dominus domino meo etc. (Neque dimittetis hoc) id est post tempus passionis (erit filius hominis sedens a dextris sedentis dei) id est in bonis potentioribus patris secundum humanitatem. In equalitate patris secundum diuinitatem. et dicit bene filius hominis. quia in quantum filius dei spiritus fuit equalis patri (et sedens a dextris eius. Dixerunt autem omnes. Tu ergo es filius dei. Qui ait. vos dicitis quia ego sum) Quasi diceret Ego nec dico nec nego. sed vos dicitis quia ego sum. quis non creditis. vel sic. vos dicitis interrogando. et tamen vez diceretis hoc asserendo (At illi dixerunt. Quid adhuc desideramus testimonium. ipsi enim audivimus ex ore eius) quod scilicet sit filius dei (Et surgens omnis multitudo

notam

est

ma

fuit

duo

eorz vincientesq; iesum) ne moueret quo vellet (adducit eū a caſa)
pha) vt moueret q̄ nollet (z ligatū tradiderunt eū Pontio pilato
pſidi in p̄torū) q̄ntū iam annū in pſidentia agenti vt elici p̄t ex fine
capli nomi Antiquitatū Joſephi libri. xvij. vbi ſic habet Pilat⁹ poſt
q̄ in iudea decimū annū p̄pleuit p̄git Romā vitellij ſyrie pſidis
iuffione p̄pulsus. Sz anteq̄ Pilatus Romā veniret Tyberius
ex humanis rebz abſceſſit. Coſtat at̄ Tyberiu. xpiij. annos regna-
niſſe chriſtūq; xvij. anno illius fuiſſe crucifixū. Itē Luce. iij. cap.
Anno q̄nto decimo Tyberij ceſaris p̄curante pontio pilato Judeā
z Albertus. pontius p̄nomē eſt. z ſic dicit⁹ ab euentu. quia denucit
pontū. z ſubiecit romanis. pilatus p̄p̄riū nomen. p̄ſes a dignitate
iudiciaria (Erat at̄ mane. Tūc videns Judas q̄ eū tradidit q̄ d̄s
natus eēt) iudicio ſacerdotū z vincitus duceret ad pſidem q̄ tales
morti adiudicare ſolitus erat (Penitētia ductus) licet infructuo-
ſa (retulit. xxx. argenteos p̄ncipibz ſacerdotū z ſenioribz dicēs Pec-
caui tradens ſanguine iuſtū) Dic habemus q̄ nō ois p̄ſeſſio pecca-
ti. nec ois dolor de peccis meret veniā. ſz d̄t illa eſſe ſub ſpe venie-
nō ex timore ſuili q̄ hic nō erat. qz desperatus de venia ſe ſuſpen-
dit. Ex parte ergo p̄ſitētis p̄ſeſſio nō valuit. Nec valuit ex p̄te illi⁹
cui fiebat. qz nō p̄p̄rio ſacerdoti nec fideli. Jam em̄ iudei amiſerāt
officiū ſacerdotis. nec erant de ecclia. nec merito. nec numero. No-
ta chriſtū in q̄nq; teſtū ore declaratū fuiſſe iuſtū videlicz Centurio-
nis dicētis. Vere filius dei erat iuſtus iſte. Itē vrozis pilati. dicē-
tis. Nihil tibi z iuſto illi. Itē pſidis. Mūdus ſuz a ſanguine iuſti
hui⁹. Itē latronis. Dic vō nihil mali geſſit. Item iude traditoris
dicētis. Peccavi trades ſanguine iuſtū z pecuniā referētis. Si iu-
das pecuniā reſtituit male acq̄ſitā qua iuſticia uſurari⁹ z ſimonia-
cus p̄t retinere pecuniā vel b̄ficiū iniuſte acq̄ſitū (At illi dixer-
runt. Quid ad nos tu videris) id ē noſti qd feciſti eū tradēdo z p̄-
cū tibi oblatū approbādo vel tu videris. id ē videbis qd tibi cō-
tinget. q̄ſi diceret. Si b̄n egeris recipies. z ſi male ſitr. eſt em̄ vider-
is p̄teritū vel futurū ſubiūctiui modi. Un̄ alia l̄ra hz. Tu videbis
Brece legiſ σ̄δοφει Id ē tu videbis in futuro. More iſtoz ſa-
cerdotū multi noſtrates ſacerdotes indiſcreti ſepenūero mittūt pec-
catorē p̄ſitētē in desperatōem dicētis. Tu videris ſi male an b̄n
egeris vt inde penā recipias (Et p̄ictis argenteis in templū re-
ceſſit z abiens laq̄o ſe ſuſpēdit) celo terraq; poſtus. Et dicit Lucas
in actibz ap̄loz. q̄ ſuſpēsus crepuerit medius z dirupta ſunt oīa
viſcera eius. Et in hoc quodāmō relatū eſt ori quo oſculatus erat
d̄m. ne ſez p̄ os effunderent. Rupto em̄ laq̄o putat⁹ p̄us cecidiſſe
et crepuiſſe. Beda ſup Acta ap̄loz. Dignā ſibi penam traditor
amens inuenit. vt videlicz guttur quo vox p̄ditōis eſperat. laqueū

in pilato in
primū de rapha
ſimo p̄cipit

nota chriſtū in q̄nq;
teſtū ore declaratū

Deprecatio Jude

nodus veraret. Dignū etiā locū interitus q̄sūt. vt q̄ hoim ange-
 lorūq̄ dñm morti tradiderat. celo terreq̄q̄ solus. q̄si aeris spiritib̄
 sociandus iuxta exemplū achitophel ⁊ Absolom q̄ regem David
 sunt p̄secuti aeris medio perirēt. Cui vtq̄q̄ satis digno exitu mors
 ip̄a successit. vt viscera q̄ dolum p̄ditōnis ꝑceperāt rupta caderent
 et vacuas voluerent in antras. Cuius simillima pene mors Arriū
 heresiarchā dānasse referē. vt q̄a ille humanitatē ch̄risti. iste diuini-
 tatē eius extinguere moliebant ambo sicut sensu inanes vixerāt sic
 quoq̄ ventre vacui perirent. Letex sicut centesim⁹ octauus psal-
 mus. xxx. ps̄ib̄. sp̄ūsc̄to dictante absolutus ē. ita ⁊. xxx. in eodē ps̄.
 maledictōes in Judā Scarioten. iuxta numez argenteoz q̄b̄ dñm
 vendere nō timuit illate sunt. Quaz p̄ma hec ē. Constitue sup̄ eum
 pctōrē. Extrema h̄o hec. Et operiant sicut diploide ꝑfusione sua.
 Utz aut̄ ip̄a die crucifixionis dñice statim cū a p̄ncipib̄ sacerdotū
 recessisset vel in crastinū nō ē ex p̄sum. s̄z q̄ aū resurrectiōem dñi
 se suspēderit planum ē. vt dicit Hieronym⁹. Uidet tñ Leo papa
 velle q̄ suspēderit se aūq̄ dñs crucifixus sit. Ostendit at̄ locus vbi
 Judas se suspēdit in pede montis oliueti ad leuam. funis at̄ quo
 suspēsus est Rome monstrat. ⁊ ē spissus (Principes at̄ sacerdotū
 acceptis argenteis dixerūt. Nō licet eos mittere in corbonā. q̄ p̄
 cū sanguinis ē) Albertus. tria in templo erant reuatoia oblati-
 onū. sc̄z Musach sabbati. in quo p̄ncipū oblata reponēbant. ⁊ ga-
 zophilaciū quo ponebant oblata plebis. ⁊ Corbonā quo ponebāt
 oblata sacerdotū ⁊ Judas obtulit argēteos sacerdotib̄. Ideo ad
 Corbonā p̄tinere videbant. S̄z q̄a p̄cū sanguinis erat dixerunt
 eos nō licere mitti in corbonā. Sed (ꝑ silio into emerunt ex illis
 agrū figuli in sepulturā peregrinoz) Et p̄t ee figuli p̄p̄riū nomen
 illius agri. vt ad lram. figulus erat ille cuius erat ager. Est aut̄ ille
 ager hodie quatuor muris inclusus in modū turris superi⁹ testu-
 dine cooptus h̄ns foramina desup̄ distincta septē p̄ q̄ defunctorū
 corpa christianoz intus p̄iciunt fecitq̄ eum sc̄tā Helena in hanc
 redigi clausurā. Est aut̄ latitudinis q̄nquaginta pedū. lōgitudis
 h̄o. lxxij. Valent aut̄ tres ex illis argenteis q̄b̄ emptus erat ager
 vñū ducatū. ex q̄ sequit̄ q̄. xxx. argentei valuerūt. x. ducat⁹ (Prop̄
 hoc vocatus ē ager ille Acheldemach. Hoc ē ager sanguinis vsq̄
 in hodiernū diem) In actis ap̄loz legit̄ ita vt appellaret̄ ager ille
 lingua eoz Acheldemach. Sciendū tñ q̄ he due dictōnes agrum
 sanguinis significātes latine. nō sunt p̄p̄rie hebraice. s̄z syriace. tñ
 lingua hebraica ⁊ syriaca sunt valde p̄pinq̄. vt d̄t Hieronymus in
 p̄logo galeato. Noies aut̄ notabilr̄ l̄rati magis vtebantur lingua
 syra q̄ hebraea. Et libri eoz q̄ sunt extra bibliā. p̄ magna parte scrip-
 ti sunt in illo idiomate. l̄ris tñ hebraicis q̄ defacili p̄t fieri. q̄ l̄e hic

De luda dñi

Tria reuatoia
oblatōria in templo
hanc p̄te

Ager Acheldemach
quatuor muris
inclusus in mo-
dum turris p̄
quatuor pedes
longus

valent aut̄ tres
ex illis argenteis
q̄b̄ emptus erat

De luda
dñi

Et ibi sunt eiusdem numeri et soni. dantes in characteribus (Tunc impletum est quod dictum est per Hieremiam prophetam dicentem. Tunc acceperunt. xxx. argenteos pretium appretati. que appretauerunt a filiis israel) id est christi empti a filiis israel. i. a iuda. qui fuit de tribu iuda ephraim et pphicibus suis. (et dederunt eos in agrum figuli) i. p. agro figuli (Sicut constituit michi dominus) super. scribere secundum intentionem hieremie. licet hec prophetia secundum hec scriba non continet in hieremia. sed magis in zacharia. xi. ca. Appenderunt mercedem meam. xxx. argenteis. Et dicit dominus. propece illos ad statuarium tepli. *Jo* dicit Augustinus. quod non omnes libri habent zachariam. sed tamen veteres codices. Et quare Mattheus ponit hieremiam dicit euangelista. sicut constituit michi dominus scribere. quod Mattheus spiritus sancto inspiratus scripsit euangelium. Et Hieremias. xxvi. habet. quod hieremias a filio patris sui emit agrum. Et zacharie. xi. habet de. xxx. argenteis. et sic Mattheus in instinctu spiritus sancti recepit ex ambo prophetis prout auctoritate et in vna profauit. Et quod hieremias est vna et maioribus prophetis. etiam quod ab eo locuti sunt eodem spiritu. id est prophetia vniuersus est prophetia altera. Ideo ueniens putauit ponere hieremias quod zacharia ad firmitatem fidei roboranda. Vel potest dici quod hec auctoritas de libro ad hebrea habet in descriptioibus hieremias. quod sit mentio. ij. Machab. b. In quibus dicit Hieronimus. fatetur se eam auctoritatem inuenisse. Secundum dominum Albius dicit sic exponi auctoritas supradicta. Et acceperunt. xxx. argenteos pretium appretati. i. iude. que appretauerunt sacerdotes a filiis israel assumptum non ab alienigenis. quod minus esset inconueniens. si hoc fecisset alienigena. et dederunt eos etc. (Jesus autem stetit ante presidem) i. pilatum tamquam iudicandus ante iudicem. qui tamen iudicaturus est uiuos et mortuos. tamquam filius dei. qui tamen dominus est vniuersorum. tamquam ipotes ante potestatem. qui tamen est omnipotens (Et ipsi non introierunt in portum) i. domum presertim (ut non contaminarent) ex ingressu domus hominis gentilis. qui tamen non timebat inquinari ex peccatione mortis innocetis (sed ut comederet pascha) i. agnum paschalem secundum paulum burgensem et grecos. secundum autem latinos dicit exponi pascha. i. azymos panes illo tempore a iudeis. et non nisi mundis. p. vij. dies mandati solitis (Exiit ergo pilatus ad eos foras et dixit. Quam accusacionem affertis aduersus homines hunc) Nolens secundum morem romanorum prius eam audire antequam dederet eum. licet illum vidit vincitum in signum dederat (Riderunt et dixerunt. Si non esset hic malefactor non tibi tradidissent eum) quasi diceret. Si non esset hic malefactor quem tu precepit in lege non pati vivere. non tibi tradidissent eum. quasi diceret. Nos sumus tate iustas ac iusticie quod nobis deberet simplici serbo sine aliqua discussione credi. Nos enim examinauimus eum et dignum morte inuenimus (Dixit ergo eis pilatus. accipite eum vos. et secundum legem vestram iudicate eum) Ac si diceret. si sufficit vestra examinatio. sufficiat et vestra dederatio. ego enim nequaquam talis iudex efficiar (Dixerunt ergo iudei. nobis non licet interficere quemquam) super. morte crucis. qui eum volumus interficere. *Ubi* dixerunt iudei sibi non licere illi diebus paschalibus

zacharia ii

*z machabios po
in doctis romb
hieremias ppheta*

Sicut ihs ante preside.

Dicit pilatus iudeis

In Job 9. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Rō aut̄ excusationis subdit (vt sermo iesu impleret quē dixit sc̄s q̄ morte ess̄ moritur⁹) Dixerat em̄ Matth. xix. Se tradēdū ee gentib⁹ ad illudēdū. sp̄nedū. flagellādū. 7 crucifigēdū (Legerūt aut̄ illum accusare dicētes. hūc inuenim⁹) Opt̄ie dicebāt (Duc iuuenim⁹). qz qd̄ ei iponebāt nō erat rei v̄itas. s̄ humana fictio 7 adinuetio (iub̄ uertētē gentē nr̄am) sc̄z a cultu legis. falsam doctrinaz seminādo (Ex phibentē tributa dari cesari) q̄si sediciosum p̄tra cesarē accusando (Et dicentē se xpm̄ regē ee). i. volētē regnū iudeoz vsurpare sibi p̄tra edicta cesaris q̄ iudeis regiā pt̄atē interdixit. De p̄ma accusatōne Pilatus tanq̄ gentilis nō curauit. qz leges Moisi p̄cepit. Nec de sc̄da. qz tanq̄ falsam 7 mendosam reputauit. qz forte audierat ex relatione alioz xpm̄ dixisse. Reddite q̄ sunt cesaris cesari. 7 q̄ sunt dei deo. De tertia aut̄ inq̄siuit. qz videbat esse p̄tra dñm suū (Introitus q̄ itez in p̄toriu pilat⁹) vt exq̄siti⁹ oia rimaret. 7 christ⁹ q̄eti⁹ m̄de/ret amoto strepitu iudeoz (Et vocauit Iesum 7 dixit ei. Ite es rex iudeoz) Querebat an de iure regnū iudeoz ad eū pt̄inebat. qz de facto ostabat eū regē nō esse. qz paup. nud⁹. 7 humilis. cui null⁹ adiutor. cū ad regnū multoz op⁹ est adiutorio (R̄ndit iesus. a temet ip̄o hoc dicis. an alij dixerūt tibi h̄ de me) Nō q̄si ignar⁹ interrogat s̄z iō vt sciam⁹ quā op̄ionē habebāt de regno ei⁹ iudei 7 gentiles. ac simul de ip̄o regno inquitamur (R̄ndit pilat⁹ Nūq̄d ego iude⁹ sum) oīdēs ad se nō pt̄inere ab eo q̄rere an ess̄ rex iudeoz. s̄z p̄t̄i⁹ ad iudeos. qz se regē dicebat. dās p̄ h̄ intelligere q̄ ab alijs h̄ sibi dictū erat. Et iō subdit (Sens tua 7 p̄t̄ifices tui) q̄ videlicz ab alienigenis te defendere dēberet (tradiderūt te mihi) p̄ malefactorē. Si q̄ te regē negas. qd̄ fecisti. qz mihi tradit⁹ es. q̄si diceret. nō est credēdū qn̄ ex magna cā tradiderūt te mihi (R̄ndit iesus. Regnū meū nō ē de h̄ mūdo) s̄m̄ Chrys. id ē pt̄as mea 7 auctoritas q̄ sum rex nō ē de h̄ mūdo. i. nō h̄z occasionē ex causis mūdanis. 7 ex electiōe hoīm. s̄z aliūde. videlicz ab ip̄o patre. Ut regnū meū. i. fideles mei. s̄m̄ q̄ regnū d̄z popul⁹ q̄ regnat s̄m̄ Aug⁹. nō est de h̄ mūdo. nō d̄t in h̄ mūdo. s̄z de h̄ mūdo p̄ affectū 7 imitatōem (Si ex h̄ mūdo ess̄ regnum meū. ministri mei v̄tqz d̄certassent) p̄tra aduersarios (vt nō traderer iudeis. Nūc aut̄ regnū meū nō est h̄nc). i. nō h̄z p̄ncipiū ex hoc mūdo. est t̄m̄ h̄c. qz v̄biqz. i. in celo 7 in terra. (Dixit ei itaqz pilatus ergo rex es tu) Pilatus em̄ ad plenū verba eius nō intelligens accepit p̄ hoc ip̄m esse regem alicuius regni longinqui. de quo nō in/romitterent se romani (Respōdit Iesus. Tu dicis. qz rex sum ego) Ita responsionē suam temperans. vt nec manifeste cōfiteretur se regem. cū rex nō ess̄ eo mō quo pilatus intelligebat. nec negabat. cū ess̄ rex regū. Dicit ergo Tu dicis qz rex sum ego. supple carnaliter s̄m̄ quē mō dū rex non sum. s̄z alio mō rex sum ego (Et in hoc nat̄

lys sum) temporaliter (et ad hoc veni in mundum) per carnis as-
sumptionem (vt testimoniū phariseam veritati) Ideo (omnis qui est
ex veritate) prima. que deus est nō solū p creatōem. s; imitatioem (au-
dit vocē meam) corde credendo. ore pfitendo. et opere morē geren-
do (Dicit ei pilatus. quid est veritas. Et cū hoc dixisset iterū iuit ad
iudeos) Inter querendū em̄ qd est veritas. incidit menti eius cō-
suetudo iudeoz liberandi aliquē reū in paschate. Uel s̄m Ehyso-
stomū. Pilatus interrogās qd est veritas audiuit tumultū forās
et credēs illū posse p̄scere et postea queri? difficilis q̄stionis m̄sio nē
audire. itez exiuit ad iudeos. Alij dicūt q nō meruit audire m̄sum
finale de veritate. s; q̄stionē tm̄ facere. q; iudiciū suū a p̄tate incho-
auit. s; nō in veritate s; in p̄uersitate finiuit. (Aut autē pilat? ad p̄nci-
pes sacerdotū et turbas. Nihil inuenio cause in hoc hoīe). s; dignū
morte (At illi inualescebāt) supp. vocib;. nō rōnib; (dicētes. Lō-
monit pplm̄ docēs p̄ vniuersam iudeā incipiēs a galilea vsq; huc)
ac si dicerēt. p̄uenit pplm̄ et tui bavit pacem incipiēs a galilea vsq;
huc s; hierusalē (Pilatus autē audiēs galileā interrogauit si hō ga-
lile? eēt). i. galilea oriū? (Et cū cognouisset q de herodis p̄tate esset
remisit eū ad herodē q̄ et ip̄e hierosolymis erat illis dieb;) Erat em̄
tetrarcha galilee vbi x̄ps p̄cept?. nutrit?. et p̄satus fuerat fili? hero-
dis ascalonite. Et licz pater ei? gētilis fuerat. tm̄ circūcisus. iste p̄o si-
lius ei? iude? nat? erat annū iā vigesimū in regno agēs. et p̄pter h̄
ex galilea hierosolymā ascēderat ad diē festum. Ad hūc Pilatus
iesum miserat. tum vt herodi deferret. tum qz credebat eū liberari de-
bere p̄ herodē. p̄sertim cū et innocēs erat. et illius patrie municeps.
Herodes autē viso iesu gauisus est valde. nō p̄pter deuotōem. s; p̄
ter curiositatē. Un̄ subdit. (Erat em̄ cupiēs ex multo tpe videre eū
eo q̄ audiret multa de eo) s; de miraculis et doctrina ei? (et sperabat
signū aliqd̄ videre ab eo fieri. Interrogabat autē eū multis sermoni-
bus) forte an ip̄e esset cui? cā pater ei? tot p̄eros interfici iusserat.
et si cecū illuminasset et filiū vidue et lazari resuscitasset (Et ip̄e nihil ei
r̄ndebat) Sciebat em̄ illū nisi ex curiositate moueri. et iō indicabat
eū m̄sione sua sc̄tā indignū) Stabat at p̄ncipes sacerdotū et scribe
p̄stater accusantes eū) Licz euāgeliste nō exp̄mat de q̄b;. credēdū m̄
est q de trib; superiorib; corā pilato enarrat; accusauerint eū (Spre-
uit autē illū herodes cū exercitu suo et illi sic indutū veste alba (repu-
tas eū idiotā et fatuū) et remisit ad pilatū) vt ei rursus deferret sicut
et sibi p̄mū a pilato delatū fuerat Et ex hoc videt herodes etiam in
mortē christi p̄sensisse (Et facti sunt amici herodes et pilatus in ip̄o
die) propter reuerentiā sibi mutuo impensam. (Nam antea inimi-
ci erant ad inuicem) propter aliquos de galilea vsros quos pilat?
occiderat miscens sanguinem eorum cum sacrificijs. occidit enim

quid est veritas

omni mundum p̄t q
pilatus remisit iher
herodes

herodes videt
ip̄m gauisus
et vult

remisit ad pilatū
herodes vult

amicū facti s̄t pilatus
herodes

*Oratio aut pilato aliquo
quod sacrificabat in hierosolima
anno de galilia*

*arrufabat tunc
in milia*

*et dicit aut solene
pasche*

eos dum sacrificaret (Pilatus autem iuocatis principibus sacerdotum) .i. rectoribus templi (et magistris) .i. rectoribus populi (et plebe) .i. cum populo (Dixit ad illos. Obtulisti mihi hominem hunc quasi auertentem populum. et ecce ego coram vobis eum interrogas nullam eam) propter quam deberet occidi inuenio in homine isto ex his in quibus eum accusatis. sed neque herodes) aliquam eam inuenit (Nam remisi vos ad illum. et ecce nihil dignum morte actus est ei) neque pro suam neque pro legibus et nuncios quod ille non omisisset si eum culpabile inuenisset (Emendatum est illud dimittam) quasi diceret flagellabo illum et ludibris illusionibus quecumque iubetis afficiam. dum non innocuum sanguinem non siciatis (Et accusabant eum summi sacerdotes in multis. Et cum accusaret a principibus sacerdotum et senioribus) mediciter (nihil respondit) nec ad sui excusationem. nec ad obiectorum refragationem (Pilatus autem rursus interrogabat eum. Non audis quecumque aduersum te dicunt testimonia. non respondes quecumque. vide in quibus te accusant) sperabat enim eum posse dimitti si se excusare voluisset (Jesus autem nihil amplius respondit ei ad vllum hominum ita ut miraretur presens) sed pilatus (vehementer) videlicet eius patientiam (Per diem autem solenne) pasche videlicet consueuerat et necesse habebat) propter longam consuetudinem hactenus obseruata (presens dimittere unum de vincis quecumque voluissent et petissent (ob recordationem liberationis ab egyptiaca seruitute. cuius memoria in solennitate pasche licebat. et in memoria transire pro rubrum mare in quo filii israel erant liberati et egyptum summersi) dabat autem tunc unum vincitum insignem quem vocabatur Barrabas) non propter nobilitatem gentis. sed ob famositatem criminis (quod cum sediciosus erat vincit. et in seditione fecerat homicidium. Et cum ascendisset turba cepit rogare) pilatum ut sic faceret (sicut se faciebat illis) .i. facere consueuerat in dimittendo unum vincitum (Congregatis autem illis respondit pilatus et dixit. Est autem consuetudo vobis ut unum dimittatis vobis in pascha. Quem ergo vultis vobis dimittam barrabam an regem iudeorum iesum quem dicit christus Origenes super Mattheum. Quem vultis dimittam vobis. iesum barrabam. an iesum quem dicit christus. In multis exemplaribus non continetur quod barrabas etiam iesus dicebat. et forsitan recte. ut ne nomen iesu veniret alicui iniquorum. In tanta enim multitudine scripturarum neminem scimus iesum peccatorem. sicut in aliis nominibus inuenimus iustorum. et eiusdem nominis inueniuntur etiam iniqui. ut puta iudas apostolus zelotes. et iudas patriarcha. Ite et maccabeus omnes laudabiles. sed et iudas peccator. et in genesi inueniuntur eiusdem nominis esse filii Seth. et filii Cain. sicut Enoch et Lamech et Natufale. Non autem venit tale aliquid et in nomine Iesu. Et puto quod in heresibus tale aliquid superadditum est. ut habeant aliqui venientia dicere fabulis suis de similitudine nominis Iesu. Non dicit quod christus. ne derogare cesari videatur. cum christus sonet in regiarum dignitate. interpretatur enim vincit. et solebat tunc christi reges inungi. et ob christi. id est sancti vocari (Sciebant enim quod pro invidia tradidissent eum. Et ergo querebat

*Sciebant pilatus inuenit
in dicit*

opportunitatē dimitte dī eū. Pontifices at̄ z p̄ncipes sacerdotum
 et seniores p̄uaserūt p̄p̄lo maliciose (z ceciderūt turbā. vt maḡ
 baraban dimitteret eis. ielūm s̄o p̄derent. Exclamauit aut̄ rursūm
 vniuersa turbā a p̄ōficibz z s̄bis z muneribz inducta dicens (Tol
 le hūc. z dimitte nobis barraban) q̄si diceret. occidat ille q̄ viuificat
 mortuos. z dimittat latro vt itez occidat viuos (Erat at̄ barrabas
 latro. q̄ p̄pter seditōez quādā factā in ciuitate z homicidiū missus
 erat in carcerē. vt dictū ē (Pilat⁹ at̄ itez m̄dēs locut⁹ ē ad illos vo
 lens dimittere iesum. Quē vultis vob de duobz dimitti. At illi dice
 rūt barrabā. Dicit illis pilat⁹. qd̄ q̄ vultis faciā regi iudeoz iesu q̄ d̄r
 x̄ps) q̄si diceret. nō ē honor v̄r q̄ rex v̄r crucifigat (At illi itez oēs
 succlamabāt) x̄osuz em̄ stabāt respectu pilati (dicētes. crucifige cru
 cifige eū. Ille q̄. i. pilat⁹ (tertio dixit ad illos. qd̄ em̄ mali fecit iste)
 q̄si diceret. Clamatis penā. z culpā oñdere nō potestis (Nullā cām
 mortis inuenio in eo. At illi maḡ clamabāt z instabāt vocibz ma
 gnis postulātes vt crucifigere. z inualecebāt voces eoz. Vidēs
 aut̄ pilat⁹ qz nihil p̄ficeret) ad x̄pi liberatōem. (s̄ maḡ tumult⁹ fie
 ret. i. accusantiū (accepta aq̄ lauit man⁹ corā oī multitudine) Mos
 em̄ erat iudeoz volētū se innocētes oñdere sup occisus z occidēdis
 vt lauaret man⁹. vt prim⁹ p̄z Deu. xxi. ca. Sic z fecit pilat⁹. vt q̄s
 nō poterat mouere suasio. moueret beatōe (dicēs. Innocens ego
 suz a sanguie iusti hui⁹). i. a sanguis effusione (Vos videris). i. vi
 deat⁹. qd̄ op̄ sit factō. q̄si diceret. Ego suz minister legis. attēdite q̄lē
 mihi tradidistis occidēdū. qz ex allegat⁹. nō ex p̄sciētis optz p̄ferre
 sniam (Vos videris. s̄ qd̄ p̄tinget vob. q̄tū suppliciu p̄ culpa
 quā p̄mittis. z sic videris ē futur⁹ s̄biūctiui. grece at̄ legif. ομεις
 οφεις δε. h̄ est vos videbitis in futuro) (Et r̄ndens vniuersus p̄pls
 dixit. Sanguis ei⁹ sup nos z sup filios n̄ros). i. culpa z pena effusio
 nis sanguis ei⁹ sup nos nō potuit vt s̄t⁹ sanguis ei⁹ veniat sup eos
 in ablutōez p̄ctoz seu redēptōez siue sc̄rificatōez. s̄ i vindictā (Tūc
 q̄ app̄hēdit pilat⁹ iesum z flagellauit) nō qd̄ manibz p̄p̄rijs. sed p̄
 milites. z h̄ iō vt iudei ei⁹ iniurijs faciati mitigarent. z ad ei⁹ mor
 tē sentire desisterēt (Milites aut̄ p̄fidis suscipiētes iesuz intro i atriu
 p̄tozij gregauerūt ad eū vniuersaz cohorte) vt sicut mort⁹. ita oēs
 p̄ticipes fierēt illusionis. (Et eructes eū) s̄ p̄p̄rijs vestibz chlamy
 dē coccineā circūdederūt ei. i. purpureū vestimētuz qd̄ erat indicū
 regie p̄tātis apud romanos. Et qz ad regiā dignitatē nō solū vest⁹
 s̄ etiā diadema p̄tinet z sceptz. iō (plectētes coronā) nō de margari
 tis. s̄ de spinis posuerūt sup caput ei⁹) suere aut̄ spine q̄bz p̄lexa est
 x̄pi corona multū acute. imo sotulares nouos penetrare potētes.
 vt videre licz p̄tr̄b̄is in corona x̄pi spinea. z facile credi p̄t ex spi
 nis in iudea nasci solis. Nec mirū sit eā terrā spinas tante cuspidis

gominis...
 p̄p̄rijs...
 turba...

3 d̄p̄t...

Sanguis ei⁹ sup nos

r̄ndens vniuersus p̄pls

progignere. Cū scribat Arrian⁹ historic⁹ in India caulē quēdā ori
ri spinis insitis. inter q̄s vna tāte soliditatis ac magnitudinis ē vt
circū eq̄tatiū q̄rūdā p̄phēsa veste nō p̄us abrūpi auelliq̄ potuerit
q̄ illos equo detraxerit. Ad hec lepores si pilis eē spine iplicent. nō
nō secus at. 3. aues visco. aut hamo p̄ices capi. hec Arrian⁹ in sexto
libro historiar⁹ (Et arūdinē in dextra ei⁹) In signū q̄ vacuū. 7. inane
erat regnū ei⁹. Nec tria sunt regalia insignia xpo p̄tumeliose illata.
Nā q̄ purpura induit⁹ est. nō ad ei⁹ honorē s̄ p̄fusionē factū fuit.
Ut de terribaro p̄sico legit⁹. q̄ cū veste regiā ab Artaxerre datā. nō
en̄ vt indueret. se amicitū s̄. audiuit a rege iā risui habit⁹ dici. Tibi
inquit Terribare vt mulieri aux. 7. vt infano regitū amictū gestādi po
testatē licētīāq̄ p̄mittim⁹. hec Plutarch⁹ in vita Artaxerxis. Nec
tria sunt regalia insignia xpo p̄tumeliose illata. vt dictuz est. Ut si
deles suos veste nuptiali amictos corona vite eterne coronaret i ce
lis q̄s an̄ p̄stitūtōem mūdi stylo miscōie scripserat indelibilr in li
bro vite (Et genu flexo an̄ eū illudebāt dicētes. aue rex iudeoz) Cō
suetudo erat tūc. sicut nūc. vt adēites regē salutarēt (Et dabāt ei
alapas) vt ip̄o ope ostēderēt illusoriū eē q̄ ei talē honorē exhibebāt
illudētes eū iā factis. sicut illū illuserāt signis 7. v̄bis (Et expuētes
in eū acceperūt arūdinē 7. p̄cusserūt caput ei⁹) aculeos spinaz pro
fundi⁹ in caput illi⁹ figētes. S̄ 7. typica s̄m Hilariū in eo rō ser
uat. vt infirmitas gentiliū corporoz manū xpi p̄phēsa etiā in reū pa
trē q̄ caput ei⁹ est acq̄scat. Nec arūdo ondīf romē vt ferūt i ecclīa
scti Joānis lateran. (Eiuit itez pilat⁹ foras 7. dixit eis. Ecce addū
co eū vobis foras vt cognoscatis qz in eo nullā cām inuenio) sup.
mortis. Si q̄ leuita fuerūt q̄b̄s in lege peccauit. ecce illū correptū im
humanissime intueri potest (Eiuit q̄ iesus portās spineā coronā
et purpureū vestimētum. 7. d̄t eis. Ecce hō) q̄si diceret. Et si in aliq̄
malū feciss̄. tū vltra d̄dignū punir⁹ est. 7. iō d̄xeret vobis sufficere.
(Cū q̄ eū vidissent pontifices 7. ministri clamabāt dicētes. crucifi
ge crucifige eū) Ingemināt p̄pter desiderij vehemētīā (Dicit eis pi
lat⁹. Accipite eū vos 7. crucifigite) Indignāter h̄ dixit. qz nō habe
bāt potatē aliquē iudicādi ad mortē cruc. q̄si diceret. Si haberetis po
testatē dare mortis sn̄iam. cito 7. sine cā faceretis. s̄ ego h̄ agere nor
lo. (Ego etiā in eo non inuenio cām) dandi talē sn̄iam (Rūderūt ei
iudei. Nos legē habem⁹. 7. s̄m legē d̄z mori. qz filiū rel se fecit) Et q̄
putabāt eū reū mortis. Vidētes etiā rōes eoz p̄mū allegatas. iā nō
muleū trutinari a pilato. aliā assignauerūt (Cū q̄ audiss̄ pilat⁹ hos
sermōnes mag⁹ timuit) eo q̄ illū tā crudelissime afflixiss̄ 7. tractass̄
(Et igressus i p̄torij itez) timore p̄cussus. vt v̄tate mag⁹ poss̄ co
gnoscere extra tumultū iudeoz Et (d̄t ad iesum. vñ es tu) v̄tz sc̄z eēt
de⁹ diuinā p̄ns originē. vel hō terrenā. Iesus aut̄ r̄suz nō dedit ei

Primo qz gētilis erat z gnatōem filij in diuinis cape nō possz. Se
 cūdo qz nolebat passionē suā impedire Tercio qz pphetatū erat de eo
 Et sicut agn^o corā tōdēte se obmutescet (Dicit g̃ ei pilat^o. mihi nō lo
 quis. Nescis qz ptate habeo crucifigere te. z ptatez habeo dimittere
 te) In q̃ seipm pdenauit. Si em̃ in ptate sua totū positum erat. qre
 nullā cām inueniēs eū nō absoluit (Rēdit iesus. nō haberes ptatē
 in me vllā nisi tibi datū essz desup). i. imediate a romanis. sz media
 te z pncipalr a deo a q̃ ois ptās ē (Propterea q̃ me tradidit tibi
 ma^o pctm̃ hz) vt z illos q̃ tradiderūt z ipm pilatū ostēderet obno
 xiosee pctō. sz illos maiori q̃ ex se z inuidia eū tradiderūt. qz iste fecit
 timore superioris ptātis (Et exiit). i. ab eo tpe (q̃rebat pilat^o dimitte
 re eū) Vel exiit. i. ex ea cā. cū a pncipio nitebat eū dimittere. (Iudei
 autē clamabāt dicētes. Si hūc dimitis nō es amic^o cesar^{is}) sup iposue
 rūt ei crimē p̃ legē qd̃ qz pilat^o p̃uipēdere videbat. iponūt ei cri
 men p̃ legē romanorū. vt magz eū vgerēt ad xpm̃ occidēdū. Nō es
 amic^o cesar^{is}. i. amicitia cesar^{is} amittes (Ois em̃ q̃ se regē facit p̃dicat
 cesari) Impatores em̃ romani abstulerāt a iudeis regia dignitatē.
 ne haberēt rebellādi occasionē. Et iō q̃cūqz dicebat iter iudeos regē
 se eē vtēqz videbat p̃ ordinatōem ipatoris facere. Christo autē cō
 cesserat se regē eē. vt ex p̃dicis pz. z iō q̃nis fm̃ x̃itātē h̃ regnū non
 essz d̃niām ipatoris. in h̃ arguebāt apparēter. Pilat^o etiā nō aude
 bat minimā apparētā facere p̃ ipatoris honorez. Iō subdit (Pila
 tus autē eū audissz hos sermones sedit p̃). i. in (tribunali in loco qui
 d̃ grece λιθωστρος τοσ. lithostrotos Latine q̃li lapide stratus
 Hebraice autē Sabatha. i. collis siue sublimitas collis. Nam vbi
 Hieremie sc̃do caplo legimus. in om̃i colle sublimi. hebraice habet
 סבחה על גבעה. Id est. bi at cal gibrab
 giboah. Erat em̃ is locus in colle. pavementū diuersorū colorū lapi
 dibz stratū. e q̃b̃ adhuc duo lapides in arcu quodā lapideo a pere
 grinis visendi reseruant albi z lati. in quorū altero christus stetit q̃ñ
 fuit morti adiudicatus. in altero q̃ñ in eū iniam p̃tulit pilatus vt
 crucifigeret (Erat autē parascue hora q̃si sexta) Parascue idē est q̃
 p̃paratio. Sciēdū est autē q̃ apud iudeos dies sabbati q̃rū ad alle
 qd̃ solēnior erat. qualibet alia festiuitate. in q̃tū sez ob reuerentiā illi
 us diei nō p̃parabāt ip̃o die cibaria. sz in sexta feria p̃cedēte. Vñ se
 rta sexta istius t̃pis ex hoc parascue dicebat. Et h̃ hortū hz ex h̃ qd̃
 Exod. xvi p̃cipit. q̃ in sabbato non colligerēt māna. sz in sexta feria
 colligerēt duplūm in quo nulli festiuitati deferebant Unde licz sex
 ta feria solēnis essz apud eos. tamē etiam in eo pro sequēti die sab
 bati cibaria p̃parabant. Sed addit hic. hora quasi sexta. Cōtra
 quod est quod dicitur Marci. xiiij. caplo. Erat hora tertia z crus
 cifixerūt eū. Sed constat q̃ ante sedit pro tribunali q̃ xps̃ fuit crua

Transmissio pilati
q̃ d̃ h̃ q̃ d̃ h̃

apud app. Mas

magis tunc p̃ pilat^o

*Erat autē dies p̃par
 parascue hora q̃ta .i.
 p̃paratio undē*

ad p̃. d̃. q̃ tribunali

cificus. Ad qd dicēdū est. qd xps dupl'r fuit crucifigē. pmo linguis
 et vocibz iudeoz dicētiū. crucifige crucifige eū. Secdo manibz mili
 tū. qd eū crucifigebāt. Un qz iudei volebāt crucifixionē iponere gē
 nilibz. iō Mare⁹ qd euāgeliz scripsit gentilibz ipam iposuit iudeis
 dicēs tūc xpm crucifixū qn clamauerūt iudei crucifige crucifige euz
 qd fuit hora tertia. Joānes hō pseq⁹ ordinē t'pis dicēs qsi hora sex
 ta. Nā qn xps fuit i cruce. iā erat in fine hore qnte. z in pncipio hō
 re septe. ex q tenebre facte sunt p tres horas. scz vsqz ad horā nonaz.
 Un qz hora sexta nō dū psummata erat. iō dē qsi hora sexta (Sed ēte
 aut illo p tribunali) i. in tribunali. qd antiq⁹ p m Alb. erat sin⁹ cur
 u⁹ ad modū semicirculi fact⁹. in q sine pssura circūstati sedes iudi
 cis collocata fuit vt null⁹ accedere possz q inferret violētiā vl' occul
 ta relatiōe aliqd suggereret iudici (Mist ad euz vxoz sua) noie pcula
 dicēs. Nihil tibi z iusto illi qsi diceret. Nullo mō pdenes eū. sed
 mag⁹ illum dimitte (Multa em hodie p visuz) i. i somno (passa
 sum ppter eū) Diabol⁹ aut q captione xpi pcurauerat p iudeos p
 aliq signa ppedit in ei⁹ paciētiā z in scripturaz ipletōne q ipe erat
 xps. z q p ei⁹ mortē spoliaret infern⁹. z iō mortē xpi ipedire volēs
 p vxozē pilati. varijs z mult⁹ illā terrozibz verauit (Et dē iudeis ec
 ce rex vr⁹) qsi diceret. mirū est q hūc formidat⁹ regē habere sic humili
 atū z abiectū. regnū em nisi fortes z diuites affectāt. Dic aut nō est
 talis. Sed neqz molliuit iudeoz maliciā mirabili odio affectozum
 Un z (clamabāt) ex abūdātia malicie (Tolle tolle crucifige eū) si
 mul etiā p hoc insinuātes q nec eū videre poterāt (Dicit eis pilat⁹
 regē vestrū crucifigā) qsi diceret si nō moueri potestis eius humili
 tate. debet saltē mouere vos vzm obprobriū qd estz si eū crucifigerē
 qui regnū vestrū affectauit. qd valde ignominiosum est si ab extra
 neis fiat (Rūderūt pōtifices. nō habem⁹ regē nisi cesarē. In q seip
 sos ppetue puituti subiecerūt rēnuētes xpi dñuz. Et iō vsqz in hodi
 ernū diē alieni a xpo effecti serui sūt cesar⁹. i. ptatis terrene (Tūc pi
 lat⁹ volēs satisfacere pplo z adiudicās fieri petitiōem eoz dimisit il
 lis barraban eū q ppter homicidiū z seditiōez missus fuerat in car
 cerē quē petebāt. iesum hō flagellis celum tradidit volūtati eoz vt
 crucifigeret) Et pie credi pt. milites pfidis ad pcuratiōem iudeozū
 post sentētiā suscepisse iesum iam ductū flagellis correptū. z iteruz
 iudauisse z flagellasse. cū romanis legibz sactū erat. vt crucifigēd⁹
 seu capite plectēdus flagris cederet. Vidē lector plutarchū in vi
 ta Valerij publicole. Scdm at Lactātiū qrtō libro diuinaz institū
 tionū. caplo. xvij. Pilat⁹ in christū sniam nō pculit (Suscipietes
 aut iesuz postqz illuserūt ei) Primo i domo cataphe. vnde i domo
 herodis. tertio i domo pilati (exuerūt eū purpura. z induerūt eū ve
 stimentis suis) vt ab omibz cognosceret. adeo em qformatus erat q

Sedem aut pilat⁹
 p tribunali ad
 iudicandū misit
 ad hūc vxozē
 240 r 119

Som 24 v

illud aut dicitur in
 in domo lawg⁹
 dandi hōdib⁹
 in domo pilati

fuisse p
 iudicē dicitur

vix a suis discerni potuisset. nisi proprijs in vestib) (Et educit eum
crucifigeret eum Et baiulas sibi crucem eruit in eum q dicitur caluarie locum)
ob danatorum capita decaluata fortassis ibi passim iacetia Hebraice
at Golgata Caluaria ppe non dicitur hebraice golgata. s; **גולגותא**
Gulgoeth. sed syriace Gulgatha (Et cum exiit duceret eum appre
henderunt ptereunte quempia hominem cyrenensem a ciuitate lybie cyrene
sic dictu. vel forte de synagoga cyrenensium. aut fm quosdam gentis
erat. s; pselytus ia factus hierosolymis habitabat noie Simonem
nome expmif ppter certitudine facti (patre alexandri et ruffi) discip
puloz christi (ueniente de villa) id e pago de prope posito (Tunc
angariauerunt et iposuerunt illi portare crucem post iesum) Primum enim
solus christus crucem tulit. S; q; debilitat nimis lente incedebat.
et crucem ppter ponderositatem illi. putat enim. xv. pedum habuisse lon
gitudine. ferre non valebat. et ipsi morte eius accelerare volebant. ideo
non passionis causa iposuerunt illam Simoni portare post iesum Indig
nus enim fm Hilariu iudeus erat. Et debet hic sumi hec prepō post
put de ordine tps. non spacy localis. Nam simone portante christi
exoneratus ducebat. vt dicit Beda (Sequitur autem illum turba multa
populi et mulierum que plangebant) s; ronsione pectorum (et lamentabant
eum) in voce ruperunt (Conuersus autem ad eas) q; s; tere se iam poterat cru
ce exoneratus (Dixit filie hierusalem nolite flere super me) non phibens
passionem. s; aliam luctus causam pdices (S; super vos ipsas flere) ppe
imminens malum pene (et super filios vestros) ppter malum culpe et futurum
malum pene (Quoniam ecce venient dies) s; xliij. anno post passionem xpi
in quo fuit dicta obsessio. et dicit dies plurali ppter diurnitatem obsi
dionis (In quibus dicent. bene steriles) q; facilius fugere poterunt Ste
rilitas erat maledictio in lege. s; tunc pre magnitudine tribulationis
maledictio illa. benedictio reputabatur. et sterilitas benedictio (et ventres
qui non genuerunt). i. bene mulieres que non pepererunt. q; s; de suis tunc et non
de filiorum calamitatibus dolebunt (Et vbera que non lactauerunt). i. mulie
res paruulos ad nutriendum non habentes. tanta enim fuit calamitas in
obsidione hierosolymitana q; suos pueros comedebant parentes.
(Tunc incipiet dicere montibus. cadite super nos) non ad opprimendum
s; ad occultandum (et collibus cooperite nos) id e pbete nobis aliquid laci
bulum intra vos. Vel forte hoc dicitur erant ex desperatione malentes
oppressionem montium mori q; fame vel hostibus occidi (Quia si in viri
di hoc faciunt) id e in me qui sum lignum viride. et p; pns non dignum inci
sione p morte (In arido quod fiet) id e in populo iudaico infructuo
so. et humorem gratie non habente. et p; pns digno abscissione p morte. Duce
bant et alij duo. supple que erant nequa. ita vt diuersitas iportata p
hoc relatam alij respiciat naturam dualitatis sine determinatione neque
cum eo vt crucifigerent (Et postquam venerunt in locum qui dicitur Golgata.

Simonem autem
a lybia cyrenem

primus enim solus
christus

15 pedes fuit longitudo

multitudo mulierum
populoz sequentium

in me lignum viride
facium in arido quod

ducebant et alij duo
nequa

quod est interpretatum latine caluarie locis, dederunt ei myrrhatum unum bi-
bere cum felle mixtum Aug. de concordantia euangelistarum putat Matthei-
um in eo quod dixit cum felle mixtum significasse myrrham, ita ut fel per ama-
ritudine in genere poneret. Myrrhatum enim vinum amarissimum est. Quod
fieri possit ut et fel et myrrha vinum amarissimum redderet (Et cum gu-
stasset noluit bibere) supple glutendo Nicolaus de lira. Salomon
de puerbiorum xxxj. ca. Date siceram merentibus, et vinum his quae amaro
sunt aio et obliuiscant egestatis suae. Igitur homini occasio seniores iu-
deorum ex passione ordinarunt quod dederunt ad mortem dare vinum for-
tissimum et aromaticum ad bibendum, ut leuius tolerarent penas. In hie-
rusaleme at erant matrone passivae quae dederunt hoc vinum preciosum. Et in
dei in locum eius posuerunt acetum sive vinum myrrhatum (Erat autem hora
tertia et crucifixerunt eum) Hieronymus sentire videtur quod cruce in terra
iacente affigit, et postea cum cruce de terra leuat. Et hoc reperitur ecclia
in die parasceues, quando crux iacens in terra appodiata humiliter adoratur
deinde a sacerdotibus eleuatur. Et putant non nulli quod ex nimia corporis
extensione in singulis corporis ossibus speciale penam passus sit christus
Ossa autem in corpore humano referunt esse cclxxvj. secundum Albertum libri primi
tractatus secundi. ca. xij. (Et cum eo duos alios) qui fuerunt (latrones
unum a dextris) quae vocabatur Dismas (et alter a sinistris) quae dicitur esse
Belmas (Medium autem iesus) quae non causa honoris, sed magis dedecoris
factum est, et forte ex instinctu iudeorum, licet apud numidas, ut dicit
Salustius de bello Jugurthino, quae medium inter sedendum vel ambulandum
occupet locum honorabilior habeatur. Ex quo creditur consuetudo inoleuisse
apud christianos, quod iudeus suspensus est in medio canum suspen-
datur, sicut illi fortassis ex suggestione iudeorum christum iesum in medio
duorum latronum suspensi procurarunt (Et impleta est scriptura quae dicit, Et
cum iniqum deputatus est) Eiaie. liij. ca. (Scripsit autem titulum Pilatus et po-
suit super cruce super caput eius) ut saltem populus vindicaret se pilatus de iude-
is ostendens ipsorum malitiam dum in regem suum insurrexerunt (Erat autem scriptum
Iesus nazarenus rex iudeorum) Mos enim erat romanorum super lignum cru-
cis ponere causam mortis. Etiam, ut Pilatus christum a consone latronum se-
cerneret. Scriptum est Iesus, i. saluator quantum ad culpe remissionem Na-
zarenus quantum ad gratiam collationem, quae nazareth sanctum interpretatur.
Rex iudeorum quantum ad gratiam adeptionem, quae in futuro omnes reges eri-
mus cum christo regnantes (Nunc autem titulum multi iudeorum legerunt, quae
prope civitatem erat locus ubi crucifixus est iesus) ad quem multi consuebat
(Et erat scriptum hebraice grece et latine) ut nullus ignoraret. Et quae he-
tres lingue pro ceteris eminebant Hebraea propter unius dei cultum,
Graeca propter sapientiam, Latina propter romanorum potentiam qui
toti orbi tunc dominabantur. Graece autem Titulus sic legi potest.
ΙΗΣΟΥ ΟΥΟΡΑ ΙΣΟΡΑΙΟΥ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΟΥ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ. De

hora 3^a quando
dominabatur iudei
et auri figurat

dederunt ei
myrrhatum

nos erat
Romanorum
legimus
sunt
mox

not

braice at s^m q^d dā. **בְּרַיְשָׁא בְּרַיְשָׁא בְּרַיְשָׁא**
Et videt concordare cū titulo rome ānis superiorib⁹ repto. s^z sūt q^z l^z s^z
secunde dictioni preponant. z bene. ita vt dicatur **בְּרַיְשָׁא**
Aliqui putant christum vocatum fuisse **בְּרַיְשָׁא** Non nulli
בְּרַיְשָׁא any **בְּרַיְשָׁא** **בְּרַיְשָׁא** Dicebant ergo pilato
pontifices iudeoz. Noli scribere rex iudeoz. s^z q^z ipe dixit. rex sum
iudeoz) Nā p^rmeliosum erat iudeis q^z regē suū facerēt crucifigi
Voluerūt ergo crucifixo samā auferre q^z iā vīuo vitā abstulerant.
(Rūdit pilatus. Q^d scripsi scripsi) q^z nō casu factū ē. s^z longe ante
d^z p^rphetū z p^rphetarū. Nā q^d dā psalmi sic intitulant. Ne corrupas
iūsti inscriptōem. Qui psalmi maxime p^rtinēt ad passionē christi.
sicut est. Erice me d^zne de inimicis meis. Et duo p^rcedentes. z ideo
stulti pontifices. Quia sicut nō p^r corūpi q^d veritas dixit ita nec
q^d pilatus scripsit. ideo em pilatus q^d scripsit. scripsit q^z d^zns q^d
dixit. dixit (Milites ergo cū crucifixissent eū acceperūt. vestimen
ta eius) Nā s^m Ambrosiū sup^r Lucā Christus nudus crucē ascen
dit. potuit t^m fieri q^z b^ras s^zgo fecit adhiberi verendis illi⁹ p^rplū vt
sentit Albert⁹ magn⁹. Et diuus Bernard⁹ in q^d dā orōne crucifixū
ita alloq^r. In hoc ligno tāq^z reus p^rndens hō ver⁹ deus. p^rcinctus
vili regmine. Ostendit at^r hic p^ranus partim rome in ecclia lateran
ensi. partim in aquis (Et fecerūt q^ztuor p^res vnicuiq^z militi par
tem) Nō parua aut^r hec abiectio christi. s^m Chryllostomu sup^r Mat
thēu. erat. q^zsi em in re honoratū z abiectum z oīm vilissimū hec ita
agebant. In latronib⁹ quippe nihil tale q^d opati sunt. diuidere
em vestimēta in p^rdēnatis. valde vilib⁹ z abiect⁹ sit z nihil aliū ha
bentib⁹. S^z d^m theophilū at^r ad obprobriū hec faciebāt z ex q^d dāz
lascinia q^zsi subannādo dicerēt. Quia se regē dixerat habemus sin
guli aliq^d de regis vestimētis. Albertus putat christū habuisse q^z
tuor tunicas excepta tunica incōsutili fere eiusde valoris. Et sic q^z
libet militū ē vnā tunicā adeptus (Et tunicā) supple acceperunt.
(Erat at^r tunica incōsutilis desup^r p^rexta p^r totū) ope reticulato in
star birretoz. Et iō debet hic accipi diuisio vel partitio vt scissiones
dicat vt aliq^z putāt. moti ex hoc q^z de tunica incōsutili dicit. Non
scindamus eā rē. Et huius opinionis fuerūt Albert⁹ magn⁹ sup^r
Joannē. z Hugo Cardinal⁹ q^z tuor tunicas vident^r ponere eiusdē
valoris excepta tunica incōsutili q^z erat desup^r p^rexta p^r totū. Q^z tri
pliciter exponit. Primo mō vt tunica p^r totū p^rexta fuerit desup^r.
id ē sup^r alias vestes q^ztuor. Secdo mō vt intelligat tunica incōsutili
fuisse desup^r p^rexta. id ē iⁿ supiore p^rte sui. z sic ea tunica magni valo
ris fuisset. Tertio mō vt desup^r p^rexta p^r totū inuat eā fuisse factaz
ope reticulato. q^zli in palestina vestes texi solite sunt. Et hui⁹ epi

Noli publici rex
quod ipse dixit

vestes qui cum
eum crucifixerunt
acciperunt

secundum quatuor
pres vnicuique
militi partem

Albertus putat christum
habuisse quatuor
tunicas fere eiusdem
valoris

nionis fuit Ehysoftom⁹. Dixerūt ergo ad inuicē. Nō scindam⁹
eā. s; fortiamur de illa cui⁹ sit vt scriptura impleret dicēs. Partiti
sunt vestimēta mea sibi. z sup veste mea miserūt sortem. Et milites
qdē hec fecerūt z sedētes obfuarerūt eum) ne q̄s eum de cruce ra-
peret anteq̄ esset mortuus (Pretereūtes autē blasphemabāt eū mo-
uentes capita sua z dicētes. Uah q̄ destruis tēplū dei z in trib; die-
bus reedificas) Uah interiectio ē insultātis z sublanātis (Saluū
fac te metipm) v̄tute quā pdicasti (Si filius dei es descende de cruce
Silit̄er z summi sacerdotes illudētes illi ad alterut̄z cū scribis et
seniorib; dicebāt. Alios saluos fecit seipm nō pr saluū facere) Qua-
si dicerēt. Nō e vez q̄ alios saluos fecit. qz si posset facere talia sal-
uaret seipm (Si christ⁹ rex israel ē descēdat nunc de cruce vt videa-
mus z credam⁹ ei) Si inq̄unt christ⁹ ē. id ē messias in lege pmissus
et credem⁹ ei. Nā scimus alios reges hoc facere nō posse. S; falsum
dixerūt. qz maiora viderūt. vt in resuscitatōne Lazari (Confidit in
deo liberet eū nūc si vult. Dixit em̄. qz filius dei sum. Idipm z latro-
nes dixerūt q̄ crucifiri erant cū eo) Licet fm Lucā tm̄ alter eoz h̄
dixerit fm illū modū dicendi quo societas d̄r aliqd̄ facere q̄ vnus
de societate hoc facit. Vel aliter dicendū. Q̄ videlicet vterqz p̄mum
improperauit christo. s; alter vidēs postea patientiā christi penituit
et misericordiā petens obtinuit. altero in pfidia remanēte z christū
iudicis afficiente. Audiuit hec oia p̄ssim⁹ dñs. nulla tm̄ illoz fa-
cere voluit ab illis inter iudiciandū exacta tūc ipis. euidentius singu-
la nō longo post tpe expleturus. Saluū eqdē z se z totū fecit mū-
dū resurgēdo. Templum corpis sui tertia die excitauit. De cruce
descēdere noluit. s; tertia die. qd̄ maius est. viuus ex mortuis resurs-
xit. Noluit christ⁹ descēdere de cruce ne salus nostra ipediret ppter
quā venerat cū nō sit prudētis. vt bonū opus ceptū impsectū res-
linquat. z ne nos p̄nie crucē an̄ mortē deseram⁹. Das oēs suggestio-
nes instinctu diaboli facte credunt. ne christo nō mortuo genus
redimeret humanū. Immo fm Bedā. altero crucis brachio insi-
dens aiām christi p̄stolabat asportandā. Juxta illud Joānis. xvj.
Uenit em̄ p̄nceps mūdi huius z in me nō h̄z quicq̄ (Et stabat po-
pulus expectās) grece est θεωπῶρ. Id ē spectās siue inspiciēs. s̄
exitū rei. Sic ḡ q̄ntupl̄r christū in passione legim⁹ derisui habitū.
A p̄tereuntib; q̄ in ei⁹ respectū caput mouerūt. Primū em̄ pedes
mouerūt veloces ad effundendū sanguinē. sequētes iesum vt illuz
caperēt in f̄mone. Deinde man⁹ ad opphendendū. alapizandū z co-
lophizandū eū. Itē ora sp̄rica ad illū asp̄uendū. Secdo a stantib;
deridet q̄ eū Delia in auxiliū vocauisse mētiti sunt. Tertio a pendē-
tib; scz latronib;. Quarto. a genuflectētib;. vt patuit in ei⁹ corona-
tione. Quinto a sedētib;. vñ d̄r. Sedētes obfuarerūt eū. Sic hodie

p saluū p̄m

Stabat p̄m

christus a quibus omnibus hominibus despiciatur. Ab avaris qui preteritiam et caducam quam post habito domino. A superbis qui stat erectis appetitum excellentie sicut phariseus ille de quo fit metio Lu. xvij. Ab iracundis et impatientibus in adversitate sicut Achitophel. a luxuriosis Un in decem salomonis dicit. Inclinaisti femora tua mulieribus. Ecce. xlvij. Ab acydiosis sicut de lucifero. qui dixit. sedebam in monte testamenti. et filius ero altissimo Esate. xv. capitulo (Jesus autem dicebat)

אב למחול להם כי אינם להרעים להם עושיים

De characteribus nostris ita scribi potest. Qui. mehol. lahem. ki. enam. idem. mahem. osim. Et in latinum sic vertitur. (Pater dimitte illis. quia nesciunt quod faciunt) Patris nomen permittit. ut se tamquam filium exaudiri debere ostendat. Dimitte illis. quia nesciunt quod faciunt. Quidam enim erant qui illum dei filium esse sciebant. sed ex invidia tacebant. pro quibus non rogat. ut de gloria. Alii erant qui nesciebant ipsum filium dei esse. sed zelo legis accessi mortem ei procuraverunt. ex quibus multi postea conversi sunt. ut patet Actuum. xij. et per his rogavit Bernar. O quam multus ad ignoscendum. o quam magna multitudo misericordie tue. o quam firmata est super impios misericordia tua Mira res. ille clamat ignosce. iudei crucifige. Molliri sunt sermones christi super oleum. et ipsi sunt iacula. o charitas patiens. sed et copatiens. quo potabis domine desiderantes te. torrente voluptatis. qui sic profundis crucifigentes te oleo misericordie tue Nota christus in cruce habuit inclinatam caput superbiae corpus aridum contra luxuriam nudatum contra avaritiam. clamavit contra acydiam patienter fert contra iram. potat felle contra gulae et invidia orat pro inimicis dicens. pro dimitte illis quia nesciunt quod faciunt

Uirtute autem huius peccatorum clamoris tria milia hominum predicante petro in die pentecostes. sed conversa. ut de Hiero. (Unus autem ex his qui pendebat latronibus) gemas noie (blasphemavit eum dicens. Si tu es christus) quod non credo (salvum fac te ipsum et nos) salute corporali. non enim curabat de spirituali (Respondens autem alter increpabat eum dicens. Neque tu times deum) sicut nec iudei nec milites romani Vel sic. plus non timebas deum antequam eras super peccatis. neque modo dum es in pena. et qui in eadem damnatione es. et nos quidem) id est ego et tu qui malefici et latrones sumus (iuste) super sumus in hac damnatione (nam digna factis) supplicia secundum exigentiam factorum nostrorum recipimus. Dic autem nihil mali gessit Et dicebat ad iesum. Domine memento mei dum veneris in regnum tuum. Nihil in hoc latrone liberum fuit propter cor et linguam. Torum quod liberum habet profert. Corde enim credit. et ore confitetur dicens. Domine memento mei. domine miserere deo memento mei non memoria singularis cognitiois. sed effectu perfecte miserationis dum veneris in regnum tuum. Ex quo patet quod non loquebatur de regno terreno. sed eterno. non de presenti. sed futuro. Ecce fide habuit latroniculus iste. nam regnaturum credit quem seculum morientem vidit. Vere magna

e. i.

quidam dicit

struendo. va

memento mei. Tu
domine miserere
regnum

not. quod
postea p. 2
dicitur
am. d.

fuit fides huius latronis: qui nec iudeorum astantium timore. nec pro
prij doloris acerbitate. nec socij sui ob duratōe. nec aploz fuga. nec
tarnis christi apparēte infirmitate retrahit a veritatis p̄fessione. z
vere fidei p̄fessione. Vir tanta fides iuuenta est in israel. Credidit
qd̄dē Abrahā deo. s; nō sub tali p̄ditōe posito. s; de celo loquēti. cre-
didit Eliaas deo. s; sedēti sup solū excelsū z eleuatū. Credidit eze-
chiel. s; ei quē sup cherubim p̄tēplatus est. Credidit moyses. s; de me-
dio ignis loquēti. Ille vō videt saluatozē non in throno. s; in cruce
latronib; sociatū. Videt in cruce p̄dentē. z orat q̄si in celis residē-
tē. Videt p̄denatū. z innocat regē. O admirāda latronis p̄uersio
Iudei crucifigūt q̄ nouerūt legē z p̄phetas. z latro legis insci⁹ deū
recognoscit. Que istā fides cohortatio p̄suasit. q̄ doctrina ibuit. q̄s
p̄dicatoz accendit. nō vidit p̄us acta miracula. cessauerat tunc lan-
guentū curatio. cecoz illuminatio. claudoz reparatio. leprosoz
mūdatio. viuificatio mortuoz. ea ip̄a q̄ mox erāt gerēda nō aderāt
et tū dñm p̄fitef z regē quē videt sui esse p̄sortē. Itē z sp̄m habuit
latro iste b̄tūs. q̄ aditū ad regnū postulare videt. charitatē firmiter
p̄plectit q̄ p̄sociū latronē de sua iniq̄tate redarguēs. vitā quā iā nos-
tere ceperat eē p̄dicauit. Dicit ḡ dñe memēto mei. Nō audet regni
aditū p̄tere tan ḡ se indignū reputās. s; solū beniuolentiā z miseri-
cordiā rogītās d̄r. Memēto mei dū veneris in regnū tuū (Et dixit il-
li Iesus. Amen dico tibi. hodie mecū eris in paradiso. hebraice sic
**אָמֵן אֵמֵר לְעָחָא הַיּוֹמִין תְּחִיבִיחַ יְיָ מִיָּמִין בְּגַן עֵדֵן הוֹדִיעַ לְךָ
אֵמֵן. אמר, לעחא. היום. תחיב. יי. בגן. עדן. הודיע לך.**
Amē. amer. lecha. haiom. thibieh. imi. began. eden. hodie d̄r
nō cras. mecū eris in paradiso. id est in mee veritatis plena fructōe
p̄iuramētū eū certificās. Et licet sacer dñice passionis textus. cum
qui de sua salute certior factus est a dño. latronē nō exprimat. Pu-
tant tñ ecclesie doctores. latroni a dextris christi penso paradisi
voluptatis. vissionē diuine essentie loquor. esse re promissum. alterū
vero infernalib; incendijs mancipatū. Et hoc tūc passionis videri
licet tēpore. sub typo crucifixionis gestū. qd̄ in nouissimo die no-
uerimus in veritate. christo iudicante. p̄plendū. Tñ Augustinus
Ipsa crux si attendas tribunal fuit. Q̄ in medio iudice cōstituto
vnus latro qui credidit liberatus. alter qui insultauit damnatus
significabat. qd̄ facturus est de viuīs z mortuis. alios posteat⁹ ad
dextrā alios vō ad sinistrā. Hilarius. Un⁹ ex duob; latronib; ad
dexterā situs fidei iustificatōe saluatur. Itē Hieronym⁹ sup Mar-
cum. Cum iniq̄s veritas deputata vnū reliq̄t sinistrū. alterū assu-
mit dextrū. sic in die iudicij faciet. Et sibi crimine tam dissimiles for-
tiūtur vias. Alter antecedit Petrū in paradisiū. alter iudam in in-
ferno. Ex qua auctoritate habes lector iudaz christo moriente nō

271 vrbm

lyl hunc

dum fuisse suspensum. Quod autem latro dexter saluus factus sit altero
 reprobato putant nonnulli virtute dominici corporis per umbras so-
 le meridiano causante ad ipsum. qui a dextris pensus est. latronez de-
 lati factum esse. Christus enim in cruce positus faciem versus occide-
 tem habuisse creditur. Ut dicit Damascenus. portendens illius
 plage incolas. orientalibus licet populis retro ab euntibus et infideli-
 bus factis. nunquam a sua fide defuturos. Dinc etiam factum est ut illi-
 us sequaces christiani. ubi nature concessum est. faciem orientem ver-
 sus habeant tumulati. tanquam respecturi in faciem christi sui. versus
 quam vultum in viuis oraturi flectere soliti sunt. ab ipsis iudeis
 dissidentes qui oraturi occidentem versus spectant. Cum ergo chri-
 stus hora sexta diei. id est ipso meridie et occidentem versus in medio
 latronum crucifixus sit verisimile est et latrone dextrum boream ver-
 sus pensum dominici corporis umbra. si qua ante tenebrarum aduen-
 tum iaculata fuerit. fuisse contactum. Delectant autem hic accipi hore ab or-
 tu solis. ita ut postquam sol tres horas super terram ascenderit. dicatur
 hora tertia. ubi vero sex. vel nouem. dicatur hora sexta vel nona. Quia
 ergo christus. viii. calendas martias. id est. xxv. die eiusdem mensis
 sexte ferie hora fere sexta crucifixus sit. quod erat illa tempestate alte-
 ro die ab equinoctio vernali. hoc est. x. calendas apules secundum astro-
 nomos. quoniam per omnia mundi climata noctesque diesque equalitatem sor-
 tiuntur horarum. Oportuit et tunc temporis hierosolymis sextam. qua
 christus crucifixus est. horam. meridiem. quo solaquiloni oppo-
 nitur. fuisse. Verum cum inequalitas graduum longitudinis. tem-
 pore presertim equinoctiali. differentem solis ascensum pariat super
 terram. differentemque solis ascensum diem creans. differentiam hora-
 rum causet sequitur necessario non eadem ubilibet locorum hora chri-
 stum crucifixum licet eodem tempore. Et quia excessus. xv. graduum
 longitudinis quibus vnus locus alium superat disparitatem vni in
 ipsis pariat hore. Coloniaque agrippinam hierosolyma superet fere
 ter quindecim gradibus cum altera. lxxvi. gradus longitudinis ha-
 beat. altera vero viginti sex. necesse est solem. qui hierosolymis tem-
 pore crucifixionis christi sex horas fere ascenderit super terram. Co-
 lonie agrippine nondum tres horas exortu fuisse. Cum ergo eu-
 geliste horas computent a solis ortu. nostrates autem a media no-
 cte. sequitur quod christus qui hierosolymis crucifixus est hora sexta.
 crucifixus sit Colonie secundum computum incolarum eiusdem ciuita-
 tis hora nona. Et qui illic expiravit hora nona. his in terris expi-
 rauerit hora fere duodecima. (Stabant autem iuxta crucem Ie-
 su. mater eius. et sororum matris eius Maria cleope. et Maria mag-
 dalene) Et quia in sequentibus he mulieres christo deuotissime
 a longe stetit referantur. ut non putetur ibi contradictio. Dici

Crispinus & Calpurnius
 Dag Martialis. et
 die octiduum illi
 fixe fuis. Hora fuit
 sexta auti fuit sit
 Decima calendas
 Aprilis 1^a Aphrou
 1106/

Colonia Agrippina
 hierosolyma superet
 fere ter quindecim
 gradibus longitudinis

potest q̄ iuxta z a lōge relative capiūf. Et nihil phibēt aliqd̄ quo-
dā mō dici eē iuxta. z quodā mō lōge. Juxta q̄dē fuisse dicūf. qz in
p̄spectu ei⁹ erāt. s; a longe. qz milites erāt intermedij. Uel p̄t dici q̄
a p̄ncipio crucifixionis stabāt iuxta eū. ita q̄ eis loq̄ poterat. s; post
modū supueniente multitudine irridētū. secedētes a longe stabāt.
Stabant ḡ iuxta crucē iesu mater eius. z soroz matris ei⁹ maria cle-
ope. z maria magdalene. Maria iacobi minoris mater. dicta est
fm̄ sc̄m̄ Thoma maria cleope. vel q̄ pater ei⁹ vel certe vir eius ita
nūcupatus fuit. An aut̄ hec maria dicat soroz matris iesu carnalr
ita vt ex genitrice ḡ gis glōse p̄genita sit. an p̄pter similitudinē mox vl
corporis. sicut Iacobz minor frater dñi appellat⁹ fuit. p̄mitto dis-
putatibz. Expediit em̄ minime vt qd̄ apud oēs. pictoribz nō parū
in ea refidei sumministratibz. tanq̄ euāgeliiū habitū est. rōnibz nō
multū pregnatibz in dubiū vertaz. Stabāt. inq̄t euangelista. iuxta
crucē iesu mater ei⁹ zc. tres q̄dē vni⁹. nois. s; nō vni⁹ eq̄līqz dolo-
ris. Matris em̄ dolor longe maior erat. licz oēs dolebant. Et vere in
his ḡbis. Bernardo teste. ineffabilis q̄daz virtus. abscondita ma-
ner. q̄ tam potens est ad resoluendos fideliiū aios in celestē dulce-
dinē. vt si etiam durissim⁹ aliq̄s stupendā passionis dñi lectōnem
auditā sicco vultu z arido corde transfret. cū ad hec ḡba ventū fue-
rit in q̄bz recitat̄ b̄ndicte ḡginis iuxta crucē filij sui statio. z eiusdez
ad matrē respect⁹ z allocutio. finalis itē recōmēdatio z m̄ris tandē
a suo vnigenito separatio a lachrymis nequaqz se temperare possz.
Stabat igif̄ q̄ p̄ p̄ctm̄ nunq̄ cecidit. stabat qui p̄ peccatis reorum
semp̄ intercedit. z nullius supplicātis deest deuotioni. Stabat qui
cūctis viris recedētibz om̄ibz discipulis fugiētibz in glōriaz tori⁹
femine sepe inter tot p̄suras filij sui p̄stāter cū illo pene sola manebat
p̄ qd̄ impletū est qd̄ dñs p̄ Esaiā dixit. torcular calcavi solus z de-
gentibz nō est vir mecū. sed mulier cor viri gerens stabat. Itēz ster-
tisse legit̄ q̄ in tanta sui amaritudine nihil indecens nihil indiscipli-
natum egisse legitur. sed quod om̄ino pudicitā decebat virginalē
Un̄ Chrysostomus in homilia sup̄ illo. Mulier ecce filius tuus.
Inuenit te dñe in cruce positū illa b̄ndicta in mulieribz. z fixis in
te oculis vulnera tua materna pietate p̄siderat. Et licz non ignoret
quid tua passio mūdo p̄ferat. tamē affectu parentis p̄moritur. z pe-
ctus maternuz immanitate doloris artatur. Suspirat intrinsecus et
erūpentes reuocat lachrymas. z eo amplius intumescit anxietas q̄
prohibet egredi. z p̄ luctus lamentaqz dissolui. Emergebant q̄dem
quandoqz gemitus. sed increpati reprimebantur in sinū mentis. z
collidebant se introzsus adinuicēz. Eratqz in anima illa tempestas
valida. recurrentibz sibi procellis. z quasi in sartagine fixis. mes-
dullis ebulliebāt artitudines. quas excoq̄bat exacerbatio p̄leueras.

Eclipsis Ma per
tres horas duravit
q no pt p p gnam
coram planetam

spatiens corda lapidea ad verā christi passionē emolliret. Sei-
cundo. vt eclypsatio luminis solaris subtraherem veri luminis in
cordibus iudeoz ostēderet. Tertio ne corp⁹ christi nudū in cruce ita
ludibrio habitū ab ip̄is cū gaudio viseret. Et nō fuit ista eclypsia
natural. Primo rōne duratōnis. qz eclypsia p tres horas durare
nō p̄t ppter cōtinuū motū planetaz. Secūdo rōne t̄pis. qz naturalis
eclypsia fit in cōiunctōe solis ⁊ lune p̄t̄ interpositōem corp̄is lu-
naris inter aspectū nostrz ⁊ solē. Nec at̄ facta fuit in oppositōe. xv.
luna. Tertio rōne generalitat̄. q̄a hec credit̄ facta fuisse sup̄ vniuer-
sam terram q̄ in naturali eclypsi fieri nō p̄t. Licet Origenes putet
has tenebras t̄m fuisse sup̄ terrā iudeoz. veluti p̄ tridū tenebre fa-
cte legunt̄ in terra egypti ⁊ nō in terra gessen. nec in alijs itē reḡ-
onib⁹ has tres horas representam⁹ trib⁹ dieb⁹ an̄ festū pasche in q̄b⁹
cādelas extinguit⁹ t̄pe matutinaz. Et circa horā nonā exclamavit

Circa horam nonā
clamavit vocem
qm̄ vocat̄

ΕΛΙ ΕΛΙ ΛΑΜΑ ΑΖΑΒΑΤΑΝΙ
Iesus voce magna dices. **ΕΛΙ ΕΛΙ ΛΑΜΑ ΑΖΑΒΑΤΑΝΙ**
(Eli eli lamah azabatani. Qd̄ ē interpretatū. De⁹ meus. ⁊ de⁹ meus vt
qd̄ dereliquisti me) De⁹ meus cui⁹ sum fili⁹ p̄ naturā inq̄tū deus.
De⁹ meus cui⁹ sum fili⁹ p̄ vniōnis grām inq̄tū hō. Un̄ gemina-
tio duplicē in eo ostendit naturā. vel s̄m quosdam geminat̄. qz in
cruce p̄manens dixit centum ⁊ quingenta s̄sus. Ab illo loco p̄s vi-
delicet. xx. (Deus de⁹ meus ⁊c. vsqz ibi. in man⁹ tuas dñe ⁊c. vt qd̄
dereliquisti me. id ē s̄m Augustinū. Cur me tormētis ⁊ passioni-
bus exposuisti? Multi sc̄i multa p̄pessi sunt tormēta. t̄m oib⁹ ali-
qd̄ solatōis ⁊ refrigerij ministrabat. ita qz ex redūdātia gaudiū ex
rōne in sensualitate fiebat magnū gaudiū. s̄ in christo nō sic. qz su-
perior p̄s rōnis in nullo releuabat sensualitatē. s̄ totū eā in natura
sua reliq̄rat s̄z. qz ex q̄ rō sp̄ fuit b̄tā. si in sensualitatē redūdasset to-
tū dolorē absorbuisset. Ideo sc̄us Tiburti⁹ dū nudis plātis sup̄
carbones igneos duceret̄ dixit Uides mibi qz sup̄ roseos flores in-
cedā (Quidā at̄ illic stātes ⁊ audientes dixerūt Helia vocat̄ iste)
nō oēs. s̄ forsitā Romani q̄ s̄monis hebrei erat̄ ignari. ⁊ audierāt
aliqū loq̄ de Helia. iuxta sonū vocabuli putauerūt heliā vocari. v̄l
erant iudei eū subsannātes. ac si dicerēt. hic filiū dei se dicebat. itā
heliā minorē se vocat̄ in auxiliū (Postea at̄ sc̄ies iesus. qz oīa con-
summata erāt) s̄z q̄ lex ⁊ p̄phete p̄dixerāt de eo. sed adhuc aliud in
scriptura summādū erat̄ subdit̄ (vt summaret̄ scriptura dixit)
ΣΑΜΕΤΙ Zameti vel s̄m alios q̄ **Σ** in s̄ vertunt samethi.
latine sitio. ostendēs feruēs suū desiderij de salute gener̄s humani
feruēs aut̄ desiderij exp̄mere s̄uenim⁹ p̄ sitim. Ad lrām etiā existi-
mare possum⁹ qz in veritate multū sitiebat. qz ppter nimij laborē
et sanguinis effusionē totus desiccatus ⁊ arefactus ⁊ exustus erat̄. Uī

57 277

dū latus pforatū ad te diligendū. **M**an⁹ pforatas ad tibi largiē/
dū pedes affixos ad remanendū. corp⁹ extēsum ad se nob totū do/
mandū (Et ecce velū tēpli scissum ē in duas ptes a summo vsqz de/
orsum) vt scz diuina mysteria ab initio seculi abscondita z sub figu/
ris latētia sacramēta reuelarent. iō z nos in passiōe christi cruce. re/
liqas z alia sacra detegim⁹. Dicit scus **E**frē in s^mone de passione.
sp̄m sc̄m in specie colūbe postqz velū sciderat z supliminare tēpli
deiecerat de tēplo exiisse. Et angelos in aere voces emisisse. Migre/
mus ab his sedib. **U**iolauit ḡ tēplū dñs. nō qz illud oderat. sed
vt iudeos illo indignos oñderet (Et terra mota ē) nō valens ferre
dñm suū in cruce morientē (Et petre scisse sunt) In signū pueris/
nis gētiliū z qz corda q̄ntūcūqz dura deberēt sp̄ati christo moriētī.
Nō at petre scisse sint adhuc videri p̄t in monte caluarie. **N**ā spacio
v. palmaz a loco sinistri brachij christi p̄dentis in cruce ē scissu/
ra magna in petra. ita vt hō in eā caput suū locare posset. q̄ scissura
facta fuit a v̄tice montis vsqz sub⁹ terrā christo moriētē in cruce (Et
monumēta apta sunt. Et mltā corpa sc̄oz q̄ dormierāt surrexerūt)
nō tūc. s; qn christ⁹ surrexit tertia die. licet ossa eoz in monumētis
videbāt z debeāt resurgere tāqz testes resurrectōis. **A**n at isti q̄ sur/
reperāt sc̄i oēs cū christo ascēderint. putat qz nō **L**ū sc̄us **L**ariot⁹
vn⁹ illoz q̄ surrexerūt postea abbas fact⁹. itez mortu⁹ sit z eo mo/
riente oēs sui fratres sil⁹ illi mortui sint. **O**stēdit at corp⁹ sc̄i ab/
batis adhuc integrū in loco distāte a bethlehē vnā leuca. via vide/
licz q̄ ducit diapolim (Et exētes de monumētis venerūt in sc̄am ci/
uitate) scz hierusalē (z apparuerūt multis) vt declararēt veritatē do/
minice resurrectōis. Multis q̄dē apparuerūt fidelib. nō crucifixorib;
pueris. sicut nec xps post resurrectōem suā oib; apparuit. s; testib;
dūtātat p̄ordinat⁹ a deo **A**ctū p̄⁹ (**L**eturio at q̄ ex aduerso stabat)
q̄ incircūcisus erat licet nō aure (z q̄ cū eo erāt custodiētes. iesuz vi/
so terre motu z his q̄ fiebāt. z qz sic clamans expirasset timuerunt
valde glorificātes deū z dicētes. vere fili⁹ dei erat iust⁹ iste) **C**redi/
dit at **L**eturio plus ducē⁹ clamore vocis q̄ christū vidit p̄p̄a spon/
te mori q̄ alijs signis enūeratis. Et vt dicit **C**hrystostomus sup Mat/
theū. **Q**uidā asserūt hūc **L**eturionē fide postea roboratū adeo fu/
isse. vt etiā martyrio sit coronat⁹. **A**mbrosi⁹. **O** duriora saxis iude/
ozū pectora **J**udez arguit. credit minister. p̄ditor scelus suū morte
Idenat. elemēta fugiūt. terra p̄cutit. monumēta referant. iudeoz tū
via imobil⁹ manet orbe p̄cussio (Et ois turba eoz q̄ sil⁹ aderāt ad spe/
ctaculū istud z videbāt q̄ fiebāt p̄curiētes pectora sua reuertebant.)
Maria em̄ turba exierat. qz p̄p̄e ciuitatē (erat loc⁹ vbi crucifixerūt
eū. Erāt at ibi z mulieres multe aspiciētes a lōge (inf⁹ q̄s erat mar/
ria magdalena. z Maria m̄ Jacobi minoris. z Jose m̄ z Salome

ppulogum

In y me sam
p̄m hūc

not
Caroty

Summo

Cryso stomo

Judez arguit
mini str vidit
p̄ditor sc̄us
quid morte non
dimpnat

mater videlicet filiorum zedei qui secute erant Jesum a galilea ministrantes ei et multe alie qui cum eo ascenderant hierosolimam ad diem festum. (Judei qui quoniam parascene erat) .i. preparatio ad diem festum pasche (ut non remaneret in cruce corpora sabbato Erat enim magnus dies ille sabbati) scilicet propter solemnitatem paschalem in eo cadentem (rogauerunt pilatum ut frangerent eorum crura) scilicet christi et latronum ut citius morerentur et tollerentur. et accessit pilatus. Uenerunt ergo milites) .i. spiculatorum et primi quidam latronis (fregerunt crura et alteri qui crucifixus est cum eo) quia adhuc uiuere erat nec tantis tormētis affecti ut morerentur (Ad iesum autem cum venissent et uiderunt eum iam mortuum) eo quod acerbiores et productiores supplicia pretulisset quam latrones. uel quia preteritatem habuit ponendi animam suam quam uoluit. oibus qui de eo scripta erant iam summaris (non fregerunt eius crura) quia contra illud scripture fuisset. Os non diminuetis ex eo quod de agno paschali legitur qui christum figurabat. Exodi. xij. ut sic figura et ueritas sibi consideret (Sed uero militum lancea latere eius aperuit) scilicet de traxit et continuo exiit sanguis et aqua) quod his iniquis uicibus excogitari potest quod eo impietatis deueniret ut mortuum iam corpore uexaret. Et secundum Augustinum uigilanti sermo usus est euangelista. ut non diceret latere eius percussit. sed aperuit ut illic quidam ostium panderet uero sacramenta ecclesie manauerunt. sine quibus ad uitam que per se uita est non intrat. Unum sequitur (Et continuo exiit sanguis et aqua. Ille sanguis effusus est in remissionem peccatorum. illa aqua salutare repperat poculum hoc et lauacrum prestat et potum. Hoc pronuntiabat quod noe in latere arce ostium facere iussus est quod intraret animalia que non erant diluuii peritura quibus prefigurabat ecclesia (propter hoc prima mulier facta est de latere uiri dormientis. et hic secundus Adā inclinatio capite in cruce dormiuit ut inde formaretur eius uisus per id quod de latere dormientis effluerit. O mors uero mortui reuiuiscunt. Quid isto sanguine mundissime quod isto uulnere salubri? Miraculose autem factum est hoc. Quia de corpore mortuo non solet fluere sanguis et aqua Ille est sanguis fuit uerus et purus. et aqua uera et pura. Et non ut quidam dixerunt. humor agiticus seu phlegma. Et hoc Joānes testatur dicens (Et qui uidit testimonium prehibuit. Et uerum est testimonium eius et ille scit. quia uera dicit ut et uos credatis facta sunt enim hec ut scriptura impleat. Os non diminuetis ex eo. Et iterum alia scriptura dicit. Uidebunt in quem transierunt) Et sumptum est hoc testimonium ex. xij. ca. zacharie prophete. ubi sic habet. Aspiciet ad me quem transierunt (Post hec autem cum sero factum est. quia erat parascene quod est ante sabbatum. Ecce uenit quidam homo dices nomine Joseph nobilis decurio) Accipi dicitur decurio pro municipalis senatore. quoniam decimus quisque in consilium rei publice admittebatur secundum doctores catholicos decurio dicebatur qui. x. equitibus preerat. quod non refert de iactantia scriptoris qui uix nobile atque distissimum refert iesu discipulum. sed ut ostendat causam que a pilato corpore christi potuerit obtinere (uir bonus) qui ad se et ad deum et iustum) qui ad primum.

p p t solemnitas
 pasche

Exodi. xij. ut sic figura
 et ueritas sibi

mot hinc adu

alund magnu
 pny sanguis

Una purpur

Jam

gnt
 rde
 Ang
 r roa

(discipulus iesu) nō tū de. xij. sen. lxxij. (sz occultus ppter metū iu-
deoz) ne de synagoga expelleret (ab arimathia) ipa est ramathaim
sophim ciuitas quondā samuelis z helcane. z ē partim de tribu ben-
samin. partim de tribu aphaïm. dicit at hodie ramula hic nō con-
senserat neci dñi z actio ac p̄silijs alioz christū p̄sequentū (q̄ z ipe)
sicut z alij discipuli (expectabat regnū dei) nō tpale sz celeste (sz au-
dacter accessit ad pilatū) sine cui⁹ p̄missione nō poterāt corpa da-
natoz deponi. paupes em̄ z ignoti nō fuissent ausi ad pilatū p̄sede
romane ptatis accedere z crucifiri corp⁹ ipetrare (Et petijt vt tolle-
ret corp⁹ iesu. Pilatus at mirabat si tā obisset) putauit em̄ q̄ diui-
tius virisset sicut z alij latrones (Et q̄ accessit centurione interro-
gante si tā mortuus eēt) scz añ horā q̄ ceteri mori p̄sueuerāt (z cum
cognouisset a centurione) q̄ crucifixo rō p̄erat (donauit corpus Jo-
seph) ad sepeliendu. tū ppter petēt⁹ reuerentiā. tū ppter christū in-
nocentiā sibi notā. z qz in morte ei⁹ plura viderat miracula (Ve-
nit q̄ ioseph z tulit corpus iesu. Venit autē z Nicodem⁹ q̄ venerat
ad iesum nocte p̄mū) vt dicit Joānis. iij. ca. (ferens mixturā myrre z
aloes) .i. vngentū ex myrre z aloē p̄flatū. q̄ libras centū. i. mille
et ducētas vncias. Libra em̄. xij. vncias p̄lectitur (Acceperūt q̄
corp⁹ iesu z depositū ligauerūt illō linteis cū aromatib⁹ sicut mos
ē iudeis sepelire) p̄sonas venerabiles (Ioseph at mercat⁹ sindonē
involuit illud in sindone mūda) significās eos debere eē mūdos q̄
sacramētū corpis christi sumpturi forēt. Et sic licet mors christi fue-
rit ignominiosa. tū glōsa fuit illi⁹ sepultura. Juxta illud Esaie. xj.
Et erit sepulch⁹ ei⁹ glōsiosum. Ecce extrema christi paupertas. Nam
nat⁹ in dixeritorio. posit⁹ in p̄sepio. ligat⁹ alieno linteo. sepultus in
alieno sepulchro. Quia vō t̄pis breuitate vergebant. nona em̄ ho-
ra mortuo christo deinde accedētib⁹ ad pilatū z deponētib⁹ christi
corp⁹ vespa iminebat Ideo ponūt eū in primū sepulchru. Unde
subdit (Erat at in loco vbi crucifixus ehor⁹ z in horo monumē-
tū) Dicit at q̄ monumentū dñi dom⁹ rotunda fuit de subiacēte rupe
excisum tāte altitudinis. vt hō rectus erās vix extēta manu culmē
posset attingere z hz introitū ad orientē. cui lapis magn⁹ inuolut⁹
et iposit⁹ ē. in cui⁹ p̄te aglonari ipm sepulch⁹. id ē locus dominici
corpis de eadē petra factū ē septē h̄is pedes lōgitudinis. triū pal-
maz mēsurā a pauiemēto emines. q̄ scz loc⁹ nō desup. sz a latere me-
ridiano p̄ totū p̄z vñ corp⁹ inferebat color at monumētū albo et
ruto dicit eē p̄mixtus (Erat at nouū in q̄ nō dū quicq̄ posit⁹ fuerat.
ibi q̄ ppter parasceuen iudeoz. qz iuxta erat monumētū posuerūt
iesum) q̄ dispensatōe dei factū ē ne alteri⁹ alicui⁹ q̄ cum eo iaceret
estimaret resurrectio facta fuisse. Aug⁹. sicut em̄ in Marie h̄ginis
vtero nemo añ illū. nemo post illū p̄cept⁹ ē. ita in h̄ monumēto ne

Alto et ducētas vncias

probet

Monu h̄

mo an illū. nemo post illū sepultus est. Hieronym⁹. In monumē-
 to in petra datus e. ue si ex multis lapidib⁹ edificatū fuisse. suffo-
 sis cumuli fundamētis ablat⁹ furto diceret. Si etiā sepulchz sus-
 illet in terra dicere poterant dormientib⁹ nobis tulerūt eum (Et ḡ
 etiā aduoluit Joseph saxū magnū ad ostium monumēti ⁊ abijt)
 Hieronym⁹. Saxū magnū appositū ē ne nisi auxilio plurimoz se-
 pulchzū posset referari. Postq̄ at corp⁹ dñi sepulcū ceteris ad p-
 pria remeantib⁹ sole mulieres q̄ eū arctius amauerūt. pserauerūt
 et diligēti cura notauerūt locū in q̄ corp⁹ dominicū poneret. q̄ten⁹
 ḡrno tpe manus sue deuotōis offerret. Ideo seq̄t (Erat at ibi ma-
 ria magdalena) lazari ⁊ marthe soroz (⁊ altera maria) mater videlz
 Jacobi minoris ⁊ Jose. Nā mater filioz zebedei nō vocabat Ma-
 ria. sed Salome. vt euidentissime apparet in greco Marci. xv. ca.
 και η μαρια του ιακωβου του μικρου και ιωση μητηρ
 και σαλωμη Testan⁹ ⁊ hoc Chrysostomus Hieronym⁹ ⁊ san-
 ctus Thomas sup p̄mum caplm ad galatas. Et Origenes super
 Mattheū sic dicens. Si aut oportet opinari ⁊ dicere etiā nomen
 matris filioz zebedei dico q̄ hec ipa fuerit Salome. pacifica noīata.
 De igit officiosissime mulieres mult⁹ redeuntib⁹ pmanerunt q̄ ad
 exequie dominice eractesunt (sedētes p̄tra sepulchz) iesu in secula
 benedicti **B I D E T.**

σΗΜΟΙΩΣΑΙ

Folio c. v. αωτου legendū est αωτου
 Folio d. vi. **ϞϞϞϞ** legendū est **ϞϞϞϞ**
 Folio e. iij. eab. legēdū est reab Si q̄ alia errata incōsiderati⁹ cō-
 tracta fuerint. facile in dictionib⁹ latinis xphendere q̄bit latinus
 Debreus ḡo in dictionib⁹ hebreis. nā aliq̄ies hebh p Laph. res p
 Daleth. he p hebh posita inueniet. q̄ authoz p̄sso libro p̄mū aduertit

¶ Imp̄ssum ē hoc nobilissimū sacre dñice passiōis opus
 Colonie in officina l̄raria ingenioz liberoz Quentell.
 Anno a natali christiano. M. cccc. xv. xvj cal. Janua-
 rias ip̄o die b̄ti Lazari fratris diue Marie magdalene.

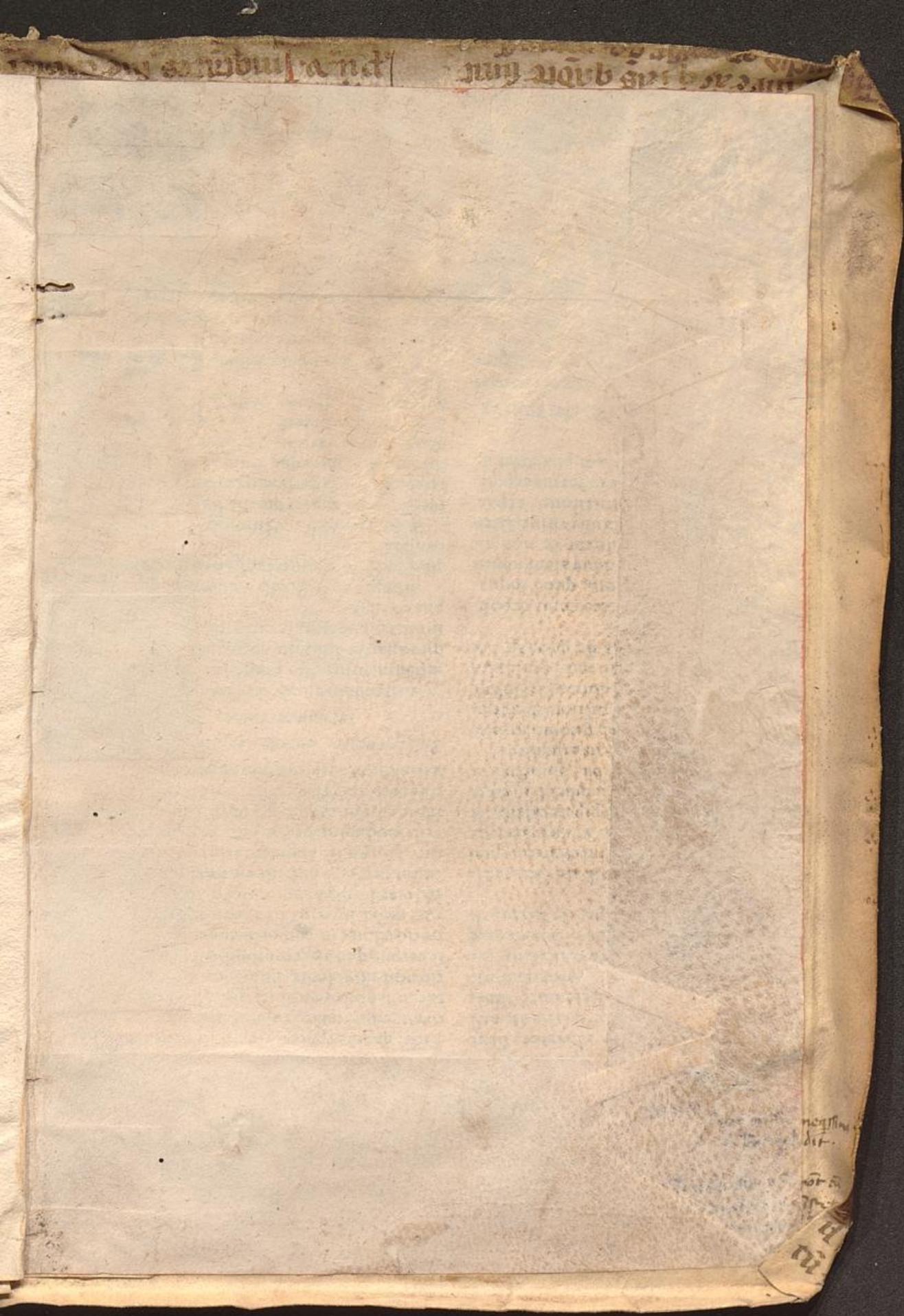
IESVS NAZARENVS REX IVDÆORVM

יהושע מלך היהודים

Ἰησοῦς ὁ ναζωρεῦς ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων

Iehoschua hanezir melech haiehudim
Iesus ho nazoreos ho basilefs ton iudeon

... ill' scdm sine timor
... sine cupiditate event. **C**u
... illigat no possu continē dū
... n ē nō posse icā. si pot' n uel
... pa uix ubū ag. **C**u p qn
... die se n posse cōtinē utrum
... gat q n pot cōtinē suis uirib'
... a auxili' ... intelligit q n
... ul' a d n possit. Si sō m hoc
... uifeste flūm n sap hēlm. si p
... ligat b plane iūmē. Sine ad
... o em dno nich possim. **V**
... e me nich potestis face. n
... uq. Nō q sūficiētes sum' co
... ad ex nos q' exub. sūfici
... ua ex eo ē. **Q**ue sine
... b se os conat' mel' 7 sap. uir
... m qm alt' nō possu cōtinē
... et n h ipm erap' sap' me c
... donū. uir dnm eo d'p'at' cū
... e. cū dicit' d'p'at' q' potit'
... a. d'p'at' ip' ... possibile
... d'p'at' possibile ... d'p'at'
... p'p'at' b'le ē ap' hoies d' p'p'
... cupiditatib' cōtinē d' p'p'
... uenne ad me ... m' m' ca
... illū. hoc a uir' uale ē oltū
... d' q' uirib' suis salua n possit
... abstinē. hoc ē p'ualo eis p'
... onē eo ... ta uale eis utilia
... uultū ... atōe. si ad excutiā d'
... uir' p'p'at' fidutiā q' cōt'
... qn uoluit. d' q' l' i cō. **R**epro
... nōssā mltos potit' sumā ita
... le q' n p' cō lib' ē oia relitē sp'
... ab eo ca p' cō obligat' uirib' in
... uirib' cū se posse libare. cū sep'

ul' q' n p' se tere ne ...
... tationis carā ...
... fiat se q' fractū calū ...
... p'p'at' agē p'p'at' obitū ...
... fouea p'p'at' possit ...
... ei resistente ...
... hoies cū morte spūali mortū
... se ip'os resiliuare posse. **7** uir
... dicat' 7 ip'feti se nich posse
... in futū qn ex se erit ip'otetō
... uitoio m' ... q' cū dicit'
... verit. qn n d'p'at' mag' laborabu
... pedied' salute eoz. **I**p'e ē calc
... ufidiat' .i. fūm hois. q' h' p'
... uir' ē ip'eti uir' qn. **T**u ufidiat'
... e meo illi' t' m' oia se posse
... scō p' h' mōnē res adh' q' gra
... uerit' sibi ep'at' me cū auctū
... nō possit. elias largiēdo. **D**im
... suffragia ... et uir' uir'
... tanto. **B**erū ... mōnē ad
... gant se qn fūmat' q' posse. n
... sibi uident' ufidialia. **D**o cū
... uir' uir' eos q' se nō uir' uir'
... fingit se q' ip' fingit se.
... **H**ic disciplie elugiet' fūcū
... qn ab eo q' d' se nō posse cō
... aut uir' cōtinē q' nō potes.
... n n' m' s. suus q' n' potes. n
... d' q' patit' te tēptan' sup'
... um. p'p'at' nō ne credis
... sis cū eo q' oia pot' sic ulgā
... n h' n' v. solidos ... q' rex
... milia marchaz. non p' ce
... illō posse cū d'fectū posse
... p'atuz ē sup'le. **S**i a potes
... mexcutabil' es. **V**l' qn

PASSIO MIGUA

Hydrologia

possita

Sacra

con

turn

sub

739

B te ad pat

ista que causa

te redimite

in confite

in te

tuus

si